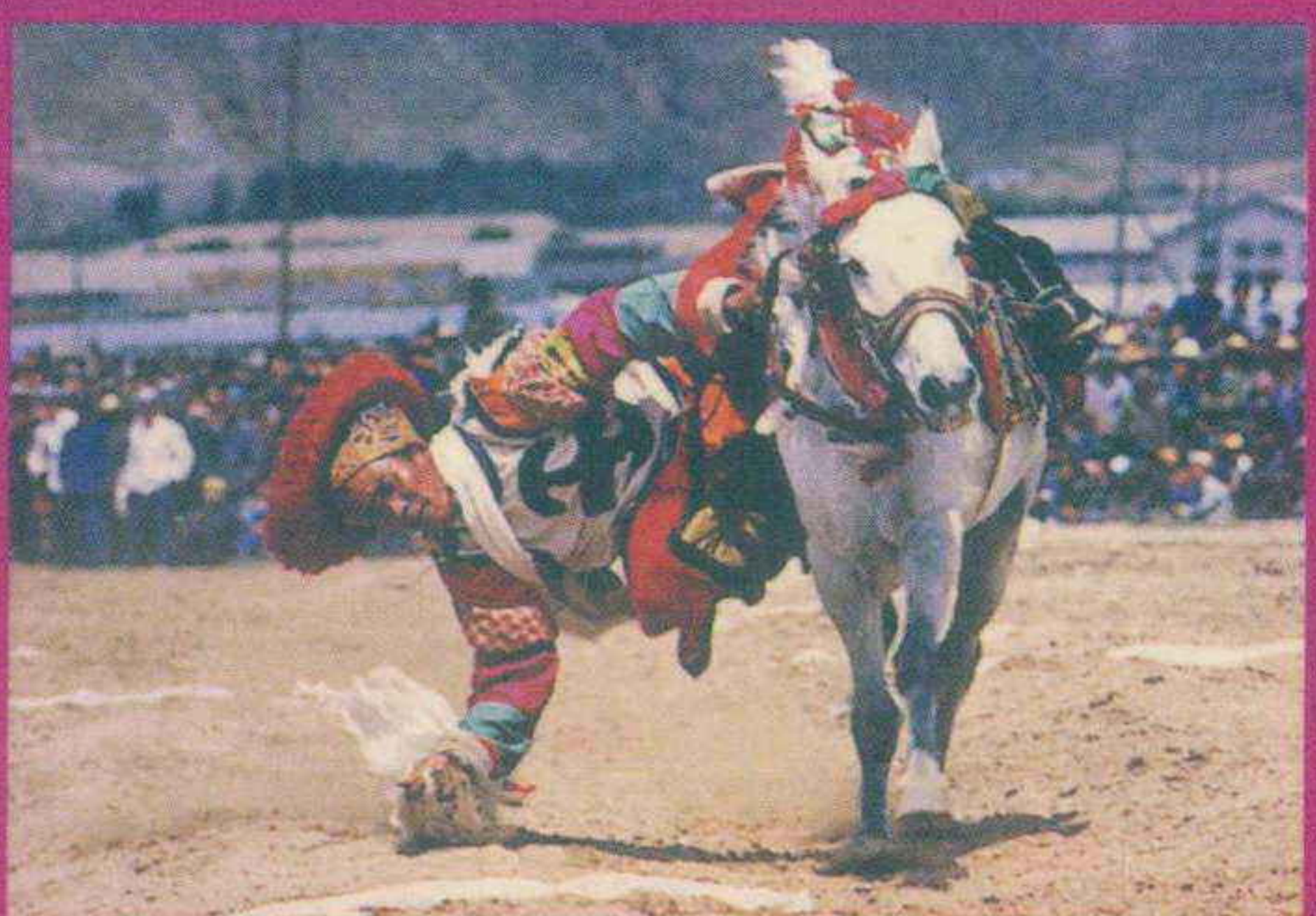
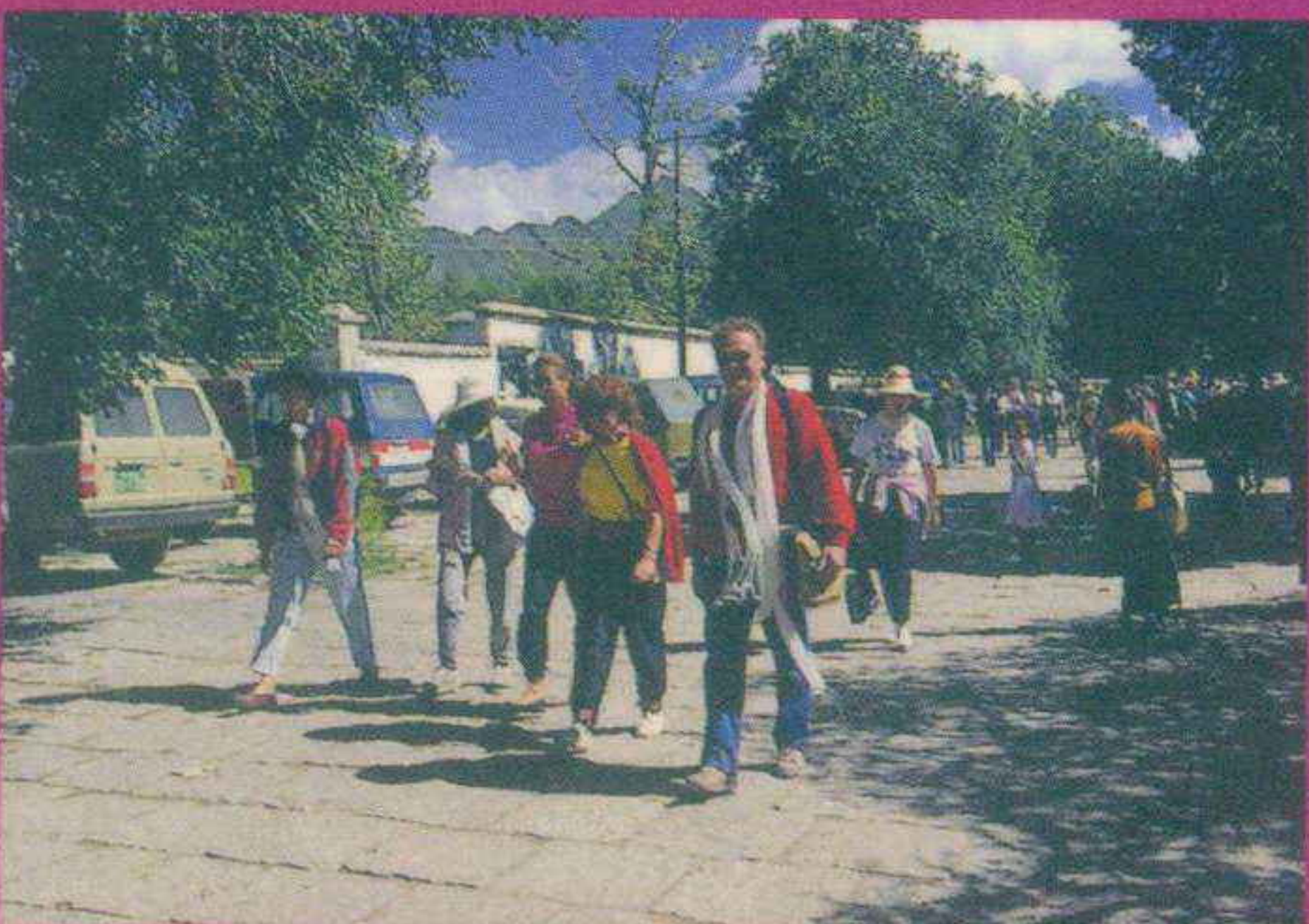
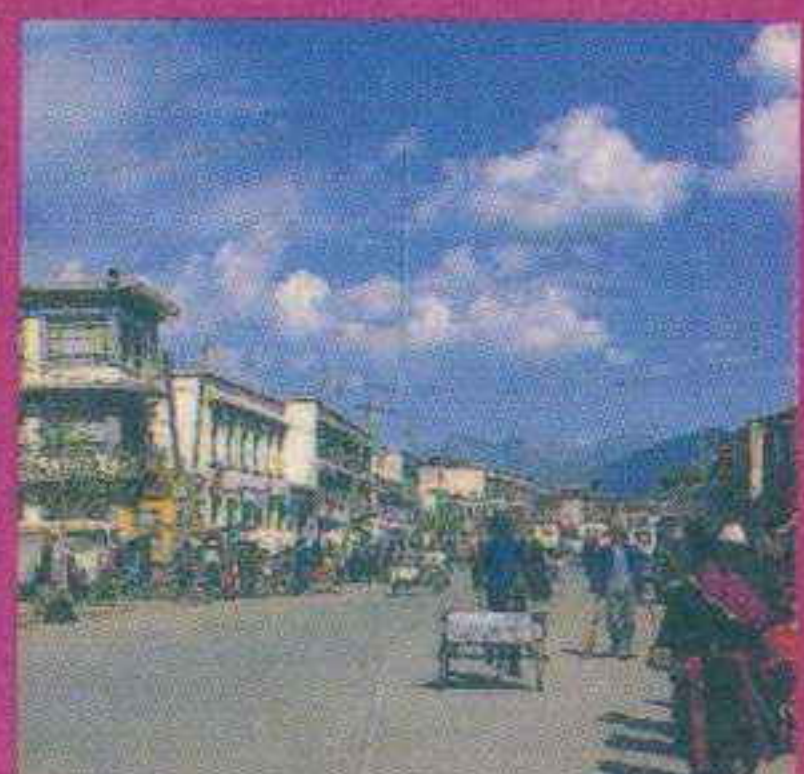
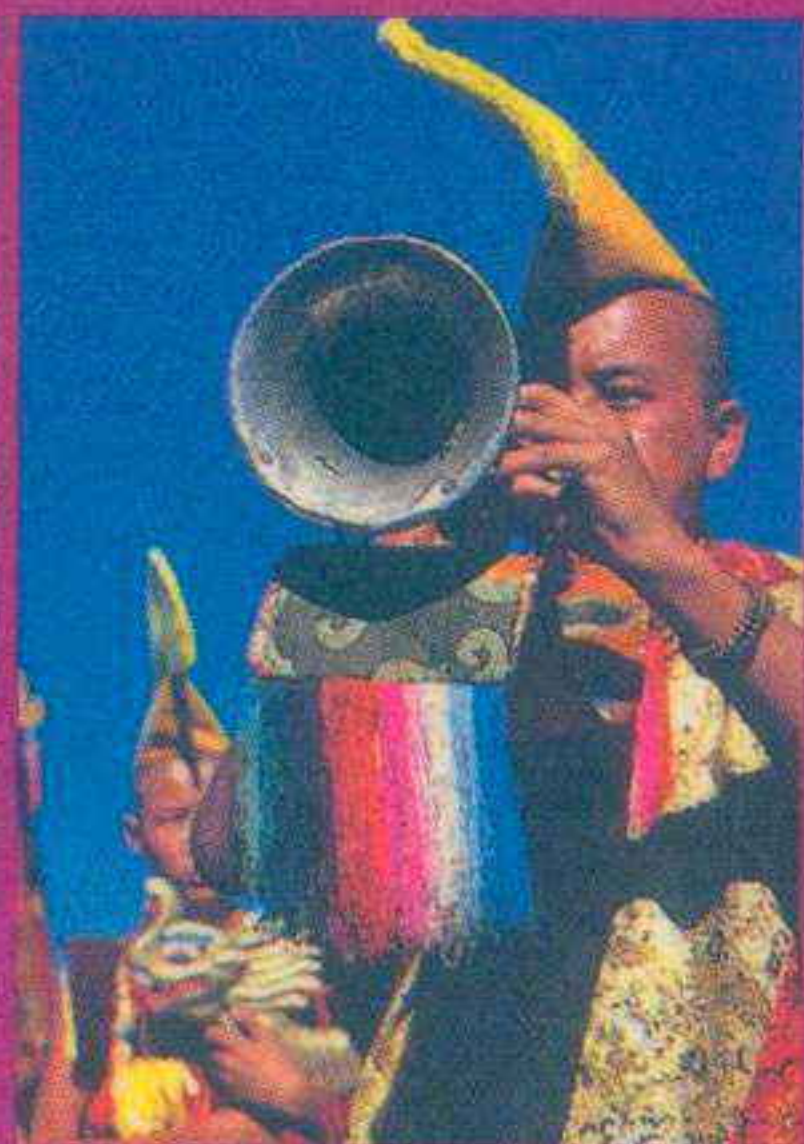
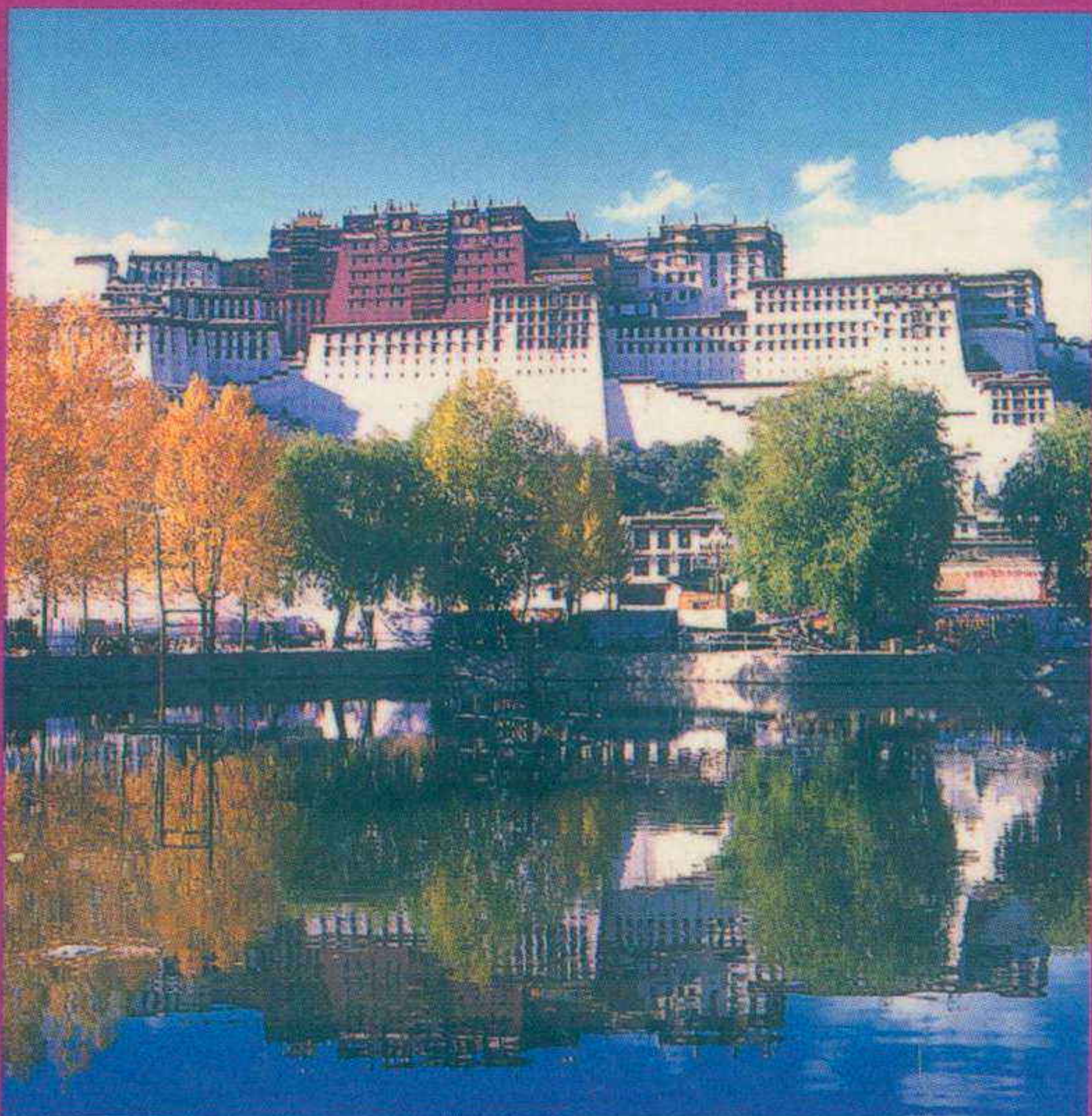

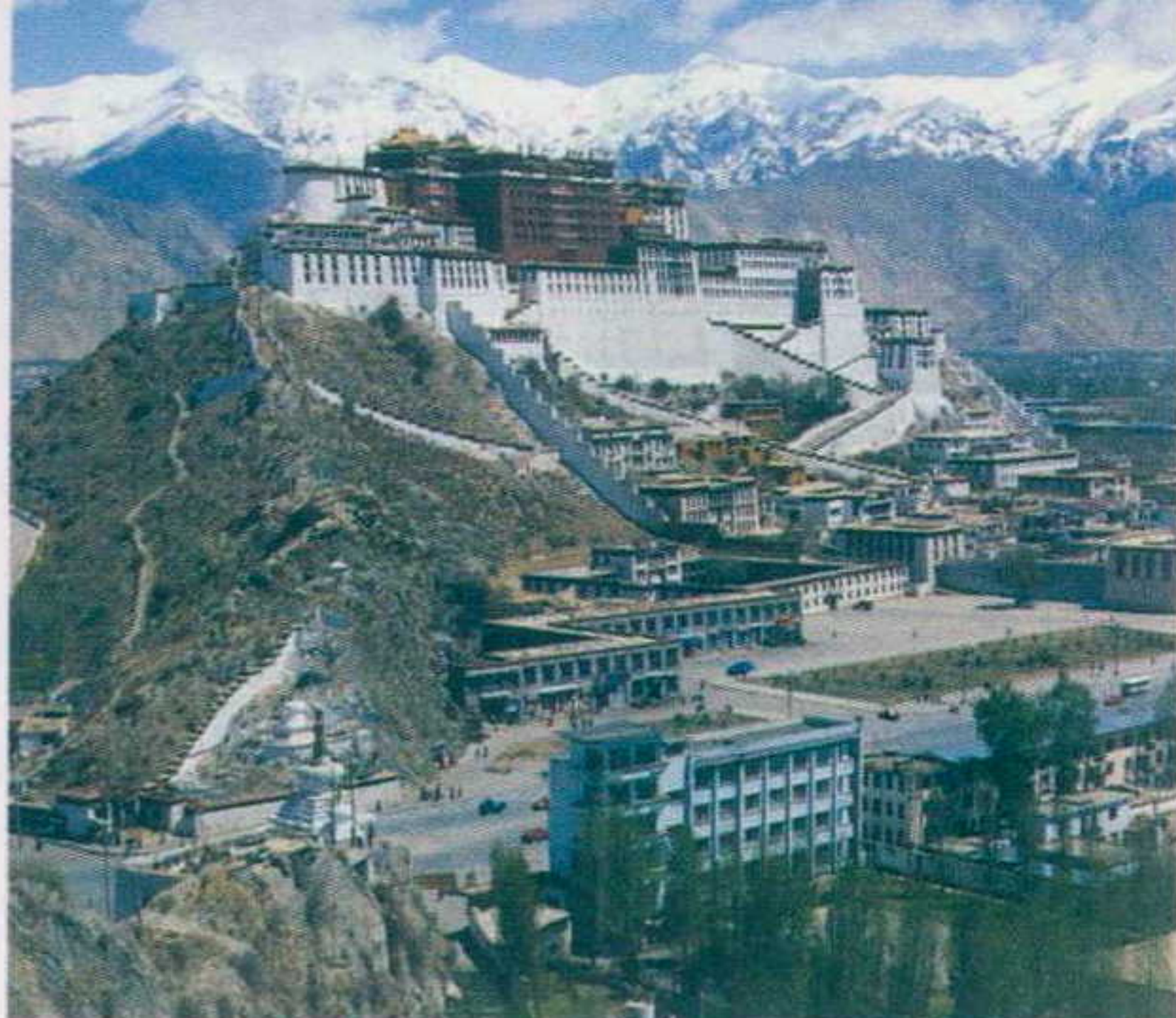
100

ལྷན་སྐྱེལ་ལྷན་སྐྱེལ་ལྷན་སྐྱེལ་

D31722

اے

[illegible]

ལྷ་ས།

拉 萨

བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

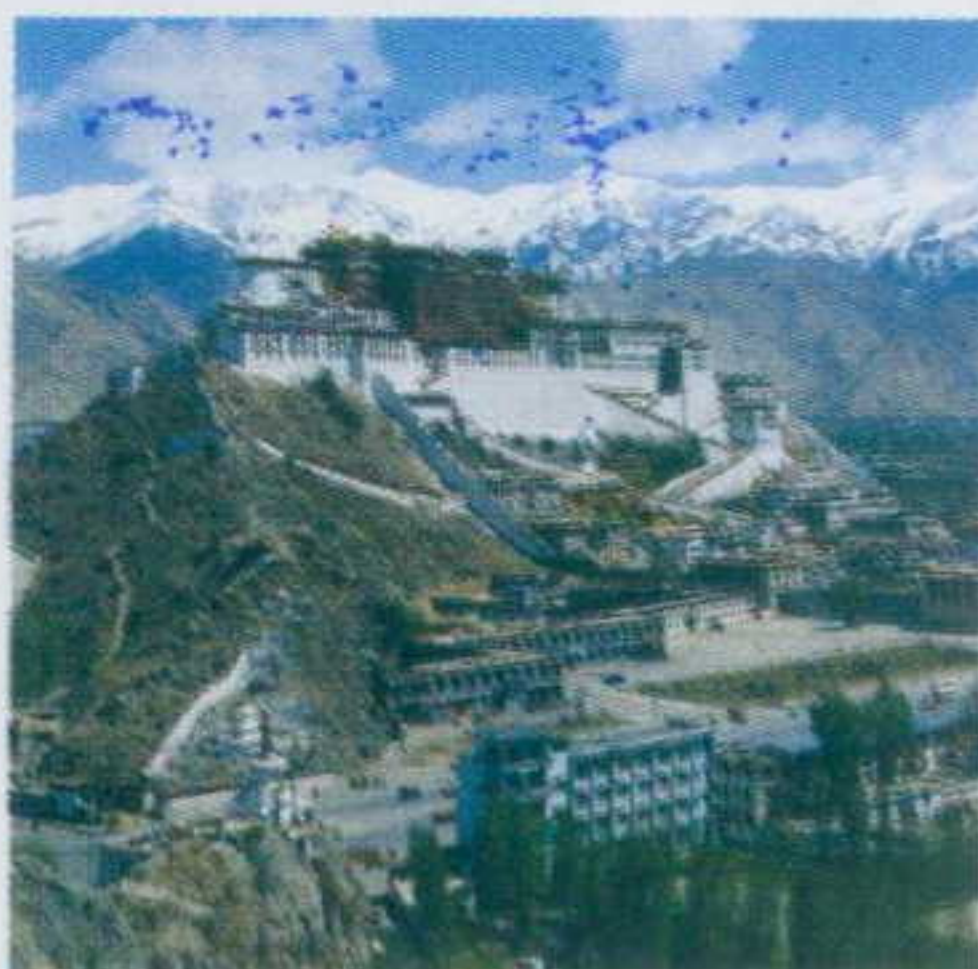
Class No: ༣༩༢

Acc. No. D: 31722

LTWA (Manuscript)

DHARAMSALA. H.P.

西藏人民出版社

拉萨

L H A S A

图书在版编目 (CIP)数据

中国西藏地方系列画册 / 廖东凡等编. —北京: 五洲传播出版社,
2001.3

ISBN 7-80113-836-8-X / K · 212

I. 中… II. 廖… III. 西藏 - 概况 - 图集 - 藏语
IV. K927.5-64

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2001)第 10094 号

撰 稿 人: 廖东凡

摄 影: 车 夫 车 刚 陈宗烈 杜泽泉 刘丽嘉
马竞秋 唐 涛 土 登 吴卫平 张 鹰
朱启良 等

翻 译: 巴桑旺庆

平面设计: 缪 惟 吕 蕾

责任编辑: 荆孝敏 周毛吉

西藏地方系列画册 拉 萨

五洲传播出版社

(地址: 中国北京北三环中路 31 号)

(邮编: 100088 电话: 82008174)

网址: www.cicc.org.cn

深圳麟德电脑设计制作有限公司制版印刷

开本: 140mm × 204mm 1/32 印张: 2

2001 年 3 月第一版 第一次印刷 印数 0-3000 册

ISBN 7-80113-836-8-X / K · 212

定价: 182.00 元(全套)

དཀར་ཆག

བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Class No: 1192

Acc. No. D:31722

LTWA (Manuscript)

DHARAMSALA. H.P.

དང་པོ། སྐྱིད་ཆུང་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཉི་འོད་གྲོང་ཁྱིམ་ (1)

སྐྱིད་འཛིན་དབྱེ་མཚམས་དང་རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས། འབག་
བཅོག་ཉུང་ཞིང་ཁོར་ཡུག་མཛེས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ།

གཉིས་པ། ལོ་རྒྱུད་ལྷན་པོའི་དར་ཁྱེད། (10)

གནམ་རི་སྤྱང་བཙན་གྱིས་སྐྱིད་ཆུང་ཆུང་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱས་པ།
སྤྱང་བཙན་སྐམ་པོས་རྒྱལ་ས་འོ་བརྒྱལ་ཐང་དུ་སྤྱོད་པ། ཆུ་
བཟའ་ཀོང་ས་དཔུང་གནང་བ། གྲོང་ཁྱིམ་ཆགས་སྤངས། ལྷ་
སའི་མིང་གི་འབྱུང་སྤངས། བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཐོར་བ་
དང་ལྷ་སའང་ཉམས་ཆུད་དུ་སོང་བ། སེལ་བུའི་དུས་ནས་ས་
སྐྱའི་བར་གྱི་ལྷ་ས། གྲུབ་མཐའ་ཁག་གིས་ལྷ་ས་འཕྲོག་ཅོད་བྱེད་
པ། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་དམར་གྱི་བཟོ་སྐྲུན། དགའ་ལྷན་
ཕོ་བྲང་གི་རྒྱུགས་ལྷན་དུས་སྐབས། རྒྱབ་སྤྱོད་གྱིས་བཙན་
འཇུག་བྱས་ནས་ལྷ་སར་དུས་ཟིང་མང་དུ་སོང་བ།

གསུམ་པ། ཉིན་བཞིན་འཕེལ་ཆུས་ཕྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུད་བཞི་བརྒྱ།

..... (36)

དུས་རབས་གསར་པར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་འགྲེལ་རྒྱུ་ལོ་ ལོ་
རབས་60པར་《གྲོང་གསར་བསྐྱར་བ།》ལྷ་ལྷན་གྲོང་གི་དབྱིད་ཀ་
གཉིས་པ། ལས་གྲྭ་རྣམ་གྲངས་43དང་རྫོང་43ལས་གྲྭ་རྣམ་
གྲངས་62གྱིས་ལྷ་སའི་གནའ་གྲོང་བདེ་ལ་བཀོད། ཡུལ་སྐོར་—
ལྷ་ལྷན་གྱི་གསར་དར་ཐོན་ལས།

དཀར་ཆག

བཞི་པ། ད་ལྟའི་ལྷ་སའི་མི་ཡི་འཆོ་བ། (54)

ལྷ་སའི་གོང་མའི་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བ། གནའ་ཐོའི་གོམས་སྤྲུལ། ལྷ་
མང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དུས་ཆེན། ལྷ་སའི་སྤྲོ་བ་གསོ་ཡི་དར་
སྤྲུལ་གསར་པ། ཁང་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆ་རྒྱུན་ལེགས། ཆོང་དང་ཆལ་རིགས་
འབེལ་བས་ཆལ་དགོན་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ལ་འཁྱུར་བ། ལྷན་
བཅས་ཆ་རྒྱུན་ལེགས་སུ་བྱེད་པས་བདེ་སྦྱིད་འཆོ་བར་རོལ་རྒྱ་བུང་།

ལྷ་པ། ལྷ་སའི་གནའ་ཕྱལ་གྲགས་ཅན། (81)

ཆོས་གོང་གནའ་ཕྱལ། དམར་པོ་རི་ནས་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལའི་བར།
བར་ལྷ་ལྷག་གི་བྲག་ཕུག་ལྷ་ཁང་། རུས་སྤྲུལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྩི་ཉིང་
དུ་ཆགས་པའི་པ་ཐོང་ཁ། གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁང་གཙུག་
ལག་ཁང་། བསང་དུད་ལོ་རྩི་ཉིང་ཕྲག་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
འཁྱུར་བའི་ར་མོ་ཆེ། རོ་མཆར་ཆེ་བའི་བྲག་ཡེར་པའི་བྲག་ཕུག་
གི་ཆོགས། རྩེ་བང་སྤྲུལ་མ་ལྷ་ཁང་དང་རྩེ་བང་ལྷ་ཆེན་མོ།
བཀའ་གདམས་པའི་མ་དགོན་རྩ་སྦྱང་དགོན་པ། མཚུར་ཕུ་
དགོན་དང་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཀམ་པ། འབྲི་གྲང་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དགོན་
པའི་ཆོགས། དགེ་ལུགས་པའི་འབྲུང་གནས་དགའ་ལྷན་དགོན་
པ། གྲུ་ཆོགས་མང་བའི་འབྲས་སྤངས་དགོན། སེ་ར་དགོན་
དང་ཉེ་འགམ་གྱི་སྒོ་མ་སྤྲོ་བ་བྱེད་ས། ལྷ་སའི་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཕུག་
ཁང་། པར་རིའི་ཉིང་གི་གེ་སར་ལྷ་ཁང་། མཛེས་པའི་འོ་ར་བུ་
སྦྱང་ཁ་དང་སྤྲུ་ཁང་།

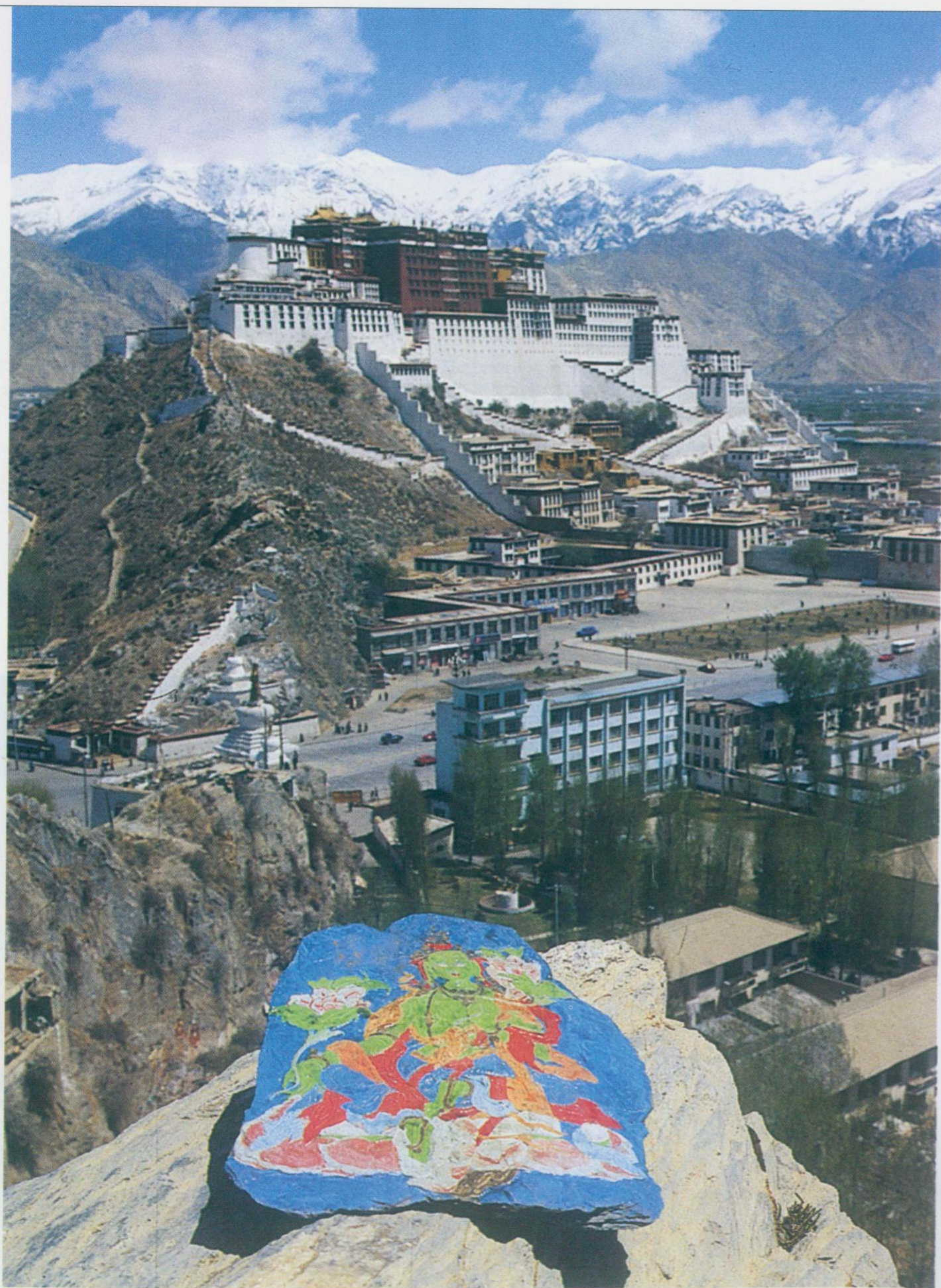
དང་པོ། ཕྱིན་ཆུང་གི་འབྲམ་གྱི་ཉི་འོད་གྲོང་ཁྱེར།

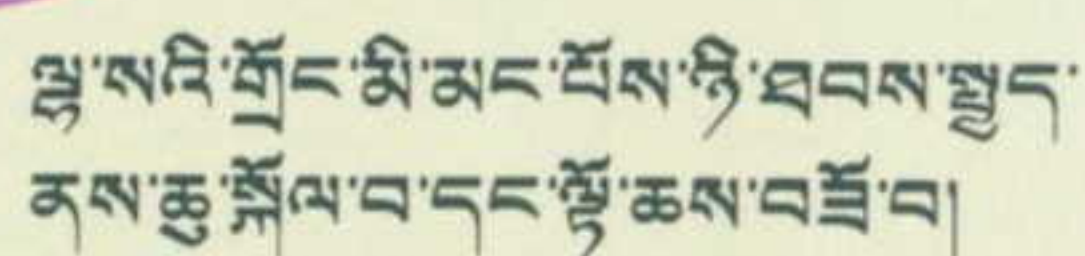
ལྷ་ས་ནི་གྲང་གོའི་བོད་རང་སྤྱོད་
སྤྱོད་ས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ས་
1300ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན། དེ་ནི་
སྤྱོད་ས་ ཡོངས་ ཀྱི་ ཆབ་ སྤྱིད་ དང་།
དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས། འགྲིམ་”

འབྲལ་བཅས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཡིན། ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་སྟེ་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་བི་3
ཡིད་པ་དང་། མི་འབོར་བི་40 ཡིད་པ་
དེའི་ནང་གྲོང་ཁྱེར་རང་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་སྟེ་ལེ་
གྲུ་བཞི་མ་51 ཡིད། གྲོང་ཁྱེར་ནང་”

པོ་ཏ་ལའི་སྟོན་ཁ།

བསྐྱེད་ཀྱིས་གནས་ཡོད། ལྷ་ས་ནི་བོད་
 རྒྱུད་ས་ས་མཐོའི་དབུས་སུ་གནས་ཡོད་པ་
 དང་མཐོ་ཆད་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་ཟིན་
 3600 ཡོད་པ་དང་། གནས་ཆད་ནི་
 ཤར་གྱི་གཞུང་ཐིག་91° 06 འཕྲེད་ཐིག་
 བྱང་མ་ནི་29° 36 རེད། གངས་རིའི་ར་བས་
 རྒྱུ་ར་བའི་ལྷ་ལྷན་འདི་ཉིད་ས་བབ་ལེགས་
 ལ་གནས་གཤེས་ཀྱི་དྲོ་བྱང་སྟོམས་པ་.....

མང་པོ་ཐོན་ཞིང་བསྐྱོག་ས་མེད་པ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད། ས་འོག་ཆ་རྒྱས་དང་ཆུ་ཆོན་
 གང་སར་ཡོད་ཅིང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རིན་
 ཐང་དང་སྒྲན་བཅས་གྱི་རྒྱས་པ་ལྡན་པ་.....

བརྗོད་གྱི་མི་ལང་། སྟོད་ལུང་ཆུ་བཟང་
 གི་ཆུ་ཆོན་དང་མལ་རྩོ་གོང་དཀར་གྱི་.....
 བདེ་གོང་ཆུ་ཆོན་གྱི་གྲགས་པ་བོད་སྟོང་ས་
 ཡོངས་སུ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཕུད་ད་དུང་.....

ཕུ་སའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་འབྲོག་ར།

ཕྱིར་ཕྱོད་བྱེད་ཆེན་མོས་གྲི་མིང་བཏང་བཟུང་
བཅེན་པོས་མེད་མིང་འདྲེབ་པ་བཞིན་པ།

ལྷགས་རྫོང་དང་། ཟངས་གཏེར། ཆ་
ལ་དཀར་པོ་སྐགས་ཡོད་པ་རེད།

འབག་བཙུག་ལྷ་མོས་དང་

ཐོན་ཕྱག་མཁུས་པ་འི་ཁྱོད་ཀྱིས།

ས་མཐོའི་གནའ་གྲོང་ལྟ་ས་དང་།

གཡུ་ལྟར་རྩོ་བའི་ནམ་མཁའ། ཤང་”

ཤང་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་མོ། སྤུང་ཤིང་གཙང་།

བའི་མཁའ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱིས་ཐུགས་བཞི་

མཚམས་བརྒྱད་ནས་ཡོང་བའི་འགྲུལ་པ་

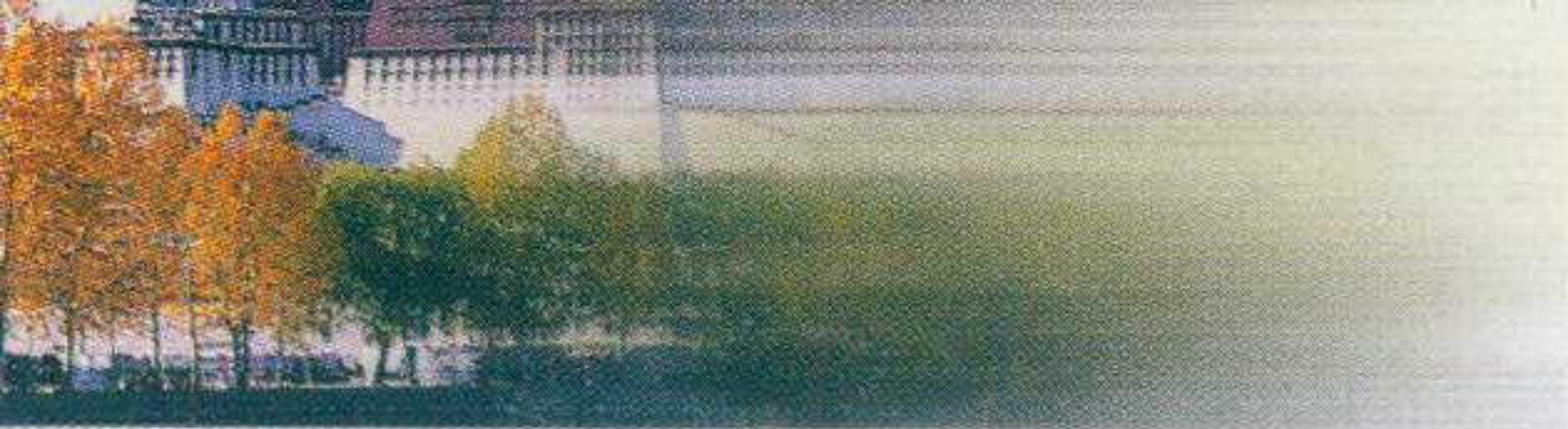
རྒྱལ་ས་ལ་བཀ་ཆགས་བྱ་མོ་འཛོག་གི་

ཡོད། ལྷ་སའི་ཆུ་དང་མཁའ་རྒྱུད་ནི་

གཙང་ཤོས་ཡིན་པས་ཀྱང་གོའི་སྤྱང་བྱེད་

ནང་ནས་འབག་བཅོག་ཟུང་ཤོས་དང་”

ཁོར་ཡུག་མཛེས་ཤོས་ཤིག་རེད།

ལྷ་ས་བར་ཁྱེད་ལྷ་ས་ཆུ་ཁྱིམ་ཆ་ལྷ་ས་
ཨོ་ཏོ་ལྷ་ས་ལྷ་ས་ལྷ་ས་12 ལོ་དཔ།

ཁོར་ཡུག་གི་སྤྱི་ཚད་ལ་དོ་དམ་བྱ་
ཆེད་1990 ལོའི་ཟླ་8 པར་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱིས་ མི་ དམངས་ ཤོག་ སྒྲིག་ བྱི་ 390
བཏང་ནས་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལྟ་དབྱེད་
ས་ཆོག་ས་བཅུག་ས་པ་དང་། བསྐྱེད་
མར་ལྟ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྱེར་དུ་མཁའ་རྒྱུད་
དཔེ་ལེན་ས་ཆོག་ས་3 དང་། ཁོར་ཡུག་
འཛེར་སྤྱི་ཚད་ལེན་ས་ཆོག་ས་5 འགྲིམ་
འགྲུལ་འཛེར་སྤྱི་ཚད་ལེན་ས་ཆོག་ས་27

འབྲུང་རྒྱ་དཔེ་ལེན་ས་ཆོག་ས་6 གསར་
སྤྱི་ཚད་ལེན་ས་པ་དང་དུས་མཚུངས་རྒྱ་ཡི་
གཏིང་ཆད་རིམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ནས་རྒྱ་
སྤྱི་ཚད་ལེན་བས་ལྟ་སའི་ཁོར་ཡུག་
གི་སྤྱི་ཚད་ལེན་གཞིའི་ཡང་གྲངས་བྱུང་
བ་དེ་དག་གིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཆད་
ལེན་མེད་པའི་ལྷ་རྒྱུས་མཁའ་རྒྱུག་སྤྱི་ཚད་
ཆད་ལེན་བས་ནས་ར་འཕྲོད་བྱུང་བར་ལྟ་
ས་ས་ཁྱེར་དུ་མཁའ་རྒྱུད་ལ་བཅོག་སྤྱི་ཚད་

ཤོར་མེད་པ་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བར་
 སྐྱང་མཐོངས་ཀྱི་མཁའ་རྒྱུད་ནང་མིའི་
 ལུས་པོར་གནོད་པའི་ཨར་དབྱང་རྒྱུད་གི་
 མཐུག་ཆད་དེ་མིང་རྒྱ་དཔངས་གྲུ་བཞི་མ་
 རེར་ཏཱ་ཁེ་ཁེ་0. 1 ལས་ཁྱུང་བ་ཡོད་པར་
 བཞེན་གྲུང་གོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆད་གཞི་
 ལས་ཅད་དེ་ཁྱུང་བ་ཡོད། གྲོང་ཁྱིམ་དུ་
 མ་གཞི་མི་རྗེ་བ་མཐུག་ཅིང་ཐལ་རྒྱུད་ཆེ་
 རྒྱུད་ཞེ་ཉི་དང་བཅས་སྐྱེས་མིའི་
 གཟུགས་པོར་གནོད་པའི་ལྷགས་ཕྱེའི་
 རིགས་མིང་རྒྱ་དཔངས་གྲུ་བཞི་མ་རེར་
 ཏཱ་ཁེ་ཁེ་0. 4 མན་ལས་མེད་པ་དང་།
 གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རྒྱལ་ད་ལྷ་བཙུག་པ་
 གཏན་ནས་ཤོར་མེད།

ས་མཐོའི་གནའ་བོའི་གྲོང་ཁྱིམ་དེ་
 ཉིད་མཁའ་རྒྱུད་ནམ་ཡང་སྐྱེས་པར་
 གནས་ཆེད་བོད་རང་སྐྱེད་སྐྱེད་ས་དང་ལྷ་
 ས་གྲོང་ཁྱིམ་སྤྱི་གཞུང་གིས་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་རྒྱས་ཕྱགས་གང་ཡོད་
 བཞེན་ནས་ཤིང་འཇུགས་ནགས་བཙོ་
 ཕྱེད་པ་དང་ཁོར་ཡུག་བཙོས་སྐྱེད་བྱ་རྒྱུའི་

སྤུལ་ལྷག་གཏོང་གི་ཡོད། 1991 ལོར་
 བསྐྱེམས་ཅིས་བྱས་པ་གཞིགས་ན་ལྷ་ས་
 གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ས་རྒྱ་སྤྱི་ཆེད་669. 7 རྩ་
 རྒྱུད་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། དེའི་ནང་
 སྤྱི་སྤྱིང་གི་རྒྱ་སྤྱི་ཆེད་50. 2 དང་།
 སྤྱིང་ཁའི་རྒྱ་སྤྱི་ཆེད་336 སྤང་དང་
 མེ་ཏོག་ལུམ་ར་སྤྱི་ཆེད་233. 3 ལྷང་སྤྱི་
 ཆེད་13 འགོ་ལམ་གཡས་གཡོན་རྩ་
 རྒྱུད་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སྤྱི་ཆེད་37. 2
 བཅས་སྤྱི་ཆེད་མི་རེར་རྩ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་སྤྱི་ཆེད་
 སྤྱི་ཆེད་ཅིང་ལྷ་ས་སྤྱི་ཆེད་གྲུ་བཞི་མ་12 ལ་
 སྤྱི་བས་པས་དེ་དག་ཆད་མ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
 མདུན་གས་སྤྱི་སྤྱི་བས་ཀྱི་ཡོད། 1991
 ལོར་གཙང་པོ་གཅིག་རྒྱ་བོ་གཉིས་གསར་
 སྤུལ་བྱས་ནས་ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱས་གཅིག་
 དང་རྩ་བུ་ལ་ཕན་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་
 པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད་སྤྱི་ཆེད་ཤིང་འཇུགས་
 རིགས་བཙོ་རྒྱ་སྤྱི་ཆེད་གཏོང་བ་དང་
 རིགས་སྤྱིང་བྱ་རྒྱུར་ཕན་པ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་ལྷ་སར་འཕྲོ་བ་སྤུལ་མཁའ་གྱི་མི་
 རྒྱས་ལ་སྤྱི་ཆེད་བཙོ་མ་ཡོད།

LHASA

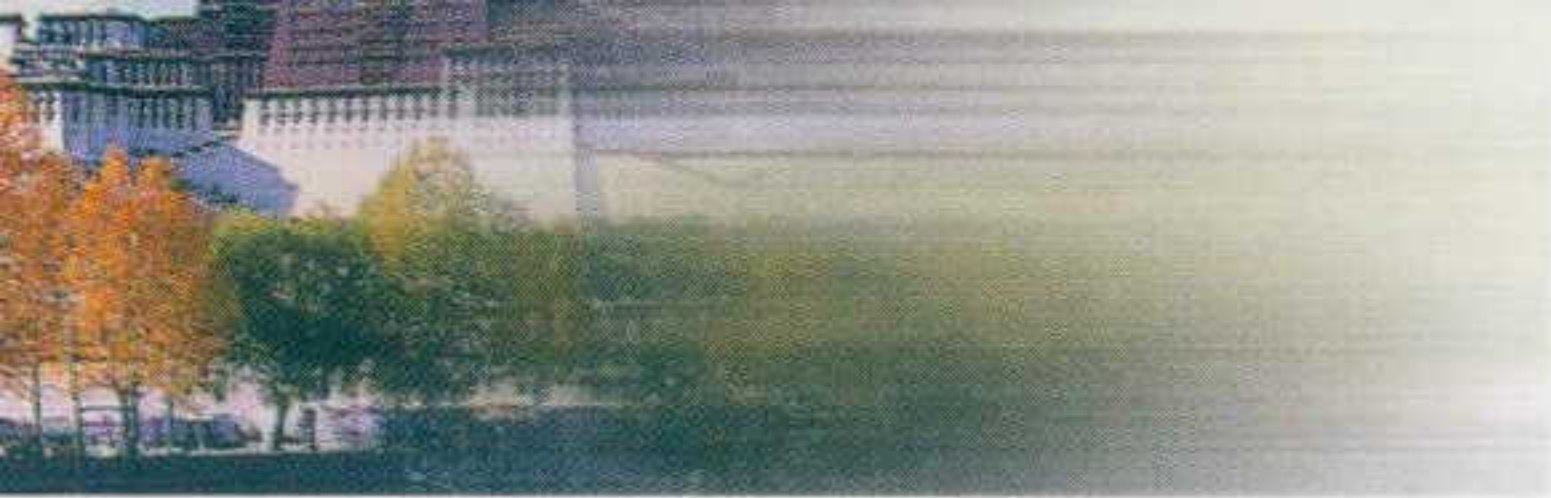
གཉིས་པ། ལེ་རི་སྤང་ཕྱག་མང་པོའི་དར་རྒྱ།

གནའ་པོའི་ལྷ་ས་དེ་ཉིད་པོད་.....
 རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་གོམ་བཟོད་དང་...
 འདྲ་བར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆབ་རྒྱུན་རིང་མོའི་....

ནང་ཉམ་ཐག་དང་དར་རྒྱུ་ཐེངས་མང་
 བརྒྱུད་ཚུང་བ་སྟེ་དུས་བདེ་ཞི་འཇགས་ཀྱི་
 དུས་སྐབས་ཡོད་ལ་དམག་དང་འབྲུག་....

ཡུང་གི་འཇུགས་སྐྱོན་དེའུ་ཁང་གི་
 ལྷ་སའི་ཡན་ལག་དེའུ་ཁང་།

དང་མ་ལ་འཁོན་འཛིན་ཡོད་པའི་མི་སེར་
 གྱིས་རྒྱལ་གཞི་དུས་ནས་ཕ་ལ་དུག་.....
 བཏང་ནས་དགྲོང་པས་སྲིད་གཞུང་སེལ་
 བྱར་ཐོར་ཉེར་གྱུར། སྲོང་བཅན་སྐམ་
 པོས་འགག་ཅའི་དུས་སུ་མངའ་འོག་.....
 འབངས་རྣམས་སྡེ་བྲིད་དེ་དག་གོང་ཉང་
 སུམ་སོགས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བོད་”

སྲོང་ས་ས་མཐོ་གཅིག་གྱུར་བཟོས་ཏེ་བོད་
 བཅན་པོའི་རྒྱལ་རབས་བཅུགས་པ་དང་
 རྒྱལ་ས་སྲིད་ཤོད་འོ་བརྒྱལ་ཐང་དུ་སྲོས་
 པ་རེད།

ཤོད་སྲོལ་ལ་རྒྱལ་སྐས་འདི་འོ་.....
 བརྒྱལ་ཐང་ནས་འགྲོ་སྐབས་དབྱར་ཁ་”
 ཡིན་པས་ཉི་མ་ཆ་ལ་ལྷག་པ་མེད་པས་.....

སྐུ་མཆོད་པོ་ཅིང་ལམ་སྐྱོད་གི་
 འབྲུར་བཞོན་— ས་མཐོ་འོག་ནས།

ཀྱ་བཟའ་ཀོང་རྫོས་ས་དབྱེད་

གནང་བ།

སྤྱིང་བཅན་སྐམ་པོས་རྒྱལ་ས་འོ་
བརྒྱལ་ཐང་དུ་སྤྱོས་པའི་རྗེས་པ་ཤུལ་བུས་
འཛིན་གནང་བ་ཞིང་ཐང་རྒྱལ་རབས་”

དང་མཐུན་ལམ་བཅུགས་ཏེ་ཆབ་སྤྱིད་”

དང་། ཆོང་ལས། རིག་གནས།

ཆོས་ལུགས་སྐགས་སྤྱོགས་མང་པོའི་ཐང་

འབྲེལ་བ་བཅུགས་པ་དང་། སྤྱོན་ཆེན་

ཁྲང་ཨན་ལ་རྒྱ་བཟའ་སྤྱིང་བར་ཐེངས་”

ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིང་བཅན་སྐམ་པོ་དང་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་རྫོ།

མཉེས་ཐང་གླ་ཆེན་པོ།

སའི་ཉི་འཁོར་ལ་ལྷ་ཁང་མང་པོ་བཞེངས་
 ཡོད་པ་དཔེར་ན་པ་བོང་ཁ་ལྷ་བྱ་ནི་བྱ་མི་
 སམ་རྩོ་ཏས་ཡི་གེ་བཟོ་ས་དང་སྤྱང་.....
 བཅན་སྐམ་པོ་ཡི་གེ་སྤྱང་ས་ཡིན་ཞིང་།
 སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོར་བོད་བཟའ་གྲགས་
 ཆེ་བ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཁོ་ཆོ་གསུམ་གས་”

ལྷ་ཁང་རེ་བཞེངས་ཡོད། གཙུག་ལག་
 ཁང་དང་ར་མོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་གི་གཡས་”
 གཡོན་དུ་ད་དུང་ཆོས་རྒྱལ་པོ་བྱང་དང་།
 རྒྱབས་མགོན་ལྷ་ཁང་། དམག་སྐར།
 རྒྱལ་པོའི་བཞུགས་གནས་འབངས་ཀྱི་.....
 སྤྱང་ཁང་ཆོང་ཁང་སོགས་མང་པོ་བཟོས་

ལྷ་སའི་མིང་གི་འབྲུང་སྐད་སྒྲུབ།

སྒྲོན་མ་ལྷ་སར་སྦྱིད་ཤོད་འོ་བརྒྱལ་
 ཐང་ཟེར་ཞིང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་
 རྗེས་ར་ཡིས་ས་དཔོར་ནས་བཟོས་པའི་
 དགོན་པ་དེར་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་ར་ས་
 འབྲུལ་སྐད་གཙུག་ལག་ཁང་ཟེར་བའི་
 མིང་དེ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཉེན་གཙོར་
 ཡོད་པའི་རྩི་བོ་ཤུག་ལུ་ཞེར་དད་ལྷན་
 མང་ཆོག་ས་གྱིས་སྦྱོང་དབྱས་ནས་དད་པ་
 བྱེད་པར་བཞེན་ནས་ལྷ་ས་ཞེས་པའི་མིང་
 དེ་གཞི་ནས་བྱུང་བ་རེད། “ལྷ་ས་”
 ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱི་ལྷ་
 806 ལྷ་བོད་རྒྱལ་བྲི་ལྷེ་གཙུག་བཙན་
 གྱིས་བཞེངས་པའི་《བཀའ་བྱུང་དགོན་
 པའི་རྩི་རིང་》ནང་གསལ་བར་གཞིགས་
 བ་ལྷ་སའི་མིང་དེ་བྱུང་ནས་ད་བར་ལྷ་
 1100 ལྷག་ཙམ་སྤང་ཡོད།

བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཐོར་བ་
 དང་ལྷ་སར་ཉམས་རྒྱུ་སྤང་བ།

བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་བཙུགས་
 བ་སྤང་ལྷ་ས་ཉམས་རྒྱུ་སྤང་བ་
 དང་སྒྲོན་པོ། སྒྲོན་པོ་དང་གྲ་པ།
 ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཤུགས་དང་ཆོས་
 ལུགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པའི་སྒྲོབས་ཤུགས་
 བཙན་པོ་བར་འགལ་ལྷ་རྩི་ངར་ཆེ་རུ་
 སྤང་ནས་མཐར་མེ་སྦྱ་ལྷར་མཐུན་ཐབས་
 མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར། སྒྲོན་ལ་ནང་
 བསྐྱེད་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་མཁན་གྱིས་སྒྲོན་པོ་

བྱས་ནས་གྲུ་པ་ལོག་བཅུག་པ་དང་བཤས་
གཏོང་བ་དང་རི་དྲགས་ཕྱོག་པར་བཏང་།
སྤང་དར་མ་བྲི་རུ་ལོ་ལྷ་བསྐྱད་རྗེས་.....
སྤགས་ཀྱི་བཅུན་པ་ལྷ་ལྷང་དཔལ་རྗོར་
ཀྱིས་སྤང་དར་བཀོངས།

སྤང་དར་བསད་རྗེས་སྤས་འོད་.....
སྤང་དང་ཡུམ་བཅུན་ནམ་གཉིས་ལྷག་.....

ཅིང་། ཁོ་གཉིས་ཤོག་ཁག་གཉིས་སུ་
ཀྱིས་ནས་མཐའ་མཐུག་བོད་སྤངས་ས་
མཐོར་ལོ་འོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བེད་ཆ་.....
ལངས་ནས་བཅན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་སེལ་
བྱར་ཐོར་བ་དང་བོད་བཅན་པོའི་དུས་ཀྱི་
རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ཡང་དེ་དང་དུས་གཅིག་
ཐོར་ཞིག་སོང་བ་རེད།

ལྷ་སའི་ལྷོ་གྲུ་པ་ལོག་ལྷོ་གྲུ་པ་ལོག་གི་དར་རྒྱུག

སེལ་བུའི་དུས་ནས་ས་སྐྱའི་བར་གྱི་ལྷ་ས།
 བོད་དུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དགུ་པ་
 རས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ལོ་ངོ་400ལྷག་ཙམ་
 སེལ་བུར་གནས་ཏེ་དུས་རབས་13 པའི་
 དུས་དཀྱིལ་ནས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ས་སྐྱ་
 པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 ཁག་གི་འགོ་པ་རྣམས་ཡོན་གོང་མའི་.....
 མངའ་འོག་དུ་གཏོགས་ཤིང་། བོད་.....
 འདི་དེ་ནས་བཟུང་སེལ་བུ་ནས་གཅིག་
 གྱུར་གྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་གྱུང་
 གོའི་མངའ་འོག་དུ་གཏོགས་པར་གྱུར།
 ས་སྐྱ་གོང་མའི་རྒྱལ་ས་ནི་གཙང་གི་ས་སྐྱ་
 ཁྲལ་དུ་ཡོན་ཞིང་། ཕག་མོ་གྲུ་པའི་.....
 སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ནི་ལྷོ་ཁའི་སྤེ་གཏོང་.....

དང་། གཙང་པ་སྤེ་སྤྱིད་ཀྱིས་སྤྱིད་.....
 བསྐྱེད་ས་སྐབས་རྒྱལ་ས་གཞིས་ཀ་ཅེ་རུ་
 ཡོན། མ་གཞི་བྱས་ན་ལོ་ངོ་བརྒྱད་བརྒྱ་
 ཙམ་རིང་ལྷ་ས་དེ་ཉིད་བོད་ཀྱི་དབང་.....
 རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལྷོ་གནས་མ་ཡོན་ཡང་བོད་ཀྱི་
 གྲོང་ཁྱེར་རྫིང་ཤོས་དང་བྱུང་དུ་འཕགས་
 པ་ཞིག་རེད།

གངས་ཀྱི་མི་བཟོ་བཞིན་པའི་རབ་བྱུང་པ།

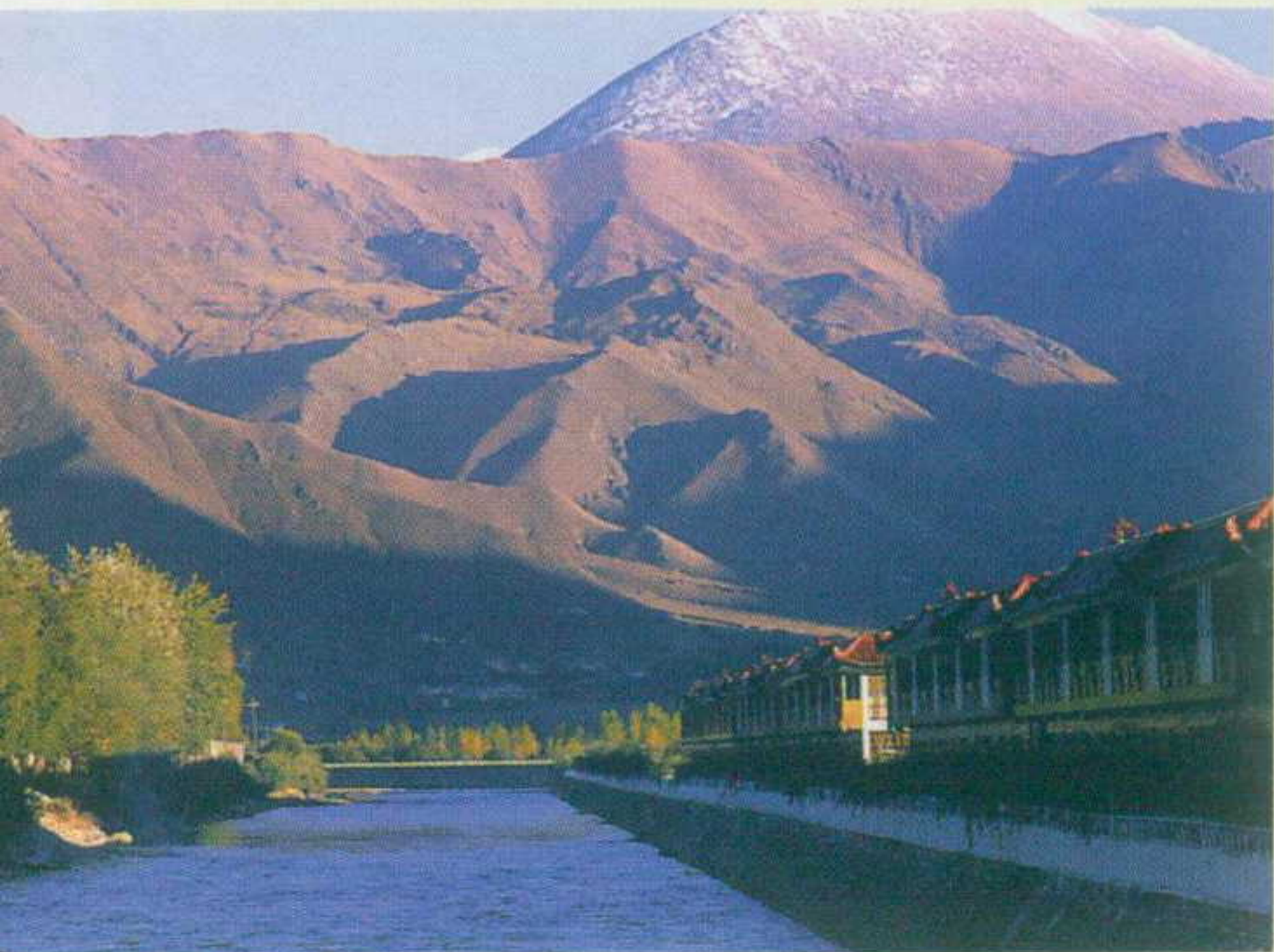
སངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ངོ་བོ་བརྒྱ་
ཅམ་རིང་ཉམས་ཀྱང་སང་རྗེས་སྤྱི་ལོ་
དུས་རབས་10པའི་སྤྱི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་མཐུད་
སྤྱི་ལོ་གསེར་བུ་ཅིང་། འདུལ་བ་རྣམས་
མངའ་རིས་གྲག་དང་མདོ་སྤྱི་ལོ་རྣམས་
སྤྱི་རྗེས་སྤྱི་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དར་བ་
དང་། དེ་དག་ལ་བསྟན་པ་བྱེད་དར་
ཞེས་བརྗོད། སྤྱི་ལོ་དེར་ལྷ་སར་ཆོས་
ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱི་སྤྱི་བཞེན་དར་པོ་ཡོད་
པ་དང་དགོན་པ་འང་མང་པོ་བཟུང་ཡོད་

པ་ རྟེ། བསང་ ལུ་ དགོན་ པ་ དང་།
སྤྱི་ལོ་ལྷང་། དགའ་སྤྱི་ མཆུར་
ལུ། འབྲི་གུང་། ལྷག་ལྷང་དགོན་པ་
སྤྱི་ལོ་ཆང་མ་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྤྱི་ལོ་
དེ་དུས་ལྷག་བཟུང་པའི་དགོན་པ་ཤ་ལྷག་
ཡིན་པས་ལྷ་ས་ནི་སྤྱི་ལོ་བཞེན་མི་རྣམས་
ཀྱིས་དད་པ་བྱ་ཡུལ་ཞིག་རེད།

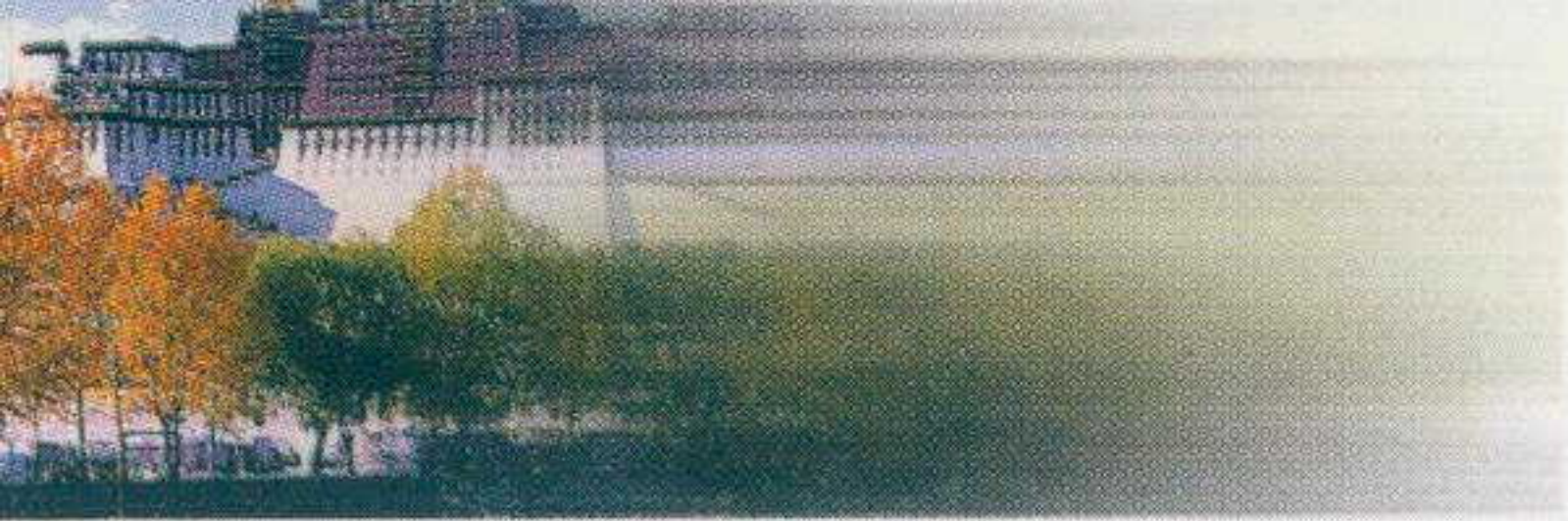
གྲུབ་མཐའ་ཁག་གིས་ལྷ་ས་

འབྲི་གུང་བྱེད་པ།

སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་16པའི་སྤྱི་རྗེས་
སྤྱི་ལོ་དུ་དབང་སྤྱི་ལོ་ལྷག་པ་ལྷ་
གྲུ་པའི་དབང་ལྷགས་ཉམས་ཀྱང་དུ་སང་
བ་ དང་། དེན་ སྤྱི་ལོ་ པ་ དང་།
གཙང་པ་སྤྱི་ལོ་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྷགས་སྤྱི་
རྗེས་སྤྱི་གཙང་ཁུལ་དུ་དར་ཡོང་སྤྱི་དེ་སྤྱི་
རེ་ཞིག་དར་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་རྣམས་དགོ་ལྷགས་
པའི་གྲུབ་མཐའ་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷག་
སྤྱི་ལོ་ལྷག་གི་བྱེད་རྣམས་གཙང་པ་སྤྱི་
སྤྱི་ལོ་ལྷག་ཅ་མེད་བཟོས་རྣམས་དེའི་ཆབ་དུ་
སྤྱི་ལོ་ ཞོད་ རྟེ་ པས་ དབང་ བསྤྱི་ ཅིང་།
སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྷག་གིས་ཀྱི་ལྷག་དང་མལ་གྱི་

ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་སྤྱི་ལོ་

དང་བཅས་ཅིང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནང་ལྷུང་ས།
པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྱང་དཀར་དམར་
གྱི་བཟོ་སྐྱུན།

སྤྱི་ལོ་1642ལོར་དགེ་ལུགས་པའི་
དགོན་ཁག་གི་སྤང་བྱ་ལྟར་གྱུང་གོའི་ཤིང་
ཅང་དང་། མཆོ་སྒྲོན། སྐག་པོའི་གོ་
ཤིང་ཏན་གྱིས་བོད་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཏེ་
གཙང་པ་སྡེ་སྤིང་གཏོར་པམ་བཏང་བ་
དང་། བོད་ཀྱི་བྱིམ་དུད་བྱི་13རྒྱལ་བ་
སྐུ་ཕྱེང་ལྟ་པ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་
མཆོར་བསྐྱེལ། སྐུ་ཕྱེང་ལྟ་པས་གོ་ཤིང་
ཏན་གྱི་རྒྱབ་སྒྱུར་འོག་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་
གི་སྤིང་དབང་བཙུགས་མཐར་ལྟ་ས་དེ་
ཉིད་སྤྲུང་ཡང་ཆབ་སྤིང་དང་། རིག་
གནས། ཆོས་ལུགས་བཅས་ཀྱི་ལྟ་བར་
གྱུར། སྤྱི་ལོ་1652ལོར་རྒྱན་གྱི་གོང་
མས་སྐུ་ཕྱེང་ལྟ་པ་པེ་ཅིན་དུ་གདན་ཁྱེ་
གནང་ནས་གོང་མས་སྡེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་
གནང་བ་དང་གསེར་གྱི་ཐམ་གཡང་
གནང་། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ལ་ཞེས་པའི་
མཆོན་གནས་བྱང་བ་དང་ཁོང་གི་བོད་ཀྱི་

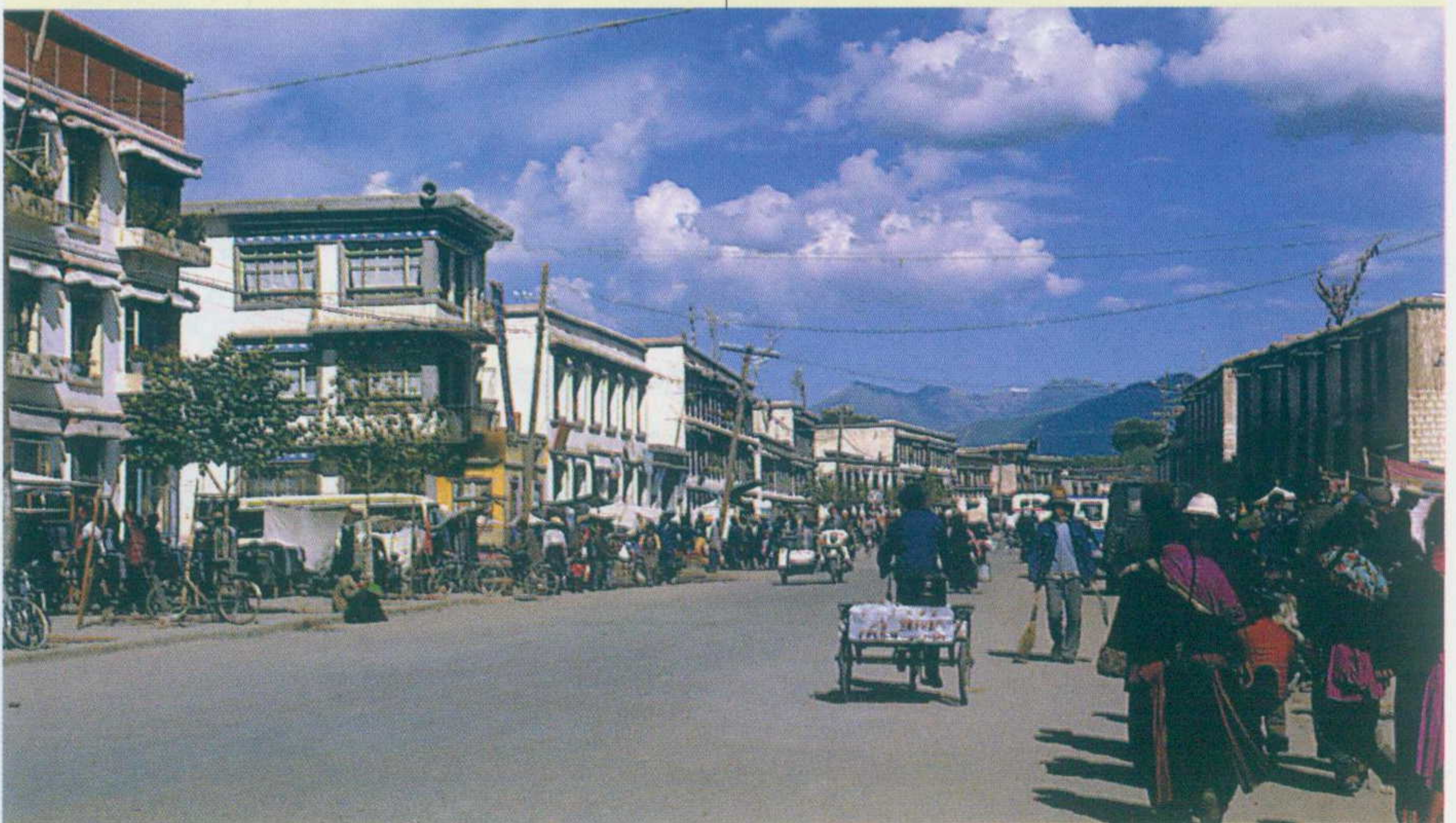
ཆོས་སྤིང་གྱི་གོ་གནས་དངོས་སུ་གཏན་
འཁེལ་བྱང་བ་ཞིང་། གྱུང་དབྱང་སྤིང་
གཞུང་དང་བོད་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་གི་
འབྲེལ་བའང་གོམ་གང་མདུན་སྤྲོས་གྱིས་
ཟབ་དུ་སྤང་བ་རེད།

རྒྱ་ལའི་སྤྲ་མ་སྐུ་ཕྱེང་ལྟ་པའི་སྐབས་
ལྟ་སའི་གོང་བྱིར་བཙུགས་པ་དང་། ལོ་
ངོ་བརྒྱ་ལྟག་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་ཐོགས་དང་།
མེ་སྒྲོན། དམག་འཁྲུག་ཆར་ལྟག་
བཅས་གྱིས་གཏོར་སྒྲོན་པོག་ནས་རེ་ཞིག་
སྐྱུན་རས་གཟིགས་གྱི་ལྟ་ཁང་དང་ཆོས་

LHASA

ཀྱུ་ལ་བྱག་ཕྱག་ཕྱད་དོན་དངོས་ཐོག་གྱང་
 རོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། སྤྱི་ལོ་1645ལོར་ཀྱུ་ལ་
 བ་ལྷ་པས་བཀའ་བསྐྱོས་ནས་པོ་ཏ་ལ་
 བསྐྱར་བཅོ་བྱས་ནས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་
 སྤྱིད་གཞུང་གིས་བཀའ་གཏོང་སའི་
 གནས་ཞིག་ཏུ་གྱུར། གྲེ་སྤྱིད་བསོད་
 ར་མས་རབ་བཏུན་གྱིས་ལས་མི་དང་རྫོ་
 བཅོ་ཆེན་མོ་སོགས་མི་བྲི་སྤྱོད་མང་པོར་

བཀོད་འདོམས་གནང་ནས་ཉིན་མཆན་
 དབྱེར་མེད་ལས་ཀ་བྱས་མཐར་སྤྱི་ལོ་
 1647ལོར་ཕྱག་ལས་བསྐྱབས་ནས་པོ་
 བྱང་ནང་ཞིབ་བཅོས་དང་ལྷེབས་རིས་
 བཅས་བྲིས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་1653ལོར་
 ཀྱུ་ལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་པེ་ཅིན་ནས་བྱིར་
 ལོག་ལེབས་རྗེས་རབ་གནས་གཟབ་ཀྱས་
 གནང་བ་དང་ཁོང་རང་ཉིད་གྱང་འབྲས་

ལྷ་སའི་གཞུང་ལམ་ཆུ་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ།

ཐུངས་ནས་ཕོ་ཏ་ལར་སྒྲིས་གནང་སྟེ་སྲིད་
སྒྲིང་བཞེས་གནང་བ་དང་དེ་ནས་ཕོ་བྲང་
དཀར་ཕོ་ཞེས་འབོད།

LHASA

26

LHASA

དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་
རྒྱལ་ས་ལྡན་དུས་སྐབས།

སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་17ནས་.....
18བར་ཏེ་སྤྱི་ཐེངས་ལ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་
བར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཟོན་སྤྱིང་དང་།
སྤྱི་ཚལ་བདེ་འཇགས་ཡིན་པས་ལྷ་ས་.....

གྲོང་ཁྱིམ་འཕེལ་རྒྱས་མགྲོགས་པོ་བྱང་...
ཡོད། སྐབས་དེའི་རིང་ཅུང་ཆེ་བའི་...
བྱིང་ཆ་ཐེངས་གཉིས་བྱང་བ་སྤྱི་
ཐེངས་དང་པོ་དེ་སྤྱི་ལོ་1717ལོར་ཤིང་
ཅང་གི་རྒྱ་གར་བས་བཅན་འཇུག་བྱས་
པ་དང་། ཐེངས་གཉིས་པ་དེ་སྤྱི་ལོ་.....

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིག་ཟམ་ཁང་ཆེན་།

དབུ་ལྷ་དཀར་གྱིས་བཀུ་མས་པ་འདྲ་བའི་ཚོ་ཏ་ལ།

1727ལོར་གཙང་ལ་བྱིང་ཆ་ལངས་ནས་
 ཆིང་གོང་མས་དམག་མི་བཏང་ནས་ཞིང་
 འཇགས་བཏང་བ་རེད། ལྷག་པར་དུ་
 སྤྱི་ལོ་1727ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་1788ལོའི་བར་
 ལོ་ལྷ་བཅུའི་ནང་ལྷ་སའི་མི་རྣམས་སྤྱི་
 ཆོག་ས་ཐོག་བྱིང་ཆ་དང་དམག་འབྲུག་

མེད་པའི་ཞི་བདེའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་རྒྱ་བྱང་
 རེད། དེའི་རིང་ལྷ་སར་སྤྱི་དག་དང་།
 སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཡབ་གཞིས། སྤྱི་དག་གཞུང་གི་
 ཁང་པ་བཅས་དང་ཆོང་ཁང་། ར་
 ཁང་། ཆང་ཁང་། གྲོང་མིའི་སྤྱི་དག་
 སྤྱི་དག་མང་པོ་བརྒྱབ་ཡོད།

སྐབས་དེར་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་
ལྷགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གིས་གཙོས་
པའི་རྒྱལ་ཡངས་སྤྱི་གྲོས་གཞི་རྒྱ་
བསྐྱེད་བཏང་ནས་ཁ་ཆེ་ལྷ་ཁང་དང་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་ལྷ་ཁང་ར་
མ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་བཅས་མང་ཕྱག་བཏབ་
པས་ཙ་བའི་ཆ་ནས་དེ་དུས་ཀྱི་གྲོང་
ཁྱེར་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་ཆགས་པ་རེད།
ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཅ་ཆིང་(1796 —
1821) ལོ་བར་ལྷ་སར་དུད་ཆང་
5000ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དང་མི་འབྱོར་གྱི་

3ལྷག་ཅམ་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་1727ལོར་ཆིང་རྒྱུ་དབྱང་
སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་ལ་ཨ་ཁོ་བན་མངགས་
ནས་སྤྱི་གཙུག་པོ་ཁང་དུ་ལས་ཤག་རྒྱུ་
པ་དང་དེ་ནས་རྒྱ་མིང་གེར་སྤྱི་ལོ་
རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱུ་དབྱང་ནས་པོ་དེ་ལ་
དམག་མི་བཏང་བ་དང་དམག་སྤྱོད་གྲ་
བཞིར་བརྒྱུ་

1757ལོར་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
བཏུན་པ་སྤྱི་ལོ་ལ་ཕེབས་པས་གོང་མ་
ཆན་ལུང་གིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་ལམ་
ལྷགས་བཅོས། སྤྱི་ལོ་ལ་ཕེབས་ནས་
སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
བར་དུ་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་བསྐྱེད་ས་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་མ་དང་། ཆེ་སྤྱི་
སྤྱི་ལོ་ར་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་བཏུན་སྤྱི་ལོ་
བཅས་ཆང་མས་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་ལྷགས་
ལྷགས་བཞིས་སྤྱི་ལོ་ཡོད། ཁོང་རྒྱུ་
པས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
དང་དུས་མཆུང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལོ་

བྱོན་གྱི་ཡབ་གཞིས་ཀྱང་ལྷ་སར་ཕྱག་པོ་
 བཏུབ་ཡོད། བོད་གྱི་ཆོང་པ་དང་རྒྱ་
 རག་གི་ཆོང་པ། འབྲུག་པ། བལ་
 ཡུལ། རྒྱ་གར་བཅས་གྱི་ཆོང་པ་ཆོང་
 མས་བོད་ལ་ཁྱོམ་གཟིགས་སྐད་། ཐལ་
 ཕུང་སྐད་། རྒྱ་འབྲུམ་སྐད་། འོང་
 སྟོང་གཞིས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ཞེས་བཅས་
 ཁྱོམ་ར་ཆེ་ཁག་དུག་དུ་ཁྱོམ་བཏོན་པ་
 དང་། རྒྱ་རིགས་མང་ཆེ་བ་གྲོང་ཁྱེར་
 གྱི་སྟོ་རུ་བསྐྱེད་ནས་ཆལ་འདེབས་པ་དང་
 ཆང་རག་བཟོ་གི་ཡོད། དེ་ནི་དགའ་
 ལྷན་པོ་བྱང་སྤྱོད་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་ལྷན་
 དུས་སྐབས་ཞིག་རེད།

རྒྱ་བོད་ཁྱེད་ཀྱིས་བཅན་འཇུག་བྱས་ནས་
 ལྷ་སར་དུས་ཟླ་མང་དུ་སྤོང་བ།

སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་19པའི་དུས་
 དེའི་ལོ་དུ་རྒྱ་བོད་ཁྱེད་ཀྱིས་བཅན་འཇུག་པས་
 བོད་སྤྱོད་ས་ས་མཐོར་འགྲམ་ཆུ་ལྷང་ནས་
 རྒྱ་ཆད་མེད་པར་ཆོས་སྤེལ་དང་ལྷུ་
 ཞིབ་། ཆོང་འབྲེལ་བཅས་ལ་ཁ་གཡར་
 རས་བོད་ལ་སེམ་འཇུག་བྱས་པ་དང་པོ་

ཐབས་བརྒྱ་དུས་སྟོང་གིས་བོད་གྱི་མཐའ་
 སྐོར་ཕྱག་བཟས་དང་ཆོད་འཛིན་བྱེད་གྱི་
 ཡོད། 1840 ལོ་ཉལ་ཐའི་དམག་པོ་
 འབྲུག་རྒྱལ་དེའི་བཅན་རྒྱལ་རིང་
 ལྷགས་གྱིས་བོད་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་མར་དམར་
 རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་བཅན་འཇུག་གྱི་དཔུང་
 འཇུག་བྱས་ནས་བོད་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་གནས་
 ལྷ་ས་འདི་ཉིད་དེ་ནས་བཟུང་དོན་རྒྱུ་
 མང་བ་དང་ཞི་བར་གནས་ཐབས་བྲལ་
 བར་གྱུར།

ལྷོ་ལམ་རྩེ་གི་སངས་རྒྱལ་རྩེ་རྒྱ།

བན་ལ་ཏར་འཕྱིན་བཏང་ནས་ས་ཡིག་
 འགོད་དུ་བཅུག་ཟེད། དེ་དང་དུས་
 མཚུངས་དྲ་རྩེ་གིས་ཀྱང་ལ་འདྲེ་ལག་
 བརྒྱངས་ཅིས་བྱས་རུང་བོད་ཀྱི་སེར་རྒྱ་
 མང་ཚོགས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་དུ་འགོག་
 རྒྱལ་བྱས་པ་རེད། ཁོ་ཚོས་སྤྲོད་ཡང་
 ཚོས་བྱེད་པར་ཁ་གཡར་ནས་མི་བཏང་སྟེ་
 བོད་འདི་ཡུ་རུ་སྤྱི་མངའ་སྡེ་ས་ཆ་

ཞིག་ལ་བསྐྱར་ཅིས་བྱས་རུང་ཁོ་ཚོའི་.....
 བསམ་དོན་འགྲུབ་བྱུང་ཟེད་པ་རེད།
 སྤྱི་ལོ་1906 ལོར། བྱི་འབྲེལ་གྱི་
 ཉམས་ཚུང་དང་སྤོན་ཐོན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་
 ཇིས་ཅན་ལྷན་པའི་ཀྱང་དབྱིང་ཁྲང་ཆིང་
 སྤྱིད་གཞུང་ནས་ལྷ་སར་བོད་དོན་སྐྱབ་
 པར་བཏང་ཞིང་། ཁོ་པས་བོད་ཀྱི་ཆབ་
 སྤྱིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐད་བསྐྱར་.....

LHASA

[illegible]

གྱི་སྐྱ་མེད་དཔོན་རིགས་འགའ་ནང་ས་
 དང་རྒྱ་གར་སོགས་ལ་ཕེབས་པས་བསམ་
 སྟེའི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཕྱན་བྱ་བྱང་ནས་
 རོ་དམ་ལེགས་བཅོས་བྱས་ཤིང་། དེའི་
 རིང་པོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་སྐྱ་
 གྲག་གི་གཞོན་ནུ་འགའ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སློབ་་་་་

ནི་ལེ་ལའི་ཆོང་པས་ཁོད་སྒྲོང་ས་མི་རིགས་ཐོན་
རྒྱས་འཛུགས་འདུའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོན་སྐྱེད་བཞིན་པ།

སྒྲོང་དུ་བཏང་ཞིང་སྤྱིར་ལོག་རྗེས་ལྷ་སར་
སྒྲོག་ཁང་དང་། དངུལ་ཁང་དང་།
ཏར་འཕྱིན་ཅུས་སྒྲུབ་འཇུགས་རྒྱ་དང་།
ལྷག་བལ་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་སྤྱི་སྒྲོགས་ཉ་
ཆོང་ལས་འགྲུལ་སྒྲུབ་སྤྱི་བས་ཐད་་་
ཀར་ལྷ་སའི་གྲོང་སྤྱིར་འཇུགས་སྒྲུབ་དང་
མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བར་ཤུགས་སྤྱིན་་་་་་་
ཐེབས་པ་རེད།

བོད་ལ་བཀས་བཀོད་རྒྱ་འཛིན་
གྱི་ཞིང་བྱན་ལམ་ལྷགས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
བྱས་ཤིང་། ད་ཆ་ལམ་ལྷགས་དེ་གྱིབ་
པའི་དུས་སུ་སྤྱི་བས་ཡོད་པས་ལྷ་སའི་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་དེ་ཡང་རང་འཇགས་སུ་་་་་་་་་་
གནས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་གནས་
ཡོད་ཅིང་། ཞིང་བྱན་བདག་པོས་ཞིང་
བྱན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པའི་གཉའ་གཞོན་་
དང་བཟུ་གཞོག་བྱས་པས་ཞིང་བྱན་་་་་་་་་
རྣམས་ཁྱུ་མཁན་ལྷ་སའི་དག་པའི་ཞིང་
ཁྲུལ་ལ་ཡུལ་གྱི་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་བས་

LHASA

གསུམ་པ། ཉིན་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་
པའི་ལ་ངོ་བཞི་བརྒྱ།

སྤྱི་ལོ་1951 ལོའི་ཟླ་བ་5 པའི་
ཆེས་23ཉིན། བོད་ལ་ཞི་བའི་བཅའ་ས་
འགྲོལ་བཏང་ནས་དམར་མདངས་འཕྱོ་

བའི་སྐར་ལཱའི་དར་དམར་ལྷ་སའི་མཁའ་
དབྱིངས་སུ་ལྷབ་ལྷབ་དུ་གཡོས། དེས་
གནའ་བོའི་གྲོང་བྱིར་འདི་དུས་རབས་

དེང་སྐབས་མི་རིགས་ཀྱི་ཆས་ཀྱི་དཔེ་ལྟོན་པ།

LHASA

གསར་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱོད་པ་མཚོན་ཡོད།
1959 ལོའི་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་
དེ་འཇམ་གྱིང་གི་ཡང་ཅེ་འདིར་སྤེལ་བས་
བོད་ཀྱི་ཞིང་ཐུན་མང་པོ་ཞིག་ལ་རང་
དབང་ཐོབ་ནས་དམངས་གཙོ་དང་རང་
དབང་། མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་ཐོབ་པ་
རེད།

ལྷ་ས་ནི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་

ཉེ་གནས་གྲོང་ཁྱེར་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་
ལས་དོན་ཆང་མ་ཉིན་རེ་བཞིན་རྒྱུ་པ་
མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་ཡི་
ཡོད། ལྷག་པར་དུ་དུས་རབ་20 པའི་
ལོ་རབས་80 པའི་རྗེས། གྲུང་དབྱང་
སྤྱིད་གཞུང་གི་སྤྱད་སྤྲོད་དང་རྒྱལ་
ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་རོགས་རམ་འོག་
འཇུགས་སྐྱོད་ཀྱི་མཐོ་རྒྱ་བས་ཤིག་འཕུར་

ལྷ་ས་ནས་གནམ་གྲུ་ཐང་བར་གྱི་ལམ།

LHASA

ཕྱ་སའི་གོང་དཀར་གནམ་གྱི་ཐང་།

ནས་གནམ་ཉམས་དོད་པའི་ལྷ་ལྷན་གྱིང་
 བྱིར་འདི་སྒར་ལས་མཛེས་སྒྱུ་དང་.....
 གསོན་ཉམས་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་འགྱུར་ནས་
 རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་རིག་གནས་ལ་རྒྱས་ཀྱི་
 གྲགས་ཅན་གྱིང་བྱིར་ཞིག་དང་། རྒྱེ་བོ་
 ཀུན་གྱིས་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་འཛོག་བྱེད་པའི་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡུལ་སྐོར་གྱིང་བྱིར་ཞིག་ལ་.....
 འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་རེད།

དུས་རབས་གསར་བར་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱན་འགྲུའི་རྣམ་མོ།
 སྤྱི་ལོ་1951ལོའི་ཟླ་བ་ལྷ་པར་བོད་
 ལ་ཞི་བའི་བཅེངས་འགྲོལ་གཏོང་ཐབས་
 ཀྱི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ལ་
 མིང་ ཉགས་ བཀོད་ པ་ ནས་ བཟུང་།
 ཀྱང་དབྱང་སྤྱིད་གཞུང་ནས་ལྷ་སར་.....
 འཇུགས་སྤོང་བྱ་གཞག་ཁག་སྤྱོད་རྒྱུར་.....

རྫོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ཀྱི་
 འཆོ་བར་ལེགས་བཅོས་བྱས་པ་རེད།
 མི་དམངས་བཅའ་ཁྲིམས་འགྲོལ་དམག་དང་
 བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་དཀའ་ལས་མང་པོ་
 བརྒྱབ་ཏེ་སྤོང་བོད་གཞུང་ལམ་དང་མཆོ་
 བོད་གཞུང་ལམ་བསྐྱར་ཞིང་། 1954
 ལའི་ཟླ་12 པར་གཞུང་ལམ་གཉིས་པོ་ལྷ་
 སར་མཉམ་དུ་རྒྱངས་འཁོར་བསྐྱོད་བྱུང་
 པ་བྱུང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་ལྷ་ས་དང་་་་
 མེས་ཀྱི་ལ་གཉིས་གསེར་ཟམ་གྱིས་ལྷན་དུ་
 གྲུལ་ཞིང་། བོད་རྒྱུར་གྱི་མི་སྣ་དང་་་་
 དངོས་རྩོག་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བོད་ལ་
 དཔོན་ཡོང་གི་ཡོད།

དགྲ་ལོ་ 75 ལ་སོན་པའི་ཆ་སྤྱལ་
 རིན་པོ་ཆེས་“གསེར་བཅའ་”དེའི་སྐོར་ལ་
 གཤམ་ཅན་གྱི་སྒྲན་ངག་བཅུ་མས་གནང་
 བས་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་གསེར་གཏོང་
 དེར་བསྟོད་སྤྱུ་ཕུལ་ཡོད་པ་དང་། ལྟོ་”

སའི་ཤར་ཚུགས་སུ་བཟ་ཆེན་བསྐྱུན་ནས་
གཞུང་ལམ་དེ་གཉིས་སྒྲེལ་བས་དེ་ནས་
བཟུང་ཀོ་གུར་བསྐྱུང་དེ་ལྟ་སར་འགོ་.....
དགོས་པའི་ལྷ་རྒྱས་མཇུག་སྒྲེལ་བ་རེད།

[illegible]

ལེ་རབས་60 བར་

《གྲོང་གསར་བསྐྱར་བ》

1959 ལེ་ར་དམངས་གཙོ་བཙུན་

བསྐྱར་བྱས་པ་དང་། 1960 ལེ་ར་ལྷ་
སར་དངོས་སུ་གྲོང་ཁྱིམ་བཅུགས་ཤིང་།
1965 ལེ་ར་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ལྷོ་དངོས་སུ་
དབུ་བཞུགས་པ་རེད། 1964 ལེ་ར་རང་
སྐྱོང་ཁྲུང་ལྷོ་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱིས་.....
མཉམ་དུ་བཀོད་འདོམས་སུ་བཅུགས་
ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་འཇུགས་སྐྱོན་ལ་
མཉམ་དུ་བཀོད་འདོམས་བྱས་ཤིང་།
གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་
མཐོ་རྒྱ་བས་ཤིག་འཕུར།

ཕོ་ཏ་ལའི་མཐའ་འཁོར་དུ་གཙོ་
བོའི་ལམ་བཟོས་པ་དང་། གཙུག་ལག་
ཁང་དང་ཕོ་ཏ་ལའི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱིམ་.....
རྒྱུ་ལས་ལྷོ་སྐྱོད་ལྷོ་སྐྱོད་ལྷོ་སྐྱོད་ལྷོ་སྐྱོད་
གྲོང་གསར་ཞིག་མདོན་རྒྱ་བྱང་ཞིང་།
ས་ཕྱོགས་ཁག་ཞིང་པ་རྒྱལ་སྐྱོད་ལྷོ་སྐྱོད་ལྷོ་སྐྱོད་
སྐྱོད་ལྷོ་སྐྱོད་རྒྱལ་སྐྱོད་ལྷོ་སྐྱོད་ལྷོ་སྐྱོད་
དེ་ཡིད་དབང་འཕྱོག་པར་འཕྱར་བས་.....

“གྲོང་གསར་བསྐྱར་བ”ཞེས་པའི་འབྲུག་
རྒྱུ་དེ་ད་ལྟོ་ལྟོ་དང་གང་སར་གཏོང་བཞིན་
ཡོད་པ་རེད།

1966ལེ་ར་ས་1976 ལེ་བར་གྱི་
རིག་གནས་གསར་བཞུགས་ཆེན་པོའི་སྐབས་
སུ། ལྷ་ས་ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་
གཞན་དང་འདྲ་བར་འཇུགས་སྐྱོན་.....
མཆམས་འཛོག་དགོས་བྱུང་ཞིང་། མི་
དམངས་མང་ཆོག་གྱི་འཛོ་བར་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོ་བཟོས། འོན་ཀྱང་ཀྱང་.....
དབུང་ནས་བོད་ལ་ལྷ་ས་མཐུད་རྒྱུ་སྐྱོར་
བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཅུང་ལི་གཏོ་
ཡན་ལེ་སྐྱོད་མས་བོད་ལ་ལྷ་ས་འདྲེན་.....
ལྷོ་སྐྱོད་མདོང་འཇུགས་རྒྱུ་ཆོག་མཆན་
གནང་། 1976 ལེ་ར་རིང་ཆད་ལ་སྐྱོད་
ལེ་1000 ལྷོ་སྐྱོད་ཡོད་པའི་ལྷ་ས་འདྲེན་.....
ལྷོ་སྐྱོད་མདོང་ལས་དངོས་སུ་ལྷ་ས་བཏང་
ཞིང་། དེས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་.....
དམངས་ལ་རྒྱས་ཀྱིས་དང་། འོད་.....
ཟེར། རྒྱ་སྐྱོད་བཅས་འབྲེན་ཡོང་བ་
རེད།

LHASA

ལྷ་ལྷན་གྲོང་གི་དབྱིད་ཀ་གཉིས་པ།

1978ལོའི་ཟླ་བ་12 པར་གྲུང་གོ་
སིད་གཞུང་གིས་བསྐྱར་བཅས་སྒྲིལ་བྱེད་
བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པའི་གཏམ་བཟང་དྲི་བཞོན་
རྒྱང་དང་འགྲོགས་ནས་གངས་ལྗོངས་.....

མཐོར་བྱབ་པས་ལོ་མང་པོར་འཇམ་ཐིང་
ངེར་གནས་པའི་ས་འདིར་སྐྱར་ཡང་.....
འཇུགས་སྐྱར་གྱི་སྤྱོད་སེམས་དང་འཆོ་བ་
གསར་པ་གསར་གཏོད་གྱི་སེམས་ལྷགས་
གྱིས་ཁེངས་པར་གྱུར། 1983 ལོའི་ཟླ་

གཟུག་ལག་ཁང་མཁུན་ཏུ་མི་དྲིགས་གྱི་
དངོས་པོ་ཆོང་སྒྲོམ་མང་པོ་ཡོད་པ།

4 པར་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོན་ལེན་ཁང་ནས་«ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་འཆར་.....
འགོད་» ལ་ ཆོག་ མཆན་ གནང་ བོད་
“ལྷ་སའི་འཇུག་ས་སྐོར་ལ་མི་རིགས་དང་
ས་གནས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ལྡན་དགོས་པ་.....
དང་། བོད་ཏན་དང་ལོ་རྒྱུས་རིག་.....
གནས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ་དང་། གནའ་ཤུལ་

གཤམ་ཅན། སྤྱི་ལ་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལ་
སྤྱང་སྤྱོད་དང་། གསར་རྒྱུ་མཉམ་.....
འདྲིས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྣམ་པ་
ཞིག་སྤྱང་བྱུང་པ་བྱེད་དགོས་” ཅེས་ནན་
བཤད་གནང་བ་རེད།

དུས་རབས་20 པའི་ལོ་རབས་80
པའི་རྗེས། བྱུང་དབྱེད་སྤྱི་ཐོན་གཞུང་.....

ལྷ་སའི་བར་སྤྱོད་སྤྱང་སྤྱོད་ས་ཁོས་བཟུ་ལེན་ས་ཆེགས།

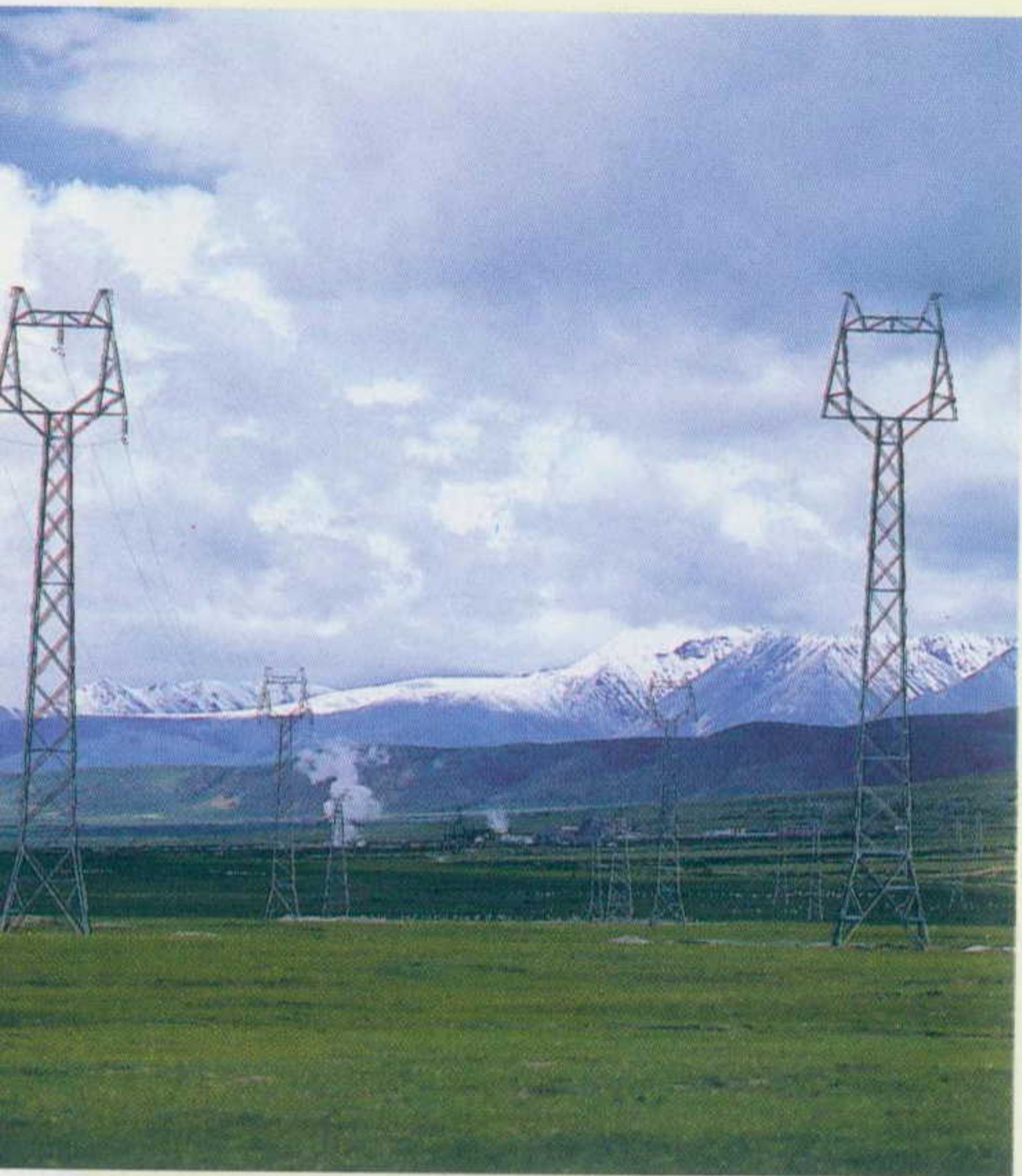
LHASA

ནས་མ་དངུལ་དུང་ཕུར་འགའ་བཏང་།
 རས་ལྷ་ས་ཁྲལ་གྱི་ལྷ་རྒྱས་རིག་དངོས་།
 གནའ་ཤུལ་ཁག་ལ་སྤྱང་སྦྱོབ་དང་ཉམས་
 གསོ་བྱས་ཤིང་། ལྷ་སར་དགོན་སྡེས་
 གཙོས་པའི་གནའ་ཤུལ་གྲགས་ཅན་ཁག་
 200 ཡོད་པ་ལས། གཙོ་གནད་ཀྱིས་
 སྤྱང་སྦྱོབ་བྱེད་པའི་རིག་དངོས་སྡེ་ཆེན་
 དང་གནའ་ཤུལ་ཁག་46 ཡོད། 1996
 ལོར་བོད་རང་སྦྱོང་སྦྱངས་ཀྱིས་ཐེངས་
 གསུམ་པའི་རིག་དངོས་སྤྱང་སྦྱོབ་སྡེ་ཆེན་
 རྒྱབ་བསྐྱགས་བྱེད་སྐབས་ལྷ་ས་ཁྲལ་ལ་
 ཁག་13ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་ཉམས་
 གསོ་བྱས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པ་
 ཞིང་། དེའི་ཉེན་གཙོར་རྩོམ་པ་ལྷ་ས་
 རྩེ་བཅུགས་ཡོད་པ་དང་། དད་ལྷན་
 སེར་སྤྱོད་མང་ཆོགས་རྒྱན་ཆད་རྒྱ་མཐོང་།
 དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་དང་། སེ་ར།
 མཚུར་ཕུ། ར་སྤྱོང་སོགས་གྲུབ་མཐའ་
 ཁག་གི་དགོན་པ་ནམས་ལ་ཉམས་གསོ་
 བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནས་མ་དངུལ་
 སྒོར་བེ་5300 བཏང་ནས་སྤྲོད་གྲགས་ཀྱི་

ལྷ་སའི་བློ་བྱེད་ཕྱི་མི་སྦྱོར་ཆལ་འདེབས་ཁང་།

བ་དན་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་
 རྒྱུ་པར་འབྱུང་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་མོ་པོ་ཏ་
 ལར་ཏུ་ལའི་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཐེངས་ལྷ་ས་པ་དག་།
 དབང་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་སྡེ་སྤྱོད་སང་
 རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱར་བསྐྱར་བྱས་པའི་
 རྒྱུ་ཕྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་ཡང་
 དང་པོ་དེ་བྱས་པ་རེད། ཉམས་གསོའི་
 ལས་གྲུ་1989 ལོའི་ཟླ་བ་10 པར་འགོ་
 རྒྱགས་ནས་1994 ལོའི་ཟླ་བ་8 པར་
 མཐུག་སྤྱིལ་བ་མ་ཟད་རབ་གནས་ཀྱི་
 མཛད་སྒོ་ཡང་ཏ་ཅང་གྲུ་རྒྱས་པོ་ཞིག་
 གནང་བ་རེད།

ཡངས་པ་ཅན་ས་འོག་ཆ་རྒྱས་སྒྲིག་ཁང་།

1993 ལོའི་ཟླ་བ་3 པར་རྒྱལ་ཁབ་
 གྱིས་མ་དངུལ་སྒྲིར་བྱི་2600 བཏང་ནས་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཡ་གྲུལ་ཏེ་
 དགོ་ལུགས་པའི་མ་དགོན་དགའ་ལྡན་
 དགོན་པར་ཉམས་གསོ་མཛད་ཅིང་།
 1997 ལོའི་ཟླ་10 པའི་ཆེས་8 ལ་ལས་
 མཐུག་སྒྲིལ་བ་རེད། ཉིན་དེར་ལྷ་ལྡན་
 གྲོང་ཁྱིམ་ནས་རྒྱུ་ལེ་45 ཙམ་ཡོད་
 པའི་དབང་པོའི་རི་ཉིང་གི་དགའ་ལྡན་

དགོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱངས་ལྷང་ལྷང་དུ་
 སྒྲིག་ཞིང་སངས་དུད་དང་དར་ལྷོག་གྱིས་
 ཁེངས་པ་དང་། དགོ་འདུན་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཆོས་དད་རང་མོས་དང་། མི་.....
 ཕྱགས་ནད་མེད་བཟླ་ཤིས་ཡོང་བའི་སྒྲིབ་
 ལམ་ཡང་འདོན་གནང་།

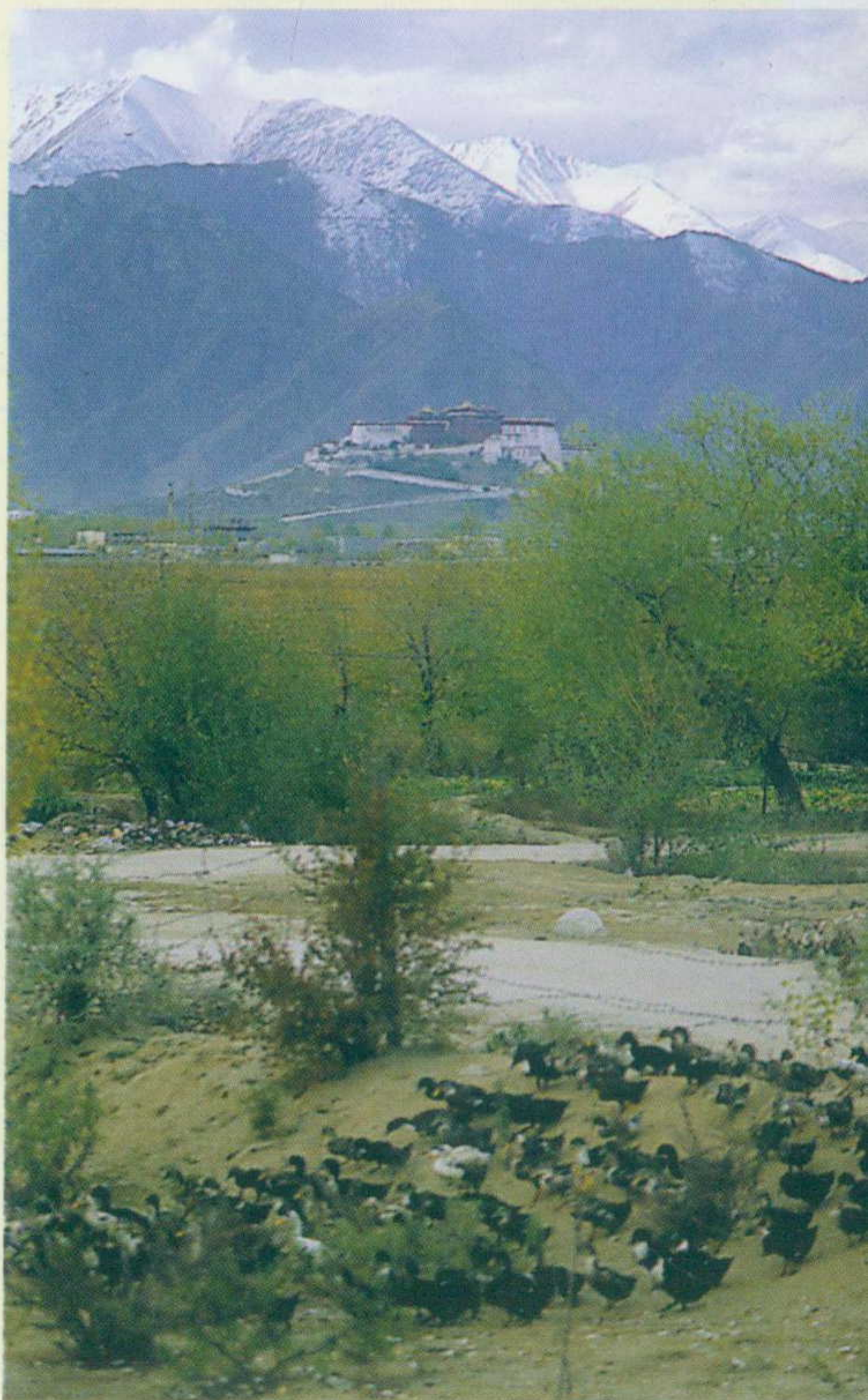
ལས་གྲྭ་རྣམ་གྲངས་43དང་།

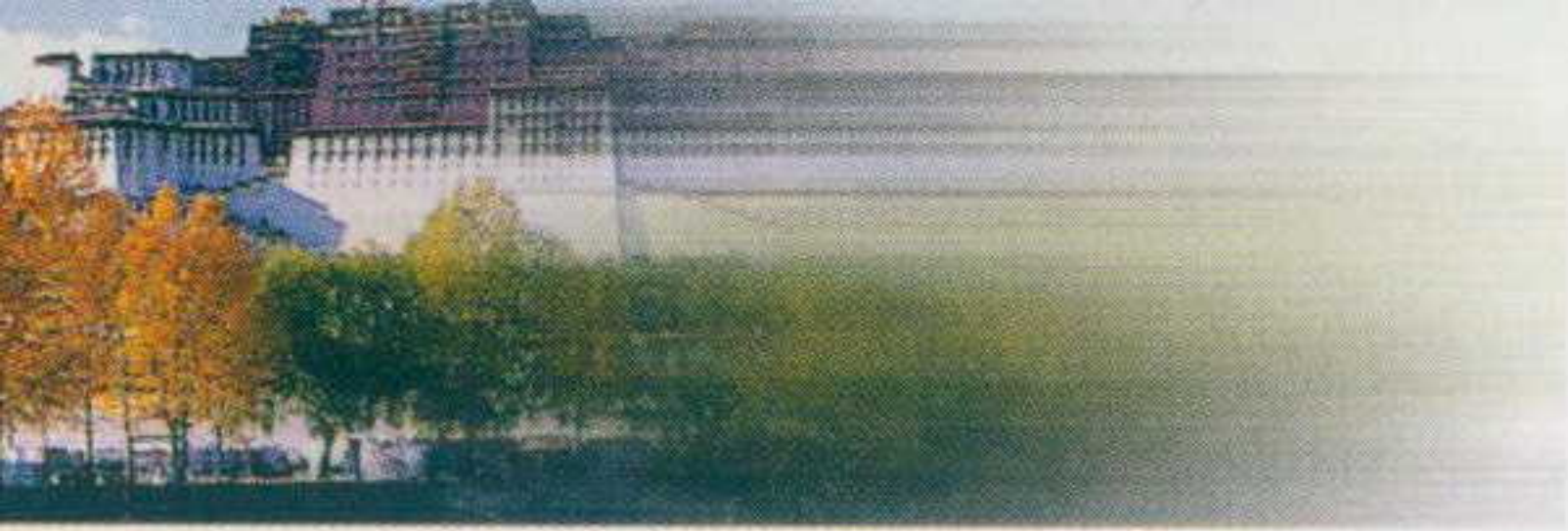
རྫོང་ཆེན་པོ་43

1984 ལོའི་དབྱེད་ཀར། རྒྱལ་
 ཁབ་གྱིས་ལེ་ཅིང་དང་། རྒྱུ་ཏའི་
 ཅང་སྤྱུ། གྱི་ཅང་སྤྱུ་ཞིང་ཆེན་
 དགྲུ་ཡིས་བོད་ལ་རྣམས་སྒྲིར་གྱིས་གཙོ་
 གནད་ལས་གྲྭ་ཁག་43བསྒྱུར་རྒྱུའི་གཏན་
 འབེབས་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་ལས་
 གྲྭ་18 ལྷ་སར་ཡོད་པ་རེད། ཆོང་ལས་
 ཞབས་ཁྱའི་ཐད། རྒྱུ་སྒྲིགས་ཆོང་ར་
 དང་། བྱང་སྒྲིགས་ཆོང་ར། དེས་
 རྒྱུ་མཁོ་སྒྲིབ་ས་ཆོགས་སྤྱུར་པ་
 དང་། ཡུལ་སྒྲིར་ཞབས་ཁྱའི་སྒྲིག་ཆས་
 ཐད་ལ་སྒྲིར་གསུམ་ཅན་ལྷ་སའི་གསོལ་
 མགྲོན་ཁང་དང་། བོད་སྤྱི་ལོ་མགྲོན་

ཁང་སྐག་སྐྱུ་ཡོད་ཅིང་། རིག་སྐྱོབ་
སྐག་སྐྱུ་ཐད་ལ་བོད་སྐྱེད་སྐྱོབ་ལྟ་ཆེན་
མོ་དང་། ལྟ་སྐྱུ་གཞིན་རྒྱུ་ལས་འགྲུལ་
ཉེ་གནས། ལྟ་སྐྱུ་སྐྱོབ་གར་ཁང་
མང་ཆོག་སྐྱུ་ཅལ་ཁང་། བོད་སྐྱེད་སྐྱོབ་
ལས་ཅལ་ཁང་སྐག་སྐྱུ་བཅུག་སྐྱུ་པ་དང་།
སྐྱུ་བཅོས་འབྱོར་བཞེན་ཐད་རང་སྐྱེད་
སྐྱེད་སྐྱུ་ཁང་གི་སྐྱུ་བཞེན་ཁང་དང་།
སྐྱུ་ཁང་དུ་སྐྱེད་ཁང་། རྒྱུ་པའི་.....
འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཐད། ལྟ་སྐྱུ་མེ་ཐུག་སྐྱུ་
སྐྱུ་འདོན་བཅོས་ལྟ་ཁང་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་
བ། སྐྱེད་སྐྱུ་ཀྱི་མང་གཞིན་འཇུག་སྐྱུ་
སྐྱུ་ཐད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་དངུལ་བཏང་།
ནས་ལྟ་སྐྱུ་རང་འབབ་རྒྱ་འདྲིན་ཀྱང་སྐྱུ་
འགའ་གསར་སྐྱུ་དང་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་
བཅས་བྱས་པས་སྐྱེད་སྐྱུ་པལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་
གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱང་ནས་རྒྱ་ཆོམ་
སྐྱུ་ཏེ་རྒྱ་ལེན་པར་འགྲོ་དགོས་པའི་ལ་
རྒྱུ་མཇུག་སྐྱུ་པ་རེད། ལས་ལྟ་དེ་
དག་གིས་ཐད་ཀར་ལྟ་སྐྱུ་མེ་དམངས་ལ་
ཞབས་འདེགས་བྱ་བྱུང་བ་མ་ཟད་ཆད་.....

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

ལྷ་སར་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་མཁས་པ།

ངེས་ཅན་ཞིག་གི་སྟངས་ནས་ལྷ་སའི་མི་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་སྒྲིག་སྒྲན་དོན་ཞབས་ཞུའི་
གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱུང་།

བོད་མི་དམངས་རྒྱལ་གྱིས་ལས་
ལྷ་སའི་དག་ཅི་གང་སྒྲོང་ས་བདེ་ལ་འགོད་
པའི་རྒྱ་རིང་43 འབོད་ཀྱི་ཡོད།

ལས་ལྷ་62 ཀྱིས་ལྷ་སའི་
གནའ་གྲོང་བདེ་ལ་བཀོད།

1994 ལོའི་ཟླ་7 པར། གྲུང་མ་

གྲུང་གྲུང་དབྱང་རྒྱལ་སྲིད་སྲིད་ཁང་གི་
ནས་བོད་སྒྲོང་གི་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་
བཞུགས་མོལ་འཆོག་འདུ་གསུམ་པ་

སྐོང་འཆོག་སྐྱེས་ཤིང་། བོད་ལ་བོད་
སྐྱེས་ལས་ལྷ་62 རྒྱན་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་
འཆོ་བར་ལེགས་བཅས་བྱ་རྒྱུར་ཐག་
བཅད་། ལས་ལྷ་སྐོང་ནས་ལྷ་སར་
རྒྱན་རྒྱ་རྒྱུང་ས་17 ཡོད་ཅིང་དེས་
ལས་ལྷ་ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་28 ཟིན་གྱི་ཡོད་
པ་རེད། ཐད་ཀར་ལྷ་ས་དང་བོད་
སྒྲོང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཆོག་ས་
ལ་བདེ་བ་རྒྱན་ཆེད་ཀྱི་ལས་ལྷ་དེ་དག་
མཇུག་སྒྲིལ་ཟིན་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
ཡན་འབྲས་དང་སྲི་ཆོག་སྐྱེས་ཀྱི་ཡན་འབྲས་
འདོན་སྒྲིལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མ་དངུལ་སྐོར་དུང་
ཕུར་གཅིག་བཏང་ནས་རྒྱན་པའི་པོ་ཏ་
ལའི་མདུན་གྱི་ཐང་ཆེན་དེ་ལྷ་སའི་མི་
རྒྱལ་འདུ་འཛུལ་དང་། རོལ་ཅེད།
སྐོར་འཆམ་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ནི་བོད་སྐྱེས་ལས་ལྷ་སྐོང་གྱི་རྒྱ་
མཐར་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་རེད། དེ་མཐར་
རྒྱལ་ཁབ་ནས་མ་དངུལ་སྐོར་དུང་ཕུར་
གཅིག་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱས་སྟངས་

LHASA

དེང་རབས་ཀྱི་ནང་དོན་ལྡན་པའི་.....
 བཤམས་མཛོད་ཁང་དང་པོ་དེ་འཇུགས་
 སྐྱོན་བྱས་ཤིང་། ས་ཆའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་.....
 ཟིན་ཅོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་བི་ 4. 95
 ཡོད་པ་དང་། འཇུགས་སྐྱོན་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་
 ཟིན་ཅོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་བི་ 2. 249 ཡོད་
 པ་རེད།

བཤམས་མཛོད་ཁང་དེ་བཞིན་.....
 ཉམས་ཆེ་ཞིང་། གཏིང་ཟབ་པའི་བོད་
 ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ལྡན་ཡོད་པས་ཉེ་འཁོར་གྱི་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། བརྟན་འཕྲིན་
 ཁང་། ལྷག་པར་དུ་ཞོར་བྱ་སྤྱིང་ཁ་.....
 བཅས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱབ་སྐྱོགས་ཀྱི་རིག་
 གནས་ཁྲུལ་ཞིག་གྲུབ་ཡོད།

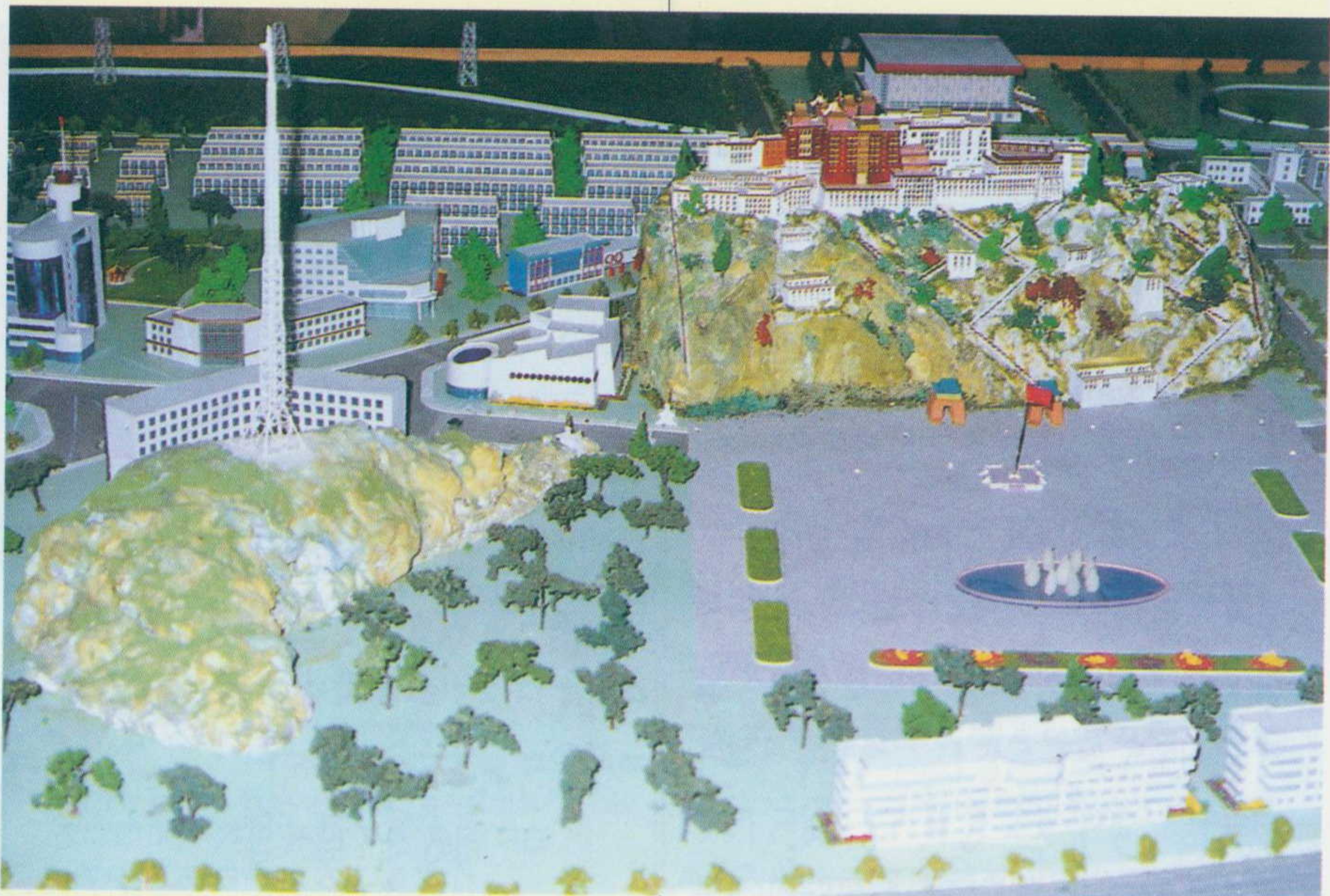
བོད་སྐྱུར་ལས་གྲུའི་རྣམ་གྲངས་62
 ཁྲོད་དུ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ལྷ་སར་ཆུ་ཆད་
 དང་གནས་བབ་ཅུང་མཐོ་བའི་སྐྱོན་ཁང་
 འཇུགས་རྒྱར་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་གནང་ནས་
 བོད་ཀྱི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ནད་
 གཞི་སྐྱོན་བཅོས་དང་རིམས་འགོག་གི་
 གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་རེད།

དྲང་ཏའེ་ཡིས་རོགས་སྐྱོན་བྱས་པའི་རང་
 སྐྱོང་སྐྱོངས་འགོས་ནད་སྐྱོན་ཁང་གི་སྤྱིའི་
 རྒྱ་ཁྱོན་ལ་ཟིན་ཅོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་བི་
 1. 3 ཡོད་ཅིང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཆེད་
 ལས་སྐྱོན་ཁང་གི་འཆར་འགོད་ལྟར་དུ་
 བསྐྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྐྱོན་ཁང་
 གིས་ལྷ་ས་ཁྲུལ་གྱི་འགོས་ནད་ཀྱི་སྐྱོན་
 བཅོས་དང་ས་ཁྲུལ་གཞན་པའི་སྐྱོན་ཁང་
 གི་སྐྱོན་དོན་མི་སྤྱད་མཇུག་སྐྱོན་བྱེད་པའི་
 འགན་འཁུར་ནས་བོད་མི་དམངས་ལ་
 བདེ་སྤྱིང་སྐྱོན་བཞིན་ཡོད།

ཅང་སྤྱུ་གྲོང་བྱེད་ཀྱིས་རོགས་.....

ལྷ་སའི་དུལ་འཕྲིན་ཉ་ཆར་ཁྲོམ་ར།

པོ་ཏ་ལའི་ཉེ་འགམ་གྱི་འཇུགས་སྐྱོན་དཔེ་དབྱིབས།

སྐྱོན་བྱས་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་བོད་
 སྐྱོན་བཟོ་གྲ་རྒྱ་སྐྱོང་བྱས་ཤིང་། ས་
 རོས་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་མིང་རོས་སྟོམས་གྲ་བཞི་
 མ་13869.6 ཡོད་ཅིང་། སྐྱོན་བཟོ་
 གྲ་གསར་རྟེན་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱོན་
 ཅིས་ཁང་རང་ཉིད་གྱིས་བོད་སྐྱོང་པའི་
 སྐྱོན་གྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་མ་
 ཟད་ཁྲུང་ས་ཡོངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་

མཁོ་སྐྱོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་མིན་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་བྱ་བཅའི་
 བདེ་ཐང་གས་སྐྱོང་ཉེ་གནས་དང་། ལྷ་
 ས་གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་སྐྱོན་ཁང་ནད་
 སྐྱོང་ཕུའུ། རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་ཏང་སྲིད་
 གཞུང་དོན་ཁང་ཆེན་། རང་སྐྱོང་
 ཁྲུང་ས་ཏང་སྲོལ་སྲོགས་བསྐྱུས་ཁང་ཆེན་
 སྐྱོན་པའི་ལས་གྲ་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱོན་

LHASA

ཞིང་། རྣམ་གྲངས་རེ་རེའི་གྲུབ་འབྲས་
 གྱིས་ལྷ་སའི་གནའ་བོའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་.....
 འཇུགས་སྐྱོན་དང་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱིག་ཆས་གྱི་
 བོ་བྱས་པའི་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ཐེམ་
 སྐྱས་གསར་པ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་བ་བྱུང་
 བ་རེད།

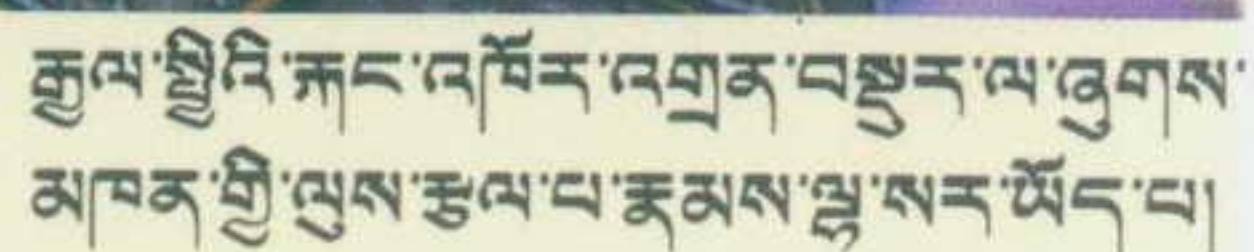
ཡུལ་སྐོར་—ལྷ་ལྷན་གྱི་
 གསར་དར་བོན་ལས།
 ལྷ་སའི་རང་བྱུང་མཛེས་སྡུངས་.....
 དང་མིས་བསྐྱོས་མཛེས་སྡུངས་ལྷན་སྐྱུལ་
 ཚོགས་པས་ཡུལ་སྐོར་བྱ་གཞག་དེ་ནི་ལྷ་
 ལྷན་ཡུལ་གྱི་གསར་དར་བོན་ལས་ཞིག་ལ་

བོད་སྡུངས་ཉེན་ཆས་བཟུངས་མཛེད་ཁང་ནི་
 བོད་སྐྱོར་རྣམ་གྲངས་62ཀྱི་གསར་ཤིག་ཡིན་པ།

ལྷ་སར་གནའ་བོའི་ཕོ་བྲང་དང་།
 གནའ་བོའི་དགོན་པ། གནའ་ལྷལ།
 གནའ་བོའི་སྤང་ལམ་དེ་བཞིན་སྐྱེད་ཆལ་
 སྐྱེས་ཡོད་པས་ཡུལ་སྐྱོར་ནང་དོན་ཐུན་
 ཐུམ་ཆོག་ས་པོ་ཡོད། ལྷ་སའི་མཐའ་ལ་

LHASA

ལྷ་ས་ཁྲུག་ལས་མང་པོའི་ཕྱི་རྒྱལ་
ལུང་སྐོར་པའི་སྐོར་བྱུག་ཡོད་པ།

བསྐོར་གྱི་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་ཚེ་མོ་དང་
གནམ་མཆོ་ཐུག་མོ། ལྷ་ཡི་ལྷ་སའི་སྐྱིད་
ཆུ་དང་ཡར་ལྷང་གཙང་པོ། ཡར་.....
འབྲོག་གཡུ་མཆོ་དེ་མེན་ཡར་ལྷང་གཙང་
པོའི་གྲོག་རྩང་ཆེན་པོ་ལ་སྐག་ས་པ་ནི་མི་
ཡུལ་འདིར་མཐོང་དགོན་པའི་མཛེས་.....
སྒྲོང་ས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་ཕྱི་
རྒྱལ་ནང་གི་ཡུལ་སྐོར་པའི་དང་བ་དབང་
མེད་དུ་འགྲུག་པར་བྱས་ཡོད། དེ་འདྲ་
སྤང་ཙང་བོད་སྒྲོང་ས་དང་ལྷ་སས་ལྷ་སའི་

རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་དང་། དུས་ཆེན་
གྱི་ཡུལ་སྐོར། རི་འཛེགས་ལྷུང་དབྱེད་
ཡུལ་སྐོར་སྐག་ས་པའི་ལས་འགུལ་མང་པོ་
སྐྱོག་འཛུགས་བྱས་པས་ཡུལ་སྐོར་པས་...
གངས་སྒྲོང་ས་གྱི་རི་རྒྱའི་མཛེས་སྒྲོང་ས་...
དང་། ཡུལ་སྐོར་གོམས་གཤིས།
བོད་རིག་ས་གྱི་རིག་གནས་ཆོས་ལུགས་...
སྐག་ས་ཤིས་རྟོགས་བྱུང་བ་མ་ཟད། ད་
ལྷའི་བོད་སྒྲོང་ས་དང་ལྷ་སའི་རྣམ་པ་.....
གསར་པའང་མཐོང་བྱུང་བ་བྱུང་བ་རེད།

LHASA

བཞི་པ། ད་ལྟའི་ལྷ་སའི་མི་ཡི་འཆ་བ།

ལྷ་སའི་གྲོང་མིའི་ཆས་ལྷགས་འཆ་བ།
ལྷ་སའི་མི་ཡི་ཡལ་ཆེ་བས་བོད་བརྒྱད་
ནང་བསྟན་ཆས་ལྷགས་ལ་དད་པ་བྱེད་
ཅིང། ལྷག་པར་དུ་ལོ་ཡར་ཙམ་སླེབས་

པའི་མི་རྣམས་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་
ཡིན། ཆས་དད་དེ་ནི་བོད་བརྒྱད་ནང་
བསྟན་དང་དམངས་ཁྲོད་ཆས་ལྷགས་ངོ་
བོ་གཅིག་དུ་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།

ཡང་ཁའི་མི་རྣམས་ལ་བར་བཞད།

ནང་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་དང་དམངས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་
ནི་ལྷ་སའི་མིས་སྦྱོན་ལམ་འདེབས་ས་དང་
དད་པ་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན། ཀས་.....
འཁོགས་ནམས་ཞོགས་པ་ཡར་ལངས་.....
རྗེས་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་པོ་ནི་མཆོད་འབུལ་
བྱ་རྒྱ་དང་བསང་ཡུལ་ནས་སྦྱོན་ལམ་.....
འདེབས་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྗེས་བྱིམ་
མཆོས་དང་རྟགས་བསྐྱེགས་ནས་སྐྱོར་བ་
རྒྱག་པར་འགྲོ་ཡི་ཡོད། སྐྱོར་བ་གཙོ་བོ་
གཙུག་ལག་ཁང་གཙོ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོར་གྱི་
ཡོད་ཅིང་། སྐྱོར་བ་ཡང་བྱི་ནང་བར་.....

གསུམ་ཡོད་པ་དང་བར་སྐྱོར་ནི་གཙུག་
ལག་ཁང་གཙོ་བྱས་ནས་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་པ་
དང་། སྤྱིར་སྐྱོར་རྒྱག་སྐབས་པོ་ཏེ་ལ་
དང་། རྒྱག་པོ་རི། གཙུག་ལག་ཁང་
བཅས་ཚུད་པའི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སྐྱོར་
བ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཁོ་ཆོས་ལག་ཡ་གཅིག་
གིས་མ་ནི་སྐྱོར་བ་དང་། ལག་ཡ་.....
གཅིག་གིས་སྤང་བ་འདྲེན་བཞིན་ཁ་ནས་
མ་ནི་ཡིག་རྒྱག་འདྲོན་བཞིན་སྦྱོད་གྱི་ཡོད།
བོད་ལྗེ་དང་པོའི་ནང་སྦྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་
འཆུགས་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་ལྗེ་བཞི་
པ་ནི་ས་ག་ལྗེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྐབས་
སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ནི་རྒྱན་གཏན་ལས་ལྷ་བ་
འགའ་ཞིག་གི་མང་བ་ཡོད། ཆོས་.....
ལྷགས་དུས་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་སའི་མི་
ནམས་དགོན་པ་ཁག་དུ་མཆོད་འབུལ་
བྱེད་པར་སྦྱོད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། གཙུག་
ལག་ཁང་དང་པོ་ཏེ་ལས་གཙོ་ས་པའི་.....
འབྲས་སྤངས་དང་། སེ་ར། དགའ་
ལྷན་སོགས་ལྷ་སའི་ཉེ་འགམ་གྱི་དགོན་པ་
ཁག་དུ་ཆོས་མཇུག་དུ་སྦྱོད་གྱི་ཡོད་པ་.....

ཐུལ་དར་དར་རྒྱུག་དང་མཉམ་དུ་ཐོག་ཁར་འཇུགས་པ།

དང་། དེ་བཞིན་མཆུར་ཕུ་དགོན་དང་
འབྲི་གུང་། རྩ་ཁའི་བསམ་ཡས་གཙུག་
ལག་ཁང་སོགས་སུ་ཡང་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

ཏྲ་ ལུག་ སྤེལ་ གསུམ་ གྱི་ ལོ་ ལ།
བོད་དུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རི་རྩོད་དང་མཆོ་

མཇལ་དུ་འགྲོ་སྤེལ་ཡོད། དཔེར་ན་
ཏྲ་ལོ་ལ་གངས་རིན་པོ་ཆེ་དང་མ་ཕམ་
གཡུ་མཆོ་མཇལ་བར་སྦྱོད་གྱི་ཡོད་པ་
དང་། ལུག་ལོ་ལ་ཐང་གོ་ལ་དང་
གནམ་མཆོ་མཇལ་བར་སྦྱོད་པ། སྤེལ་

ལུ་ལུ་ཅ་རི་སྐྱོར་བར་སྐྱོད་པ་སྐྱོར་བའི་བྱེད་
 གྱི་ཡོད། ལྷ་ས་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་་་་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོས་མངལ་དང་ཡུལ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོ་
 བས་ཁེངས་ཏེ་རྒྱུ་རྒྱུ་གྲོགས་བསྐྱོགས་་་
 རས་ཆོས་ལྷགས་གྱི་བྱེད་སྐྱོ་ཁག་ལ་ཁྱགས་
 གྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་འགོ་དང་ལོ་མཇུག་
 ལ་སྐྱོབས་སྐྱོབས་དགེ་འདུན་པ་གདན་་་
 དྲངས་ནས་ཆོས་བཏོན་ཏེ་གྲོགས་བར་་་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་
 ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

གནའ་བོའི་གོམས་སྤྱོད།

བོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་གོམས་སྤྱོད་མང་
 པོ་ཞིག་ད་བར་རྒྱུ་འཛིན་བྱས་ཡོད་་་་
 ཅིང་། ལོ་བཅི་སྐྱོབས་ཡང་བོད་ལོ་དང་
 སྤྱི་ལོ་མཉམ་དུ་བེད་སྤྱོད་གྱི་ཡོད་ཅིང་།
 རྒྱུ་རྒྱུ་གཉེན་སྐྱོག་བྱེད་པ་སྐྱོར་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འབྲེལ་སྐྱོབས་བོད་རིགས་ཀྱི་གོམས་སྤྱོད་
 ལྷ་ས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། མི་འདས་རྗེས་

ཡུལ་ལྷ་གནས་སའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

དགེ་འདུན་པ་གདན་དྲངས་ནས་བསྐྱོ་བ་
 བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་ཁག་ལ་མཆོད་
 མེ་འབུལ་བ་སྐྱོར་བའི་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་
 མིན་ཞག་ཞེ་དགུ་ལྷ་དན་འཁྱར་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་བདུན་ཆོས་རེའི་མཆོད་སྤྱོད་་་་་་
 འདས་མཆོད་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད། སྤྱི་ལྷ་
 ཡང་གཙོ་བོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་་་
 ཅིང་། བྱ་གཏོར་བྱེད་ས་གཙོ་བོ་སེར་་་

གཉེན་སྲིད་གི་མཇུག་ལ།

ཆང་ས་རྒྱལ་པར་ཡང་གཉེན་སྲིད་བ་.....
 དང་། སྲིད་ཆང་གཏོང་བ། མནའ་
 མ་བསུ་བ། ཆང་ས་རྒྱལ་པ་བཅས་.....
 བརྒྱད་རིམ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། བརྒྱད་.....
 རིམ་ཆང་མ་ཆང་སྤྲོད་དང་བུལ་ཐབས་མེད།
 སྲིད་མ་མནའ་མ་བསུ་སྐབས་མནའ་མ་དེ་
 ཉེའུ་སྤྲོ་རྒྱ་ཡོད་པའི་རྟ་ལ་བཞོན་ནས་.....
 ཡོང་སྤྲོལ་ཡོད་ཀྱང་དེང་སྐབས་ལྟ་ས་བའི་
 འཆོ་བ་ལེགས་སུ་བྱེན་པས་གཉེན་སྲིད་གི་
 མཇུག་སྒོ་ཡང་གྲ་རྒྱས་སུ་བྱེན་ཡོད་ལ།
 གཉེན་སྲིད་གི་མཇུག་སྒོ་རྒྱུ་དུ་ཉིན་.....
 གསུམ་ནས་ལྷ་བར་འཆུགས་ཀྱི་ཡོད།

ལྷ་མང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དུས་ཆེན།

ལྷ་ས་ནི་དུས་ཆེན་གྱི་གོང་ཁྲིམ་ཞིག་
 རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག་ཅིང་། ལོ་འགོ་
 རྒྱ་ས་ལོ་མཇུག་བར་ཆེ་ཆུང་བསྒྲམས་པའི་
 སྤྲོལ་རྒྱུ་གྱི་དུས་ཆེན་ཁག་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་
 ཅམ་ཡོད། ལྷ་ས་བས་དུས་ཆེན་ལ་.....
 མཐོང་དུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་
 དང་། སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་བབ་མཐོ་.....

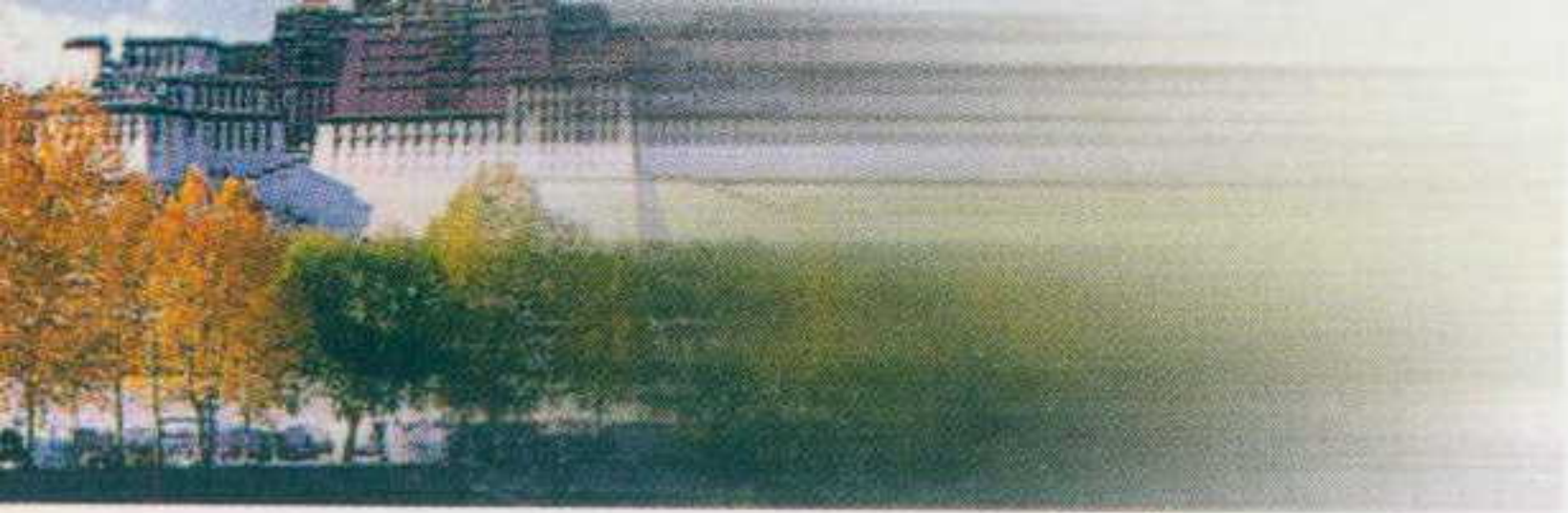
དུར་ཁྲོད་ཡོན་པ་དང་ཕོ་བོང་ཁའི་དུར་
 ཁྲོད་ཡང་མིང་གྲགས་ཅུང་ཆེ་ཅམ་ཡོད་
 ཅིང་། མི་འདས་ནས་ལོ་གཅིག་སོང་
 རྗེས་ལོ་མཆོད་བྱེད་སྤྲོལ་ཡོད་པ་རེད།
 ལྷ་ས་བས་ཆང་སའི་མཇུག་སྒོ་དང་དོད་
 ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་བྱ་
 དང་བྱ་མོ་གཉིས་དགའ་གྲོགས་བསྐྱེགས་
 པའི་རྗེས་ནང་མིས་གཙོ་སྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དམན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཆང་མས་
 དུས་ཆེན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་བཅུ་.....
 སེམས་ཞིག་བཅངས་གྱི་ཡོད། ལྷག་པར་
 དུ་སྤྱི་ལ་1959 ལོའི་སྤྱི་ལ་གྱི་དཀར་ལྷག་
 གི་ལ་ཟུང་ཞིང་། དུས་ཆེན་ནི་འཆོ་.....
 བའི་ཁྲོད་ཀྱི་གྱིས་དོ་སྤང་བྱེད་ས་དང་།
 ཉེ་གནས། སྤྱི་སེམས་འཁོལ་ས་བཅས་

ཡིན་ལ། དུས་ཆེན་ནི་གཞིན་ཉེ་འདྲི་བ་
 དང་། ལྷག་པར་འཕྲུག་གིས་རང་
 རང་གི་རྒྱས་ཚུལ་འདོན་པའི་གོ་སྐབས་
 བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ལྷ་སའི་སྤྱི་ལ་
 རྒྱན་གྱི་དུས་ཆེན་ནམས་བྱང་སྤྱི་ལ་
 དུས་ཆེན་པལ་ཆེ་བ་ཆོས་ལྷགས་གྱི་མི་.....
 ལྷ་ས་འདོན་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞི་

དཀར་ལྷག་ལྷན་པའི་ཞབས་ཁྲོ།

ཅིག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ལ་གསར་ནི་ལ་གཅིག་གི་
 ཁྱོད་གྱ་རྒྱས་ཤོས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཞིག་ཡིན།
 ཆོས་གཅིག་ལ་ནམ་མ་གསལ་ཅམ་ནས་
 ལངས་ཏེ་ལུས་ལ་དུས་ཆེན་གྱི་གཟུང་.....
 མཆོར་སྤྲས་ནས་རྒྱ་ཡུལ་ལེན་པར་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
 ར་མོ་ཆེ་སོགས་ལ་མཆོད་མེའི་ཞལ་སྦྲོན་
 རྒྱག་པར་སྦྱོང་གི་ཡོད། ཉི་མ་ཤར་བ་
 དང་“གྲོ་སོ་བྱེ་མར་”འབྱེར་ནས་བྱིམ་
 མཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་
 བར་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཆོས་གཉིས་ལ་བྱེ་ལ་
 ཉེན་འབྲེལ་དུ་སྦྱོང་པ་དང་། ཆོས་.....
 གསུམ་ལ་ཐོག་ཁའི་དར་ལྗོག་བརྩེ་བ་དང་
 རི་དར་རྒྱ་དར་བཙུགས་ནས་རྒྱང་རྟ་ཡར་
 འཕེལ་གྱི་སྦྲོན་ལམ་འདེབས་གྱི་ཡོད།

བོད་ལྗེ་དང་པོའི་ཆོས་བཞི་ནས་
 ཆོས་ཉེར་ལྷ་བར་ལྷ་ལྷན་སྦྲོན་ལམ་ཆེན་
 མོ་རྒྱགས་གྱི་ཡོད་ཅིང་། འབྲས་སྤངས་
 དང་། སེ་ར། དགའ་ལྷན་སོགས་ཀྱི་
 གྲྲ་པ་ནམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཛོམས་

ནས་ཆོས་འདོན་པ་དང་། དགེ་བཤེས་
 གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཆོས་
 བཅོ་ལཱའི་“བཅོ་ལྷ་མཆོད་པ་” བྱི་སྦྲོན་
 ལམ་ཆེན་མོའི་གྲྲ་རྒྱས་ཤོས་དེ་ཡིན་ཞིང་།
 ལྷ་བ་ལྷ་བ་དུ་འབར་བའི་མཆོད་མེའི་འོད་
 མདངས་ཀྱིས་དུས་ཆེན་དེ་སྤར་ལས་.....
 མཆོར་སྤྲས་ལྷན་པ་དང་གསོན་ཉམས་
 འོད་པའི་སྦྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་བྱས་ཡོད་
 པ་རེད། ཆོས་ཉེར་ལྷ་ལ་རྟ་རྒྱག་འགྲན་
 བསྐྱར་དང་ཆོས་ཉེར་དུག་ལ་རྟ་ཐོག་ནས་
 མདའ་རྒྱག་པའི་འགྲན་བསྐྱར་བྱེད་གྱི་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་བྱི་སྦྲོན་ལམ་ཆེན་.....

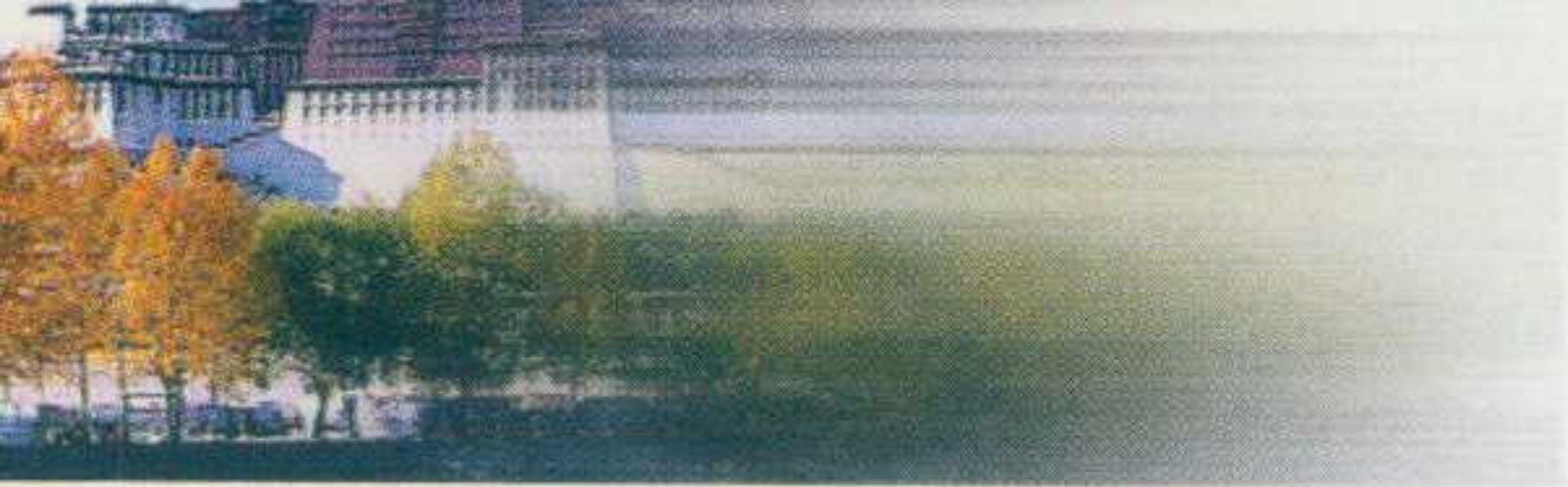

དང་། དགེ་འཕེལ་དབུ་ཅེ། བུམ་པ་རི་
བཅས་སུ་བསྐྱོད་ནས་ལྷ་བསང་གཏོང་གི་
ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཉེ་འགུམ་གྱི་.....
སྤྱིང་ཁའི་ནང་གཞས་དང་ཞབས་བྲོར་
རོལ་ནས་སྡོད་གྱི་ཡོད། བོད་ཟླ་དུག་
པའི་ཆེས་བཞི་ནི་“དུག་པའི་ཆེས་.....
བཞིར་”འབོད་ལ་རི་སྐོར་གྱི་དུས་ཆེན་དུ་

ཡང་འབོད་སྔོན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་.....
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་བདེན་བཞིན་
ཆེས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཡིན་ཞིང་།
ལྷ་སའི་སྤྱི་བོ་ཕོ་མོ་རྣམས་དགེ་འཕེལ་
དབུ་ཅེར་བསྐྱོད་ནས་བསང་དང་མཆོད་
པ་འབུལ་བ་དང་དེ་རྗེས་རི་སྐོར་བརྒྱབ་
ནས་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་བྱིས་.....

བོད་སྤྱིང་ས་ལྷ་མོ་ཆོགས་པས་སྔོན་
རྒྱུན་གྱི་སྐོར་གར་འབྲབ་བཞིན་པ།

དཔལ་ལྷ་མོའི་དུས་ཆེན་དུ་འབྲོང་ཅིང་།
 དེ་ཉིན་བྱད་མེད་ན་མས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་དཔལ་ལྷ་མོ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་ཀྱི་
 པར་སྦྱོང་གི་ཡོད། བོད་ལྗེ་བཙུ་པའི་
 ཆོས་ཉེར་ལུ་ནི་“དགའ་ལྷན་ལུ་མཆོད་”
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་
 དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམས་པའི་
 དུན་གསའི་དུས་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

བོད་ལྗེ་ཆོས་ཉེར་ལུ་མཆོད་སྦྱོང་གི་ཡོད།

མཆན་མོ་དུད་ཁྱིམ་ཆང་མ་སྒྲུབ་ཁྱེད་སྒྲུབ་
 དུ་མཆོད་མེ་འཛོག་པ་དང་། གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་གང་སར་ཡང་མཆོད་
 མེ་སྦྱོན་ནས་དུན་གསའི་བྱེད་སྦྱོང་ཡོད།
 དེ་མིན་བོད་ལྗེ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་
 དགའི་མཆན་མོ་དགུ་ཐུག་འབྱུང་སྦྱོང་
 ཡོད་ཅིང་། དེར་དམངས་སྦྱོང་གི་བྱེད་
 ཆོས་ཤུགས་ཆེན་ལྷན་ཡོད་ལ་ལྷ་སའི་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་གཞན་པར་ཞི་བར་བྱས་ནས་
 ལོ་གསར་པ་དེ་བྱ་གྲུ་གིས་པའི་ངང་ནས་
 བསྐྱུ་རྒྱ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པའི་ངང་
 མཆོད་གྱི་ཡོད།

ད་ལྟའི་ལྷ་སའི་མི་རྣམས་ལ་དུས་
 ཆེན་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱུན་ཀྱི་
 གཏན་གྱི་རིག་གནས་འཆོ་བ་ཡང་ཐུན་
 སུམ་རྩི་ཆོག་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ད་
 ཆ་ལྷ་སར་དེང་རབས་ཅན་གྱི་རིག་གསར་
 རྩལ་ཅེད་ར་བ་ཆགས་ཟིན་ཞིང་། སྦྱོག་
 བརྟན་དང་། བརྟན་འཕྲིན། རིག་
 རྩལ་འབྲུབ་སྦྱོན་ནས་དཔེ་སྦྱོན་དང་དུས་
 དེབ་ཆགས་པར་བཅས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཀྱི་

ཐུབ་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་སར་བོད་མེད་ལྷ་ས་ཐུག་ཆོག་ས་
པ་ དང་། གཏམ་ བརྗོད་ ཆོག་ས་ པ།
ལྷ་མོ་ཆོག་ས་ པ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མི་
རིགས་ལྷ་ཆོག་ས་ པ། ལྷ་ས་གྲོང་
ཁྱེར་མང་ཆོག་ས་ལྷ་ཆོག་ས་ རུ་ཁག་སྐྱོན་ས་
ཆེད་ལས་ཀྱི་རིག་ཆོག་ས་ པ་ཡོད་
ཅིང་། ལྷ་ས་གཞས་མཁས་པ་ཆེ་བཟོན་
སྐྱེལ་མ་དང་། གཏམ་བརྗོད་ལྷ་ཆོག་ས་པ་

དབང་འདུས་ཆེ་བ། མང་ཆོག་ས་ལྷ་
ཆོག་ས་མཁས་པ་ཐུབ་བཟོན་ལགས་སྐྱོན་ས་
མི་རྒྱལ་སྐྱོན་ས་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་འབྲུག་
སྐྱོན་པ་མང་ཞིང་། ཁོ་ཆོག་ས་ལྷ་ས་དང་
རྒྱལ་ནང་དུ་འབྲུག་སྐྱོན་བྱས་པ་མ་ཟད་
ཨེ་ཤི་ཡ་སྐྱོང་ཆེན་དང་། ཡོ་རབ་སྐྱོང་
ཆེན་། ཡུ་མེ་རི་ཁ་སྐྱོང་ཆེན་། རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོའི་སྐྱོང་སྐྱོན་ས་ལྷ་ས་ལྷ་ས་སྐྱོན་བྱས་
ནས་འཛམ་སྐྱོང་ཡང་ཅེའི་སྐྱོན་གྲགས་

བར་སྐྱོན་ཀྱི་ཁོ་སྐྱོང་དུ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་
སྐྱོན་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྐྱོན་

《སྤྱི་གོ་སར་གྱི་སྒྱུང་》ཤོད་བཞིན་པ།

གང་སར་བྱུང་བ་བྱས་པ་རེད།

ས་ངོས་སྒྱུང་སྐར་ས་ཆོགས་བརྒྱད་
ནས་ལྷ་སའི་ཕོ་མོ་ཆུན་གཞོན་རྣམས་ཀྱིས་
བོད་ཕྱོངས་བརྟན་འཕྱིན་གྱི་བོད་སྐད་
དང་རྒྱ་སྐད་ལེ་ཆོན་བཟུ་བྱུང་བ་
མ་ཟད་རྒྱ་སའི་ཕོ་མོ་དང་གོ་མ་པ་
མཉམ་སྦྲས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱང་བརྟན་
འཕྱིན་ལས་ཁྲུངས་གྱི་ལེ་ཆོན་ཡང་བཟུ་
བྱུང་གྱི་ཡོད། 1996 ལོར། བོད་
ཕྱོངས་ཆོན་ཅན་བརྟན་འཕྱིན་ཉེ་གནས་
འཇུགས་བྱུང་བ་བྱུང་བས་བོད་མི་རྣམས་

ཀྱིས་སྒྲུས་ཆད་མཐོ་བའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་བྲོ་བ་
མུངས་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་ལྷ་སའི་གྲོང་མི་
ཕལ་ཆེ་བས་བརྟན་འཕྱིན་བཟུ་བྱུང་བ་
བྱུང་ཞིང་། བརྟན་འཕྱིན་བཟུ་རྒྱ་དེ་ནི་
ལྷ་སའི་མི་ཡི་རྩལ་ཅེད་རྣམས་པ་དང་ཆ་
འཕྱིན་འབྱུང་ཁྲུངས་གལ་ཆེན་ཞིག་ལ་
འགྱུར་ཡོད།

དེང་གི་ཆར་དཔེ་ཆ་སྟོན་པ་དང་
ཆགས་པར་བཟུ་རྒྱ་དེ་ཡང་ལྷ་ས་བ་མང་
པོ་ཞིག་གི་རྒྱན་གཏན་འཆོ་བའི་ནང་དོན་
ཞིག་ལ་འགྱུར་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་སར་
《བོད་ཕྱོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར》
(བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས) དང་།
《ལྷ་ས་དགོང་དྲུའི་ཆགས་པར》(བོད་རྒྱ་
ཡིག་རིགས་གཉིས) 《བོད་ཕྱོངས་རིག་
གནས་ཆགས་པར》(བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་
གཉིས) སྐགས་པའི་ཆགས་པར་ཁག་བཅུ་
ལྷག་ཙམ་དང་། 《བོད་ཀྱི་ཚྭ་རིག་སྒྱུ་
རྩལ》(བོད་ཡིག) 《བོད་ཕྱོངས་ཚྭ་
རིག་》(རྒྱ་ཡིག) 《བོད་ཕྱོངས་ཞིབ་
འཇུག》(བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས)

[illegible]

ཟད་ད་དུང་རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་ནང་དུ་འགྲེམས་
སྤེལ་བྱས་པས་ཁོ་ཚོས་བོད་ལ་ངོས་འཛིན་
བྱང་རྒྱར་བྱས་པ་ཤུགས་ཆེན་ཐོན་ཡོད།

ཕྱི་དང་གྲོ་བ་གསུམ་གྱི་དར་ཁྲིལ་གསལ་བ།

1959 ལོའི་དམངས་གཙོའི་.....

བཙུག་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ། ལྷ་སར་དེང་
རབས་ཀྱི་སློབ་གསེལ་མེད་ཅིང་། སློབ་
རྒྱུན་སློབ་གསེལ་སློབ་གྲྭ་ཡང་ཏུ་ཅང་ཉུང་
བ་དང་། སློབ་གྲྭར་བརྒྱུད་མཁན་ཡང་

ཕལ་ཆེ་བ་སྐྱེ་བྱ་དང་ཆོང་པའི་བྱ་ཕྱག་
 རྣམས་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་དཔོན་.....
 གྱིས་བཅུགས་པའི་སློབ་གྲྭ་གསུམ་མ་.....
 གཏོགས་མེད་ཅེས་བཤད་ཆོག བོ་ཏ་
 ལའི་གྲྭ་དཔོན་སློབ་གྲྭ་སློབ་མ་བཞི་བཅུ་
 ལྔ་བཅུ་ཙམ་དང་། གཅུག་ལག་ཁང་གི་
 སྐྱེ་དཔོན་སློབ་གྲྭ་སློབ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྟ་

སྐྱོན་ཅིས་ཁང་ལ་སློབ་མ་བརྒྱ་ལྟ་ཙམ་
 བཅས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གསུམ་བསྐྱེམས་པས་
 སློབ་མ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་
 ལས་མེད་རེད།

དེ་མེན་གྱི་སྒྲིབ་གྱི་སློབ་གྲྭ་རྣམས་
 ལའང་སློབ་ཕྱག་མང་པོ་མེད་པས་ཡིག་
 རྩེངས་བས་ལྟ་སའི་མི་ཡངས་གྱི་བརྒྱ་ཆ་.....

ལྷ་ས་ཁྱིམ་གཞི་ཁང་གི་སྐྱོན་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱོན་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཉམ་ཁྲུ་ཡོད་པ།

LHASA

ལྷ་ས་སློབ་ཚུང་དང་ཁོ་ཁོ་སློབ་མ་ཚོ།

90 ཟིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དམངས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་བཅས་བསྐྱར་བྱས་ནས་ལོ་40ཡི་
རིང་། ལྷ་སར་བྱ་བཅོལ་ཁང་ནས་མཐོ་
རིམ་སློབ་ལྟ་དང་། ལས་རིགས་ལག་
ཅུལ་སློབ་གསོ་ནས་སློག་ཅན་སློབ་གསོའི་
བར་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་ནས་ཆ་ཆང་བའི་
སློབ་གསོའི་མ་ལག་ཞིག་གྲུབ་ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་འདིར་ད་ཆ་བོད་སློབ་སློབ་ལྟ་
ཆེན་མོ་དང་བོད་སློབ་སློབ་སློབ་ལྟ་
བཅས་སློབ་ལྟ་ཆེ་བ་ཁག་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་

ཅིང་། ཆེད་ལས་ཀྱི་འབྲིང་རིམ་སློབ་ལྟ་10
སློབ་འབྲིང་དཀྱུས་མ་17 གཞུང་གི་
བཅུགས་དང་དམངས་བཅུགས་ཀྱི་སློབ་
ཚུང་100 ལྷག་ཙམ་བཅས་ཡོད་པ་དང་།
སློབ་མ་མི་གྲངས་བྱི་6.2 ཡོད་པ་དེ་དག་
གིས་གྲོང་ཁྱེར་འདིར་ཀྱི་བྱིས་པ་སློབ་ལྟ་
ཚུང་ཆང་བཟུ་ཆ་40.1 ཟིན་ཞིང་།
ཅ་བའི་ཆ་ནས་བྱ་བཅོལ་ཁང་དང་།
སློབ་ཚུང་། སློབ་འབྲིང་། སློབ་ལྟ་
ཆེན་མོ་བཅས་སློབ་གསོའི་མ་ལག་ཞིག་ཀྱི་

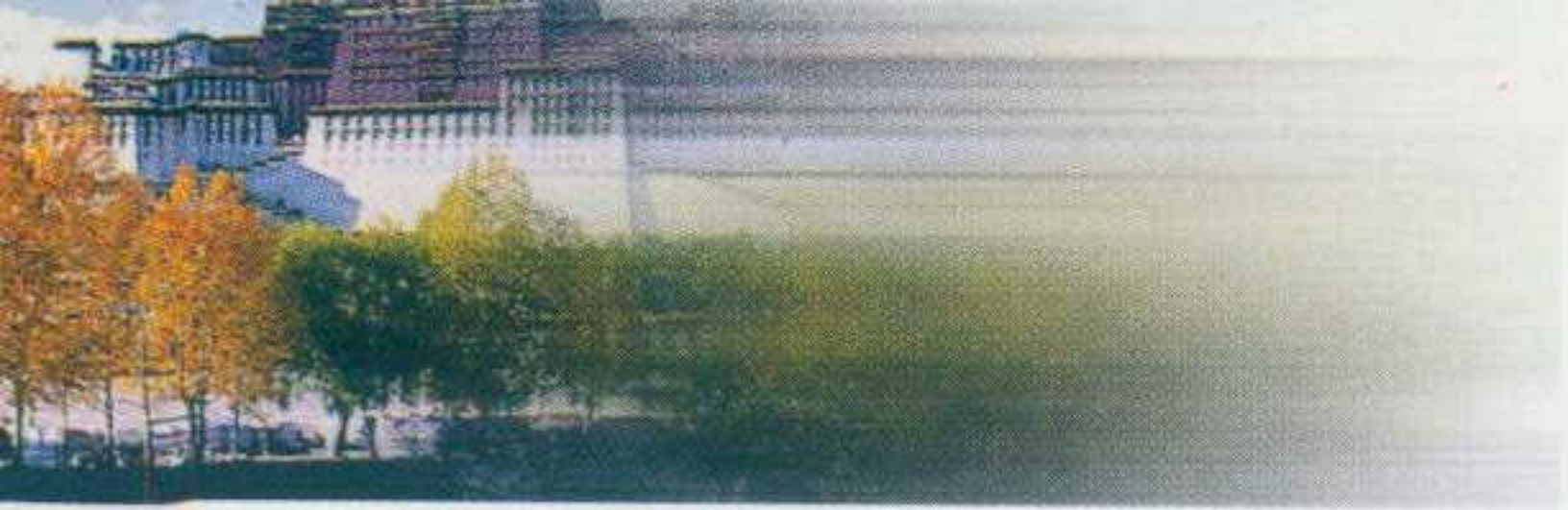
སྤྱི་ ལོ་ 1985 ལོ་ རས་ བཟུང་།
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཕེ་ཅིང་དང་། རྒྱང་ཏེ།
 བྱིན་ ཏུ་འཁོགས་སུ་ བོད་ རྒྱུངས་ རྒྱུ་བ་.....
 འབྲིང་ དང་ བོད་ རྒྱུངས་ འཛིན་ གྲ་.....
 67བཅུགས་ རས་ རྒྱུ་བ་ འབྲིང་ དང་ འབྲིང་
 རིམ་ཆེད་ ལས་ རྒྱུ་བ་ མ་གྱི་ གཅིག་ ཅམ་གས་

སྐྱོད་བྱས་ཅིང་། སྐྱོབ་གྲ་ཐོན་ནས་ལས་
གནས་ཐོག་བསྐྱོད་པ་5000ཙམ་ཡོད་པ་
རེད།

སྒོ་ན་མའི་ལྷ་ས་ཡི་ཁང་པ་ཕལ་ཆེ་
བ་ནི་ལྷ་རྒྱས་ལྷ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷན་པའི་
ཁང་པ་རྟེང་པ་ཞེ་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་...

32.22 181.51.25.25

བོད་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཕྱོད་ཆེན་མོའི་ཕྱོད་ཆེན་གཅིག

LHASA

འཇུག་ས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་ལྟོ་ལ་མིང་ངོས་
སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་བི་120 ལྷག་ཟིན་ཡོད་
པ་དང་། 1945 ལོ་གཅིག་དུ་ལ་.....
གསར་ཀླག་བྱས་པའི་གྲོང་ཁྲུལ་ལ་ལྟ་ལྟོ་
མིང་ངོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་བི་20 ཟིན་
ནས་ཐེམ་དུད་2900 ཁང་པ་གསར་པར་
སྤྱོད་པ་དང་། མི་རིང་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་.....
བྱིམ་ཆང་ལ་མིང་ངོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་
22.5 ཡོད་པས་ཀླུ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་
བྱོད་ལས་མདུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་རེད།

ཆོང་དང་ཆལ་རིགས་འབེལ་བས་ཆལ་
དགོན་པ་ནི་ལྟ་ལྟོ་ལ་འགྱུར་བ།

སྤྱི་ལོ་1985 ལོ་ནས་བཟུང་། ལྷ་
སར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོད་ཆེན་ཆོང་ར་དང་།
ཤར་ཕྱོད་ཆེན་ར། ལྷ་ས་ཉ་ཆོང་ལྷ་
གནས། ཕྱི་ཕྱོད་ཆེན་ཉ་ཆོང་ཁང་ཆེན།
མི་རིགས་ཉ་ཆོང་ཆོང་ར་སྤྱོད་ཆེན་ར་
མང་པོ་ཞིག་བཅུགས་པས་ལྷ་སའི་ཆོང་
ལས་ཉ་ཆོང་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་དུས་ཀྱི་ཆེན་
བྱས་ཡོད་པ་རེད། བཟུར་བཅོས་སྤྱོད་
དབྱེ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། འབྲུང་བྱ་.....

པའི་སྤྱོད་ཁང་གསར་ཀླག་བྱས་ཞིང་།
དེང་རབས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལ་དང་འབྲེན་.....
བཞེན། རོལ་ཆེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་
བཞེན་པ་ཡོད་ལ་བྱིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་ཆོང་
ཆོང་ཞིང་། སྤྱོད་པའི་ནང་དུ་ཤིང་འབྲས་
སྤྱོད་པོ་དང་ཆ་སྤྱོད་པ་བཅུ་པོ་ཡོད་པ་རེད།
བསྟོམས་ཆེན་བྱས་པར་གཞིགས་ན།
ལྷ་སའི་ཉ་ཆོང་ཁྲུལ་དུ་གསར་ཀླག་བྱས་
པའི་གྲོང་ཁྲུལ་ཁག་15 ཅུ་ཡོད་ཅིང་།

ལས་བཟང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱབ་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ 1989ལོ་ལ་ སློབས་ སྐབས།
གོང་ཁྱེད་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཆལ་ཐོན་སྐྱེད་
བྱེད་པའི་ས་ཆ་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་ཆེངས་.....
1300ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་གསར་སྤྱོད་བྱས་
པས། ལོ་རེར་སྤྱི་ཆལ་རྒྱ་མ་གྲི.....
4500ཐོན་སྐྱེད་བྱ་བྱབ་པ་བྱུང་བ་དང་།
དེ་དག་ལས་ཆེང་ཆལ་རྒྱ་མ་གྲི་3400ཟེན་
ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཆལ་གྱི་སྤྱི་ཁ་མང་དུ་
བྱུན་ནས་རིགས་མི་འདྲ་བ་46ལྷག་ཙམ་
ཐོན་སྐྱེད་བྱ་བྱབ་པ་བྱུང་བ་དང་།
སྤྱི་མ་ལྷ་སའི་མིས་བཟའ་མ་སྤྱོད་བ.....
རྣམས་ད་ཆ་རྒྱ་ཁྱོན་བས་སུ་འགྱུར་ཡོད་.....
ཅིང་། རྒྱ་མཆོའི་ནང་གི་བཟ་རིགས་.....
རྣམས་ཀྱང་ཉ་སྐྱབ་གྱི་ཡོད། འགའ་རེ་
སེ་ཁྱོན་དང་། ཤི་ཡན། ལན་ཀྱུ་
སྐྱེས་ནས་གནམ་གྱའི་ནས་དཔོར་ཡོང་
བ་ཡིན་རུང་རིན་གོང་དེ་ཙམ་མཐོ་པོ་
མེད་པས་ལྷ་སའི་མི་དམངས་རྣམས་གང་
བཟ་འདོད་ན་ཡང་བཟ་རྒྱ་ཡོད་ལ་གང་ཉ་
འདོད་ན་ཡང་ཉ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད།

LHASA

ལྷ་ས་མི་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་

བོད་ལྗོངས་སྤྱོད་ཆེན་དངོས་ཁམས་ཆེན་ཁག་དང་གྲང་གོ་
ཆེན་ཁག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཡངས་པ་ཆེན་པ་འཛིག་
རྟེན་འཛུལ་ལྟ་ཞིབ་ཆད་འཇུག་ས་ཆེགས་བཟུགས་པ།

སྤྱོད་བཅོས་ཆ་རྒྱུན་ལེགས་སུ་བྱིན་པས་
བདེ་སྲིད་འཆ་བར་རོལ་རྒྱ་བྱུང་།

ད་ཆ་ལྷ་སར་སྤྱོད་ཁང་རེ་མང་དུ་
འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས་ནད་བཟླ་བར་.....
སྤྱོད་ས་བདེ་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། གྲོང་
བྱེད་ཀྱི་བྱུང་ངོས་སུ་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མི་
དམངས་སྤྱོད་ཁང་དང་། ཤར་ངོས་སུ་
ལྷ་ས་མི་དམངས་སྤྱོད་ཁང་། རྒྱབ་ངོས་
སུ་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མི་དམངས་སྤྱོད་ཁང་
གཉིས་པ་དང་འགོས་ནད་སྤྱོད་ཁང་.....
བཅས་དང་། གྲོང་བྱེད་ཀྱི་དབུས་སུ་.....

བོད་ལྗོངས་སྤྱོད་ཆེན་ཁང་ཡོད་པ་དང་དེ་
བཞིན་དམག་ཁུལ་གྱི་བྱུང་སྤྱོད་ཁང་.....
སྤྱོད་ཁང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་གསེབ་བ་རིག་པའི་གཞུང་...
ལྷགས་ནི་སྤྱོད་ལའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ངོ་ཉིས་སྤྱོད་
ལ་ཉེ་བའི་དུས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རིག་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
འདི་ནི་སྤྱོད་གྲས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་
བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་...
རིང་པོའི་ནང་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་ངོས་...
འཛིན་དང་འཐབ་ཚྭ་བསྐྱུད་མར་བྱས་
ནས་བྱུང་བའི་མེས་ཀྱིས་གསེབ་རིག་བང་...
མངོན་ནང་གི་ཞོར་བུ་ཙུ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།
བོད་ལྷགས་གསེབ་རིག་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
ཙུ་ཆེའི་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་ཞིག་ཡིན་
ཞིང་། ཆེན་རིག་ཀྱི་རྟེན་གཞི་དང་སྤྱོད་
བཅོས་རྒྱས་པ་ལེགས་པོ་ལྡན་པས་ལྷ་སའི་
གྲོང་མི་ནམས་ཀྱི་དད་མོས་དང་དགའ་...
བསུ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། བོད་རང་སྤྱོད་.....
ལྗོངས་སྤྱོད་ཆེན་ཁང་ནི་དེ་སྤྱི་ལྷག་པོ་
རིའི་བོད་སྤྱོད་ཁང་དང་ལྷ་ས་སྤྱོད་ཆེན་...

ཁྱེན་ལ་མེད་ངོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་བྲི་3
 དང་། སྟོན་དོན་མི་སྟོན་500ལྟ་ཡོད་པ་པ་
 དང་། གཤམ་དུ་སྟོན་བསྟེན་ཁང་དང་།
 བོད་སྟོན་བཟོ་གྲུ བོད་སྟོན་ཞིབ་.....
 འཇུག་སོའོ། གནམ་རིག་སྐར་ཕྱིས་.....
 ཞིབ་འཇུག་སོའོ་སྟགས་བཅུགས་ཡོད།
 བོད་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ཆ་གངས་སྟོངས་ས་མཐོ་.....

རང་ནས་བྱང་བ་ཡིན་པས་བཅོག་སྟོན་
 མེད་པ་དང་། བད་གཞི་རྣམས་ལ་.....
 དམིགས་བསལ་གྱི་ཕན་ཐུས་ཐོན་གྱི་ཡོད།
 དེ་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་སྟོན་དབྱེ་བྱས་
 པའི་ཚུན་གྱི་ལ་ངོ་ཉི་ཤུ་ནི་བོད་ལྷགས་
 གསོ་རིག་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་.....
 ཉམས་གོང་འཕེལ་བྱང་བའི་ལ་ངོ་ཉི་ཤུ་.....

གཡག་གི་ཞབས་རྒྱ།

ཤིང་། 1995ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་ལ་
རྒྱབ་སྐྱོར་གྱིས་བྱ་བཅའི་བདེ་ཐང་གསོ་
སྦྱང་ཉེ་གནས་བསྐྱར་བསྐྱོན་བྱས་ནས་མ་
བུའི་བདེ་ཐང་ལ་ཆ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཞིག་
བསྐྱོན་པ་རེད།

སྤྱི་ཆད་ཀྱི་ལྷ་སའི་མང་ཆོག་ས་
དཀྱུས་མ་རྣམས་ལ་སྐབས་བདེའི་སྤྱོད་
བཅོས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་མེད་པས་ནད་གཞི་
རྒྱང་གས་འགས་སྤྱི་བོ་མང་པོའི་ཆེ་སྤྱོད་
ལ་བར་ཆད་བཏང་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་
བཞོན་པར་གཞིགས་ན། 1925ལོར་
ལྷ་འབྲུམ་གྱི་ནད་བྱུང་ནས་ལྷ་ས་དང་ཉེ་
འཁོར་གྱི་མི་7000ལྷག་ཙམ་ལ་རྒྱུན་ངན་
བར་ཆད་བྱུང་ཞིང་། ཀླས་འཁོགས་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དྲན་གསོ་བྱེད་པའི་

སྐབས་ད་ཆ་འང་སེམས་ནང་བྱུག་གཟེར་
སྤྱི་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་རང་སྤྱི་
སྤྱོང་ས་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཆ་ཆང་
བའི་ཆན་རིག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་རིམས་
འགོག་མ་ལག་བཅུགས་ཡོད་པ་དང་།
ཞིང་འབྲོག་ཁྲལ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་
འཕྲོད་བསྟེན་རིམས་འགོག་དྲ་བ་ཞིག་
ཆགས་ནས་རིམས་འགོག་ལག་རྩ་ལ་མི་སྣ་
300ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ཁོ་ཆོས་དར་
བྱབ་ཆེ་བའི་འགོས་ནད་དང་། བཟའ་
བཅའི་འཕྲོད་བསྟེན་། ཁོར་ལྷག་
འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ལ་ལྷ་རྟོག་དང་སྤྱི་
འགོག་ནན་པོ་བྱས་པས་ལྷ་སའི་མི་རྣམས་
ཀྱི་ཆེ་ཆད་1959ལོའི་སྤྱི་གྱི་35ནས་ད་
ཆ་65.5ལ་འཕར་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་སའི་མིའི་ཆེ་ཆད།

1959ལོ།	ལོ་35
ད་ཆ།	ལོ་65.5

ལྷ་པ། ལྷ་སའི་གནའ་ཤུལ་གྲགས་ཅན།

དུས་རབས་བར་བཀལ་གྱི་.....
 མཚམས་ལ་སླེབས་པའི་གནའ་བོའི་སྒྲོང་
 བྱིས་ལྷ་ས་དེ། དེང་རབས་ཅན་གྱི་སྒྲོང་
 བྱིས་ཞིག་ལ་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་པ་དང་.....

བསྐྱོན་ནས་གནའ་ཤུལ་རིག་དངོས་ལ་
 སྒྲུང་སྒྲློབ་དང་ཉམས་གསོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་མ་
 བརྗེད་པ་བྱས་ཡོད། དེ་དག་གནས་
 པའི་སྐྱོན་གྱིས་ལྷ་ས་དེ་གསེར་བཞིན་དུ་.....

ལྷ་སའི་མིའི་ཆེ་ཆད།

པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་མིབས།

ཅ་ ཆེན་ ཞིག་ ལ་ འགྱུར་ ཡོད་ པ་ དང་།
 གཞི་ རྣམ་ མེ་ རྣམས་ ཀྱིས་ ཡིད་ དབང་.....
 འཕྱོག་ དགོས་ པ་ དང་ ཀྱུན་ ཀྱིས་ རོ་ ལྷང་ བྱ་
 ཡུལ་ ཞིག་ ལ་ གྱུར་ རྣམ་ ཡུལ་ སྐྱོར་ པ་ མང་
 བོ་ ས་ ཕྱོགས་ གང་ ས་ རྣམ་ རྒྱན་ ཆད་ མེད་
 པར་ འདུ་ བཞིན་ ཡོད། ལྷ་ ལྷན་ གྲོང་...
 བྱིར་ ཀྱིས་ རང་ ཉིད་ ཀྱི་ མཛེས་ ཉམས་ དང་
 སྒྲིག་ ཆས་ ལ་ སྤྱང་ སྦྱོབ་ བྱས་ པས་ གཞན་.....

གང་གིས་ ཀྱང་ ཆབ་ བྱེད་ ཐབས་ བྲལ་ བའི་
 མིས་ བཟོས་ རིག་ དངོས་ བཤམ་ མཛོད་.....
 ཁང་ དང་ ལ་ རྒྱས་ ཀྱི་ དྲན་ གསའི་ རྩ་ རིང་
 ཞིག་ ལ་ འགྱུར་ ཡོད་ པ་ རེད།

ལྷ་ སར་ མཛེས་ སྦྱངས་ གྲགས་ ཅན་
 ཁག་ 100 ལྷག་ ཅམ་ ཡོད།

ཆས་ གོང་ གནའ་ ཡུལ།
 སྤྱི་ ལ་ 1983 ལོའི་ ཟླ་ བ་ 10 པར།

བོད་སྤྱི་ལོ་གནང་ལྷ་ས་རྟོག་ཞིབ་པས་ལྷ་
 སའི་བྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཉང་རའི་རི་ཁྲག་གི་
 ཆོས་གོང་གྲོང་ཆོ་ནས་ཐོན་པའི་གནང་
 ལྷ་ས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་ཤེས་རིག་ལ་རྒྱས་དེ་ལ་
 རྩ་4000སྤྱོད་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་བརྒྱབ་པ་
 རེད། གནང་ལྷ་ས་རྟོག་ཞིབ་པས་འདི་
 ནས་དུར་ས་དང་གོ་ཐལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 དང་། ཅ་དངོས་བྱི་ལ་ཉེ་བ་དང་སྤྱོད་
 ཆགས་ཀྱི་རུས་པ་མང་པོ་ས་འོག་ནས་
 རོན་ཞིང་། རྩ་ཆས་པལ་ཆེ་བ་ལས་
 སྤྱོད་བྱས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པ་དང་།
 རྩ་གི་དང་རྩ་ལྷ་རེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱར་བརྒྱས་
 རྩ་ཆས་མང་པོ་ཡོད་ལ་དེ་བཞིན་གྲངས་

འབྱར་བྱང་བའི་རྩ་ཆས་ལྷ་ས་ཡང་ཡོད།
 དེ་མིན་རུས་ཆས་ཀྱང་ཉ་ཅང་མང་ཞིང་
 གཙོ་བོ་རུས་ཁབ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན། དེ་དག་
 ལས་རུས་པའི་ཁབ་གཅིག་གི་ཁབ་ཅེར་
 ཁབ་མིག་ཡོད་པ་དེ་དང་རུས་ཀྱི་འཁོར་
 འཆམ་གྱི་ཁབ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད། དེ་
 བཞིན་རྩ་ཆས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་།
 གཙོ་བོ་རྩ་མདོག་ཡིན་རུང་སྤྱོད་རྩ་འཆམ་
 ཞིང་འོད་འཕྱོ་བའི་རྩ་ནག་པོ་དང་དམར་
 ནག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཐིག་
 རིས་རྩ་པར་བྱ་ལ་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པོ་
 ཡོད། དེ་དག་གིས་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་དུ་
 ལ་རྩ་བཞི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་འདིར་འགྲོ་བ་
 མི་རྩ་མས་འཆོ་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ར་
 སྤྱོད་བྱ་བྱུང་ལ་ཁོ་ཆོས་དེ་དུས་ནས་ཞིང་
 འདེབས་དང་། འབྱོག་ལས། རི་
 དྲགས་རྩ་པ། འཆམ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བྱེད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
 པའང་ར་སྤྱོད་བྱེད་བྱུང། འདི་ནས་ཉ་
 དྲ་དང་ཉ་རུས་རོན་པ་དེས་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་
 དུས་ཀྱི་ལྷ་སའི་རྩ་བའི་ནང་དུ་ཉ་རིགས་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེའི་
 མི་རྒྱལ་ལ་སྤྲོ་མོ་ནས་ཉ་བ་རྒྱུའི་གོམས་
 གཤེས་ཡོད་པ་ཤེས་པ་བྱུང་། ཆོས་གོང་
 གནའ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་མིང་དོས་སྟོམས་གྲུ་
 བཞི་མ་5000ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་སྤྱོད་
 འདོན་བྱས་པ་དེ་དག་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་
 ཤེག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆང་མ་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 བ་མི་རྒྱལ་གྱིས་སྤར་ཡོད་དབང་འཕྲོག་
 པའི་ལྟ་མོ་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་གདོན་མི་བཟོ།
 དམར་པོ་དེ་ནས་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལ་བར།

ལྟ་སའི་དམར་པོའི་རིའི་སྤྱང་དུ་
 སྤང་ཆེན་ཉལ་བ་ལྟར་འབྱུངས་ངེས་
 གནས་པའི་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལ་དེ་བཞིན་
 ཉམས་ཆེ་ལ་གཟི་མདངས་བཀྲ་བས་སྤྱོད་
 མང་པོའི་ཡོད་ཀྱི་བཟོན་པ་འཕྲོག་པར་
 བྱས་ཡོད། དེ་ནི་ལས་ལ་བཙོན་ཞིང་
 དཔའ་ངར་ཆེ་བའི་བོད་རིགས་མི་
 དམངས་ཀྱིས་དཀའ་འཐབ་འབད་སྤྱད་
 བྱས་པའི་མཛེས་ཚལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཤར་སྤྱོད་
 འཇུགས་སྤྱོད་ལོ་རྒྱུས་སྤྱང་གི་ཡ་མཚན་

ཞིག་ཡིན་ལ། གངས་སྤྱངས་མཐོའི་
 སྤྱབས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་བཟད། ལྟ་སའི་
 གནའ་སྤྱོད་གི་མཚོན་ཉགས་དང་མེད་ན་
 མི་འབྲིག་པའི་མཛེས་སྤྱངས་ཤེག་དང་།
 བོད་ལ་མ་གཏོགས་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
 པོ་ཏ་ལ་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་
 བོད་སྤྱང་བཙན་སྐམ་པོས་ཐོག་མར་སྤྱོད་
 པ་དང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་
 བདུན་པའི་སྐབས་རྒྱ་ལོའི་སྤྱ་མ་སྤྱོད་
 ལྟ་པ་དག་དབང་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་
 སྐབས་བསྐྱར་སྤྱོད་ཉམས་གསོ་མཛད་
 ཅིང་། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་
 ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གཞི་སྤྱོད་ཆེ་

དང་གྲུང་མཐུག་སར་མིང་ཡོད།

ཕོ་ཏ་ལ་ནི་ཕོ་བྲང་དཀར་དམར་
གཉིས་ལས་གྲུབ་ཞིང་། ཕོ་བྲང་དམར་
ཕོ་འུ་ནང་དུ་ཏ་ལ་འུ་སྤྲུལ་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐྱེ་
གདུང་དང་ལྷ་ཁང་ཡོད་པ་དང་། ཕོ་
བྲང་དཀར་ཕོ་འུ་ནང་ཏ་ལ་འུ་སྤྲུལ་མ་སྐྱེ་
བྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་.....

ཆོས་སྤྱིད་གྱི་ལས་དོན་སྐྱབ་ས་ཡིན་ཞིང་།
རྒྱབ་ངོས་ནི་གྲུ་ཤག་ཡིན།

ཕོ་ཏ་ལ་འུ་“བདེ་ཡངས་ཤར་”ནི་
ཏ་ལ་འུ་སྤྲུལ་མ་སྐྱེ་བྲེང་རིམ་བྱོན་དང་སྤྲུལ་
དང་དཔོན་རིག་ཆེ་ཁག་གིས་ལྷ་མོ་དང་།
སྤྲུལ་གར། འཆམ་སྐྱེས་གཟིགས་.....
སའི་གནས་ཡིན་པ་དང་“བདེ་ཡངས་”.....

བྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་།

ཤར་”གྱི་ཤར་སྟོགས་ནི་“ཅེ་སྟོབ་གྱུ་ལི་”
 རྒྱལ་ཡིན་པ་དང་རྒྱབ་ངོས་ནི་ཕོ་བྲང་”
 དཀར་པོར་སྦྱོད་པའི་སྒྲི་ཆེན་ཡིན།
 སྒྲི་ནང་གི་གྲང་ངོས་སུ་རིན་ཐང་ཆེ་”
 བའི་ལྷེབས་རིས་མང་ཞིང་། ལྷེབས་”
 རིས་ལ་ལ་སྦྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་
 སྐབས་པོ་ཉ་ལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་
 བཞིན་བྱུ་བོད་ཀྱི་སྟོན་མགར་སྟོང་བཅན་
 གྱིས་ཁྲང་ཨན་ནས་རྒྱ་བཟང་ཀོང་ཇོ་བསུ་
 བའི་ངང་ཚུལ་སྟགས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།

ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་གཙོ་བོའི་”
 འཇུགས་སྦྱན་ནི་“ཆོམས་ཆེན་ཤར་”ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་ལོའི་སྤྲ་མ་སྦྱ་ཕྱེང་རིམ་”

ཕྱོན་རྣམས་སྤྱིད་བྱིར་མངའ་གསལ་དང་
 སྤྱིད་དབང་དངོས་བཞེས་གནང་ས་ཡིན་
 པ་དང་། རྟེན་སྟོན་རྒྱ་རྒྱ་ལོའི་སྤྲ་མ་སྦྱ་
 ཕྱེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་
 གཟིམ་ཤག་ཡོད། ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་
 འཇུགས་སྦྱན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་ལོའི་སྤྲ་མ་སྦྱ་
 ཕྱེང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་སྦྱ་གདུང་མཆོད་རྟེན་
 རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་རྒྱ་ལོའི་
 སྤྲ་མ་སྦྱ་ཕྱེང་ལྔ་པའི་སྦྱ་གདུང་མཆོད་”
 རྟེན་དེ་བཞེངས་སྤྲ་ཤོས་དང་། གཞི་
 བྱོན་ཆེ་ཤོས་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་
 ཞིག་ཡིན་པས་“འཇམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་”
 རྒྱ་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མཆོད་རྟེན་
 དེར་མཐོ་ཆད་མེད་14. 85ཡོད་པ་དང་
 མཆོད་རྟེན་གྱི་ལ་པོར་གསེར་སྤྲང་བྱི་”
 11བཏང་ནས་བདུམས་ཡོད་ཅིང་དེའི་
 རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་”
 1500ལྷག་ཙམ་གྱིས་སྤྲ་རྒྱན་བརྒྱབ་པས་
 གཟི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འབར་བའི་ངང་”
 གནས་ཡོད་པ་རེད། ཕོ་བྲང་ནང་དུ་
 གང་སར་རྒྱ་ལོའི་སྤྲ་མ་སྦྱ་ཕྱེང་ལྔ་པ་འཆོ་”

བཀྲུགས་སྐབས་ཀྱི་ལྷེབས་རིས་བྲིས་ཡིད་
ཅིང་། སྤྱི་ལོ་1900ལོར་གོང་མ་རྩུན་གྱི་
དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས་ཀྱི་.....
ལྷེབས་རིས་དེས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་
དང་དབང་མེད་དུ་འགྲུག་པར་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།

ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་ནང་དུ་ཡང་...
གང་སར་ལྷེབས་རིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་
དག་ལས་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་པའི་.....
ལྷེབས་རིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཤོས་ཡིན་...
ཞིང་། ལྷེབས་རིས་དེ་དག་གིས་སྐབས་
དེའི་འཇུགས་སྐྱོན་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྱི་ཆོགས་
ཀྱི་གནས་བབ་ལ་རྒྱས་ལོན་པ་བྱེད་པར་
གལ་ཆེའི་དཔྱད་གཞི་མཁོ་འདོན་བྱས་...
ཡོད་པ་དང་། ཕོ་བྲང་དཀར་དམར་...
གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱབ་ཕུག་
ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་སྤྱིང་བཅན་
སྐམ་ པོ་ དང་། རྒྱ་བཟའ་ ཀོང་ རྒྱ་
བལ་བཟའ་ཁྱི་བཅུན། མོང་བཟའ་ཁྱི་
ལྷམ། ཐོན་མི་སམ་རྩྱ་༧། མགར་...
སྤྱིང་བཅན་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་འདུ་ཡོད་ཅིང་།

དེ་དག་ནི་བྱ་བོད་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚལ་གྱི་རྩ་
ཆེན་དངོས་པོ་ཡིན། ཆོས་རྒྱལ་སྐྱབ་...
ཕུག་སྤྱིང་དུ་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་ཡོད་.....
ཅིང་། དེ་ནི་པོ་ཏ་ལའི་ཆོས་སྤྱི་བའི་...
འཇུགས་སྐྱོན་ཡིན།

པོ་ཏ་ལའི་ཡང་སྤྱིང་དུ་གསེར་འོད་
ལྷམ་ལྷམ་དུ་འཕྱོ་བའི་རྒྱ་ཕིབས་བདུན་...
ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་པོ་ཏ་ལ་...
སྤྱི་ལོ་པོ་སྤར་བས་གཟི་བརྒྱུད་ལྷན་པ་དང་
མཆོག་ ཏུ་གྱུར་པ་ ཞིག་ ཏུ་བསྐྱུན་ ཡོད།
པོ་ཏ་ལའི་ནང་དུ་དཔེ་ཆ་ཁྱི་ཕུག་མང་པོ་
དང་། ཐང་ག་ ལྷའི་སྤྱི་འདུ།
གསེར་བཟངས་དང་གཡང་རིས་བཟོས་.....

LHASA

པའི་མཆོད་ཆས། ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་.....
གསེར་ཐམ་སྐྱུག་སྐྱུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་
ལ་འགྲན་སྒྲ་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིན་ཐང་

དང་རིག་དངོས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལྡན་ཡོད།
བར་སྒྲ་སྒྲུག་གི་བྲག་སྒྲུག་སྒྲ་ཁང་།
དེ་ནི་བཟོ་ཅེ་ལ་དམིགས་བསལ་.....

ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས་རིན་ཐང་
ལོ་རྒྱུས་རིན་ཐང་ལྡན་ཡོད་ཅིང་།

ཅན་གྱི་བྲག་སྒྲུག་སྒྲ་ཁང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་།
སྒྲ་སྒྲུག་པོ་རིའི་ཤར་དངོས་ཀྱི་རི་སྒྲིང་
དུ་ཆགས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་སྒྲུ་བཞོད་པར་

གཞིགས་ན། བྲག་སྒྲུག་དེ་ནི་སྒྲུ་ལའི་
དུས་རབས་བདུན་པ་རྒྱལ་པོ་སྒྲིང་བཅན་
སྒྲུ་པོའི་སྒྲུ་བསྒྲུ་བཞོད་པར་བཞོད་.....

ཅིང་། སྤྱིང་བཅན་སྐབས་སུ་བྲག་ཕུག་
ནང་གི་ལྷ་ཆངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་
བཀོས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱོར་ལམ་
ཡང་གཏོང་བ་ཡིན། ལྷ་རྩེ་སྤྱིང་བྲག་
ལྷག་ཙམ་གྱི་རྟོག་འཛིང་ཆེ་བའི་ལྷ་ཟླའི་
ནང་། དགོན་ཤེ་གཞན་ཁག་ལ་ཆག་སྟོ་
ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད་རུང་། ལྷ་སའི་ཁྲུལ་
ལ་མཐོང་དཀའ་བའི་བྲག་ཕུག་གི་དགོན་
པ་འདི་ད་བར་ཉར་ཆགས་ལེགས་པོ་བྱས་
ནས་དད་ལྷན་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་ལ་སྟོ་.....

ཕྱིས་ནས་བཞག་ཡོད། བྲག་ཕུག་.....
དགོན་པ་དེ་གྱུ་བཞི་ནར་མའི་གཟུགས་སུ་
གྱུབ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བྱོན་ལ་མིང་.....
རོས་སྟོམས་གྱུ་བཞི་མ་27 ཡོད་ཅིང་།
བྲག་ཕུག་གི་སྟོ་ཁར་ལྷེ་བའི་ཀ་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་དང་བྲག་ཕུག་གི་ལྷེབས་རིས་
དབར་ནི་ཞེང་རྩུང་བའི་སྐྱོར་ལམ་ཡིན།
སྐྱོར་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལ་རྩོ་བཀོས་གྱི་
ལྷའི་སྐྱ་བརྟན་ཡོད་ཅིང་། འོད་འཕྲོ་
དཀའ་བས་མཆོད་མེ་ལ་བརྟེན་དགོས་གྱི་

ཡོད་སྟབས་སྐྱེ་འགའ་རེ་གསལ་པོར་.....
 མཇལ་བྱའ་ལ་འགའ་རེ་རབ་རིབ་ཅམ་
 ལས་མངོན་གྱི་མེད། དེ་དག་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བཅན་སྐམ་པོ་དང་། རྒྱ་བཟའ།
 བལ་བཟའ། ཐོན་མི། མགར་སྤྱོད་
 བཅན་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བརྟན་ཡང་ཡོད།

རུས་སྤལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྩོམ་ཏུ་

ཆགས་པའི་ལ་བོང་ཁ།

ཁ་རྒྱན་ཏུ་ཀོང་རྩོམ་མར་བོད་ལ་
 ཐེབས་སྐབས་ས་དབྱུང་གྱི་རྩིས་བཏབ་
 རས་སྟེ་སའི་ས་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་།
 ཆར་རྒྱ་འཛོམས་པ་དང་སྤྱོགས་བཞིར་
 ཆང་མར་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་དང་.....

འདྲ་བའི་རིམ་བྱག་རྩོམ་པར་བཤད་
 པས་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོས་སྟེ་སའི་བྱང་
 སྤྱོགས་སྤྱོགས་སྤྱོགས་སྤྱོགས་སྤྱོགས་སྤྱོགས་
 རུས་སྤལ་གྱི་གཟུགས་འདྲ་བའི་བྱག་རྩོམ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་སྤྱོགས་སྤྱོགས་
 དེའི་སྤྱོད་ཏུ་པོ་བྱང་ཞིག་བཏབ་རས་པ་
 བོང་མཁར་ཏུ་འབོད་པ་རེད། སྐབས་
 དེ་རུས་མཁར་དེར་ཐོག་བཅེགས་དག་
 ཡོད་པས་མཐོ་ཞིང་བརྩིད་ཆགས་པ་མ་
 ཟད་སྤྱོགས་བཞི་བྱག་གྱིས་བསྐྱོར་ཡོད་
 པས་སྤྱོད་བཅན་པོ་ཡོད། ཐོན་མིས་
 རྒྱ་གར་ནས་ཡི་གེ་སྤྱངས་ཏེ་རྒྱར་ཐེབས་
 རྩིས་བཅན་པོས་གནས་འདིར་བོད་ཡིག་
 གསར་གཏོད་མཛད་ཏུ་བཅུག་པ་མ་ཟད་
 ཐོན་མི་དག་གི་རྒྱ་ཏུ་བསྐྱོར་ནས་བཅན་པོ་
 སྤྱོད་པས་ཡི་གེ་སྤྱངས་གནང་མཛད།
 བྱག་སྤྱོད་གི་མ་ཉི་ཡིག་རྒྱག་དེ་ཡང་ཐོན་
 མིའི་སྤྱོགས་བྱིས་ཡིན་པའི་བཤད་སྤལ་ཡོད་
 པ་རེད།

སྤྱོད་པའི་རབས་དག་པའི་རུས་.....
 དབྱིལ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་དར་གྱིས་ནང་ཆས་

བསྐྱབས་ཆེས་དེ་བཞིག་པ་དང་། ཏུས་
རབས་11 པའི་ཏུས་དགེལ་ཏུ་བཀའ་
གདམས་པའི་གྲུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཀའ་
ལས་བརྒྱབ་ནས་ཐོག་བཙུགས་གཉིས་
ལྷན་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་བཞེངས་ནས་སྒྲོམ་
སྒྱབ་གནང་བས་ཕ་བོང་ཁ་དགོན་ཏུ་
འབོད་གྱི་ཡིད།

དགོན་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་ནང་པ་སངས་
རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཁྲིད་ཏུ་སྒྲོན་གྲགས་ཆེ་
བའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་མིང་
གྲགས་བྱབ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་
མ་རིམ་བྱོན་སྒྲོམ་པ་བཞེས་པ་དང་དགེ་
བཞེས་པའི་མཆན་གནས་ཐོབ་ཆེས་
འདིར་ཕེབས་ནས་ཆོས་མཇུག་བྱ་བ་དང་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཇུག་སྒྲོམ་སྒྱབ་གྱི་ཡིད།
ད་ལྟ་དགོན་པ་དེ་ཉམས་གསོ་བྱེད་ནས་
སྤར་བཞིན་སངས་ཏུང་གྱི་ཁྲིད་ཏུ་བྱུང་
ཆོས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ལྷན་པའི་
སྒྲོམ་ནས་བྲག་རྡོའི་སྤྲོད་ཏུ་འབྱུང་ངེས་
གནས་ནས་ཁ་རྒྱུ་ངང་སྤྲོད་བྱེད་ནས་ལ་
ལ་རྒྱལ་བཤད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁང་

གཙུག་ལག་ཁང་།

གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
གྱི་དབུས་སུ་གནས་ཤིང་། བོད་གྱི་ནང་
ཆོས་དད་ལྷན་པའི་སེམས་དབུས་གྱི་
གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡིན་ལ་
བོད་རྒྱ་བལ་བཅས་མཇུག་མཐུན་གྱི་
དཔང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱི་ལའི་
ཏུས་རབས་བདུན་པའི་ཏུས་དགེལ་ཅམ་
ཏུ་ཕྱག་བཏབ་ཅིང་། སྐབས་དེ་ཏུས་ནི་
གྲུ་གཙུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཐོག་བཙུགས་
གཉིས་ལྷན་ཞིག་ཡིན། ཆེས་སུ་རིམ་
གྱིས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པས་ད་ཆ་མིང་ངོས་

LHASA

གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་དད་ལྡན་མང་ཚོགས།

སྟོམས་གྱུ་བཞི་མ་25100 ཡོད་པའི་.....
འཇུགས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་འགྱུར་བ་
རེད།

ཇོ་བོ་ཤུག་ལུ་ནེ་བཞུགས་པའི་ལྷ་
ཁང་དེ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོང་པོ་.....
ཡིན་ལ་ཉེན་གཙོ་བཞུགས་ས་ཡང་ཡིན།

དེར་གཙོ་བོ་རྒྱ་བཟས་བསྐྱམས་པེབས་...
པའི་ཇོ་བོ་ཤུག་ལུ་ནེ་བཞུགས་བཞུགས་
ཤིང་། དེ་ནི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་...
ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དད་ལྡན་པས་སེམས་ཅེ་...
གཅིག་གིས་དད་མོས་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། ལོ་རྒྱུ་མང་པོའི་ནང་དུ་ཉིན་.....

ལྷ་ར་འདིར་ཆོས་མཇལ་ཞུ་བར་ཡོང་.....
 མཁན་རྒྱ་ཆད་རྒྱ་མེད། རྩོམ་ཁང་.....
 གཡས་གཡོན་གྱི་ལྷ་ཁང་ན་མས་གྱི་ནང་དུ་
 ལྷ་འི་སྐུ་བརྟན་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་
 རི་ཐུ་བོད་སྐབས་གྱི་འཇུགས་སྐྱོན་ཆེས་
 རྒྱུ་ཤོས་ན་མས་ཡོན་པ་དང་རྩི་ཅོང་ཁ་
 པའི་སྐུ་བརྟན་མདུན་གྱི་གསེར་བུ་མ་དེ་རི་

གོང་མ་ཆན་ལུང་ལྷ་བརྟན་བདུན་པས་
 (སྤྱི་ལོ་1792) གནང་བ་ཞིག་ཡོན་ཞིང་
 དེའི་མཐོ་ཆད་ལ་ལའི་མེད་34 ཡོད་པ་
 དང་བཟོ་བཀོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་ཡོད།
 གསེར་བུ་མ་ནང་བ་སའི་རྒྱག་པ་5 ཡོད་
 པ་དེ་དག་ཆེད་མངགས་སྐུ་ལ་སྐུ་དང་རྩི་
 ཐོག་ཐུའི་ཡང་སྤྱི་དོས་འཛིན་ཞུ་སྐབས་

མདའ་དམག་དུས་ཆེན་སྐབས་འདམ་གཞུང་གི་འབྲོག་པ་
 རྣམས་དགའ་སྤྱོད་ལ་རྩི་ཐང་དུ་འདུས་ཡོད་པ།

གསར་བཞེངས་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
དག་གནའ་བོའི་གྲོང་ཁྱིམ་འདིའི་དབུས་
སུ་ཁྱུང་གིས་གཤོག་པ་བརྒྱངས་པ་ལྟར་
གསེར་འོད་ལྷམ་མེར་གནས་ཡོད་པ་དེས་
ལ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་སྟོན་གྱི་འཇུགས་སྐྱོན་འདི་
ཕྱིལ་པོ་སྤར་ལས་ཉམས་མཚར་བ་དང་
མངོས་སྤྱག་ལྷན་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་བྱས་
ཡོད།

ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་
ཕྱང་མ་དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་
པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ངོ་ཉིད་ཀྱིས་
བཏབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ད་དུང་དེ་
གཅིག་ཕུས་མི་ཆད་པར་པོ་ཏ་ལའི་གཤམ་
དུ་གཅིག་དང་ར་མ་ཆེའི་མདུན་དུ་གཅིག་
སྤྱ་ནག་ཞོལ་གྱི་འབྲིས་སུ་གཅིག་བཅས་
སྟོན་བསྟོན་ཕྱང་མ་བཞི་བཅུགས་ཡོད་
པའི་བཤད་སྟོལ་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་ཕྱང་
འགམ་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་དོ་རིང་དེ་སྤྱི་ལོ་
822 ལོར་ཐང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
མཇའ་མཐུན་བྱ་སྐབས་བཅུགས་པ་ཞིག་
ཡིན་པའོ།

བེད་སྟོང་བྱེད་ཡིན་པ་རེད། ཐོག་
བཅེགས་གཉིས་པའི་སྟོ་ངོས་སུ་སྟོང་
བཅན་སྐམ་པོ་དང་། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ངོ་
བལ་བཟའ་བྲི་བཅུན། མགར་སྟོང་
བཅན་སོགས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཡོད་
ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་གནའ་དུས་ཀྱི་བཅམ་བྱ་
ཡིན་པ་རེད། ཐོག་བཅེགས་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པའི་བར་དུ་དཔལ་ལྷ་མོའི་
མཆོད་ཁང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་གཙུག་
ལག་ཁང་དང་ལྷ་ས་ཕྱིལ་པོའི་ལྷ་མོ་ཡིན།
ཐོག་སྟོང་དུ་བོངས་ཆེ་བའི་གསེར་བཟངས་
གྱི་རྒྱ་ཕིབས་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོར་
སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་14 པ་དང་17 པར་

སངས་དྲུག་ལོ་རྒྱུད་བྲག་རྒྱན་ཆད་

མེད་པར་འབྱུར་བའི་ར་མོ་ཆེ།

ར་མོ་ཆེ་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཤར་
བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཤིང་། བཤད་ཀྱི་
སྒྲིལ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཉམ་དུ་
ལས་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་
མཇུག་སྒྲིལ་བ། རབ་གནས་མཛད་ཀྱི་
པར་བཤད། དགོན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བཟའ་
ཀོང་རྫོང་གཙུག་པོ་མཛད་ནས་བཞུགས་པ་
ཞིག་ཡིན། སྐྱོ་ཆེན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་
བསྟན་ཡོད་པ་ནི་ཤར་རྒྱ་ནག་ལ་བསྟན་
པ་ཞིག་ཡིན་ལ་ལྷ་ཁང་གི་མིང་ལའང་“རྒྱ་
སྟག་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་” ཞེས་
བཏགས་ཡོད།

ར་མོ་ཆེའི་རྟེན་གཙུག་རྫོན་དུས་སུ་
རྒྱ་བཟའ་བསྐྱམས་ཐེབས་པའི་རྫོང་པོའི་སྐུ་
བརྟན་བཞུགས་ཡོད་རུང་ཕྱིས་སུ་དམག་
འབྲུག་གི་རྒྱུན་པས་ཕན་ཚུན་གནས་ས་
བརྒྱུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་ད་ལྟོ་གཙུག་ལག་
ཁང་ནི་སྐབས་དེ་དུས་བལ་བཟའ་གཙུག་
བྱས་ནས་བཞུགས་པས་སྐྱོ་ཆེན་ཡང་རྒྱབ་

བལ་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རྒྱ་
ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྱེང་ལྷ་པས་མཛད་པའི་«ལྷ་
ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་»
ནང་དུའང་དེ་དག་གི་སྐོར་ཞིབ་པར་
བཀོད་ཡོད།

ར་མོ་ཆེར་ཐོག་བཞུགས་གསུམ་
ཡོད་ཅིང་། འོག་ཐོག་ལ་རྫོང་པོའི་
བཞུགས་གནས་དང་། འདྲུ་ཁང་།
སྐོར་བཅས་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་འཁོར་
ལ་སྐོར་ལམ་ཡོད་ཅིང་སྐོར་ལམ་གྱི་གྲུང་
ཐེབས་སུ་ལྟོ་སྐུ་བརྟན་མང་པོ་བྱས་ཡོད།
སྐོང་ཐོག་ལ་རྒྱ་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་ཐེབས་ཡོད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དགེ་ལྷགས་པའི་གྲུ་
པ་རྣམས་སྟགས་སྐོབ་སྐྱོང་བྱེད་སའི་རྒྱུད་
སྟོང་གྲུ་ཆང་ཡང་ར་མོ་ཆེའི་ནང་དུ་ཡོད།

རྫོང་མཆར་ཆེ་བའི་བྲག་ཡེར་པའི་

བྲག་ཕྱག་གི་ཆོགས།

བྱ་བོད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྐོར་སྐབ་
བྱེད་སའི་གནས་གལ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་
བྲག་ཡེར་པ་ནི་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་
ལོ་20 ཡི་གཡས་གཡོན་གྱི་ལྷ་རི་སྐོང་པོའི་

ཡེར་པས་བོད་མིའི་སེམས་ནང་བབུང་།
བའི་གནས་བབ་དེ་གསལ་བཤད་བྱེད་།
བྱུང།

ལྷ་ས་ནས་རྒྱངས་བསྐྱད་ནས་ཤར་
ཚྭ་གས་སུ་བསྐྱོད་ཏེ་ཡེར་པའི་རི་ཁྲག་.....
བརྒྱད་ནས་ལྷ་རི་སྤྱང་པོའི་རི་བྱོད་དུ་.....
སྤྲོབས་ན་དམིགས་སའི་ཡུལ་དུ་སྤྲོབས་པ་
ཡིན། བྲག་ཡེར་པར་དགོན་རྒྱང་མང་
ཞིང་། སྐད་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནི་གཙུག་
ལག་ཁང་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བོད་རྗེ་
སྤྱང་བཙན་གྱི་བཙུན་མ་མོང་བཟའ་བྲི་
ལུ་མ་གྱིས་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྟན་གྱི་བཞུགས་
གནས་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་མིན་གསང་སྤྲགས་སྤྱང་ཞེས་.....
པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་
པའི་དངོས་སྤྱོད་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་གིས་ཕྱག་བཏབ་པ་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་དེའི་ནང་བྱམས་པའི་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་དབུས་ཁྲལ་དུ་ཆེ་ཤོས་ཡིན།
བྲག་ཡེར་པ་ནི་བྲག་ཕྱག་དེ་དག་གིས་.....
བོད་ཀྱི་ལོ་ཤར་སྐད་གྲགས་ཆེད་པ་ཞིག་.....

རི་བྱོད་དུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་.....
གྲོག་ཤར་དང་། རི་མཚར་རྫོ་མཚར་
ཙ། བྲག་ཕྱག་ ལྷ་ཁང་བཅས་ལས་
གྲུབ་པའི་ནང་ཆོས་གྱི་གནས་མཆོག་ཞིག་
ཡིན། དེར་ལོ་རྒྱས་ཡུན་རིང་ལྷན་པ་མ་
ཟད་ཡུལ་སྤྱངས་ལེགས་པས་མི་རྒྱམས་ལ་
སྤྱོ་སྤྱང་ཞིག་སྟེར་གྱི་ཡོད། བོད་གྱི་.....
གཏམ་དཔེའི་ནང་དུའང་“བོད་གྱི་.....
གནས་མཆོག་ལྷ་ས་དང་། ལྷ་སའི་.....
གནས་མཆོག་ཡེར་པ་” ཞེས་དང་“ལྷ་.....
སར་སྤྲོབས་ནས་ཡེར་པར་མ་བྱིན་ན།
གོས་ལ་ཕུ་བྱང་མེད་དང་བྱུང་པར་མེད་”
ཅེས་བཤད་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་བྲག་

འབྲས་ལྷངས་ཀྱི་གོ་ས་ལྷ་
ཞལ་མཇལ་དུས་ཆེན།

སྒྲིལ་མ་ལྟ་ཁང་ནས་ཤར་སྒྲིགས་སུ་
 ཐག་མི་རིང་བའི་སར་བྲག་བརྒྱུ་གི་.....
 མཉེས་ཐང་ལྟ་ཆེན་མོ་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་ནི་རྒྱལ་ཁྱི་རྒྱལ་ནང་གི་ཡུལ་སྐོར་པ་ལྟ་
 སར་མ་སྒྲིབས་སྒྲིབ་གི་མཛེས་སྒྲུངས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་པལ་ཆེར་མི་ཆང་མས་
 རྒྱངས་འཁོར་ལས་བབས་ཏེ་སྒྲིལ་མ་ལྟ་
 ཁང་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད་མཉེས་ཐང་ལྟ་
 ཆེན་མོའི་མདུན་དུ་དུན་ཉེན་སྒྲིབ་པར་ཡང་
 བསྒྲིབ་གི་ཡོད།

བཀའ་གདམས་པའི་མ་དགོན་

རྩ་སྒྲིང་དགོན་པ།

སྤྱི་ལོ་1054 ལོར་ངོ་བོ་རྩེ་དགོངས་
 པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐེམས་རྩེས། ཁོང་
 གི་དངོས་སྒྲིབ་འབྲོམ་སྟོན་པས་ངོ་བོ་རྩེའི་
 དགོངས་པ་ལྟར་རྩ་སྒྲིང་དགོན་པ་ཐུག་
 བཏབ་ཅིང་། དེ་ནས་བརྩུང་འདི་ནི་
 བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་བཀའ་གདམས་
 པའི་མ་དགོན་དུ་གྱུར་པ་རེད།

དགོན་པའི་ཉེན་གཙོ་འཇམ་.....
 དཔལ་ངོ་རྩེ་དེ་ནི་ཨ་ཏི་ཤའི་ཤུལ་བཞག་.....

ཞིག་ཡིན་ལ་ཁོང་གི་ཡི་དམ་གི་ལྟ་ཡང་
 ཡིན། སྒྲིབ་མ་རྩ་སྒྲིང་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་
 ཉ་བཞོན་པའམ་རྒྱང་ཐང་དུ་འགྲོ་དགོས་
 གི་ཡོད་རུང་ད་ཆ་གཞུང་ལམ་ཡོད་པས་
 རྒྱངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་བྱུང་གི་ཡོད།
 དགོན་པ་དང་། གྲ་ཤག་ལྟ་ཁང་
 སྐགས་ཤུག་པའི་ནགས་ཆལ་བྲོད་དུ་.....
 གནས་ཡོད་པས་ཡུལ་སྒྲུངས་ལྟ་ན་སྐག་ལ་

LHASA

དགོན་པའི་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆོ་ག

མངོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་དེ་ནི་ལྷ་རྩེ་
 ལྷོང་ཕྱག་གི་འཇུགས་སྐྱོན་ཞིག་ཡིན་ལ་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་སྦྱིད་པོའི་ངང་ནས་
 དུལ་སྒྲོར་བྱེད་སའི་གནས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན།
 དགོན་པའི་ཤར་སྒྲོའི་མཆོམས་སུ་ཕྱག་
 བྲོད་དུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་གཡང་དགོན་
 ཡིད་ཅིང་། དེ་ནི་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པས་《བྱང་
 རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་》བཙམས་པ་.....

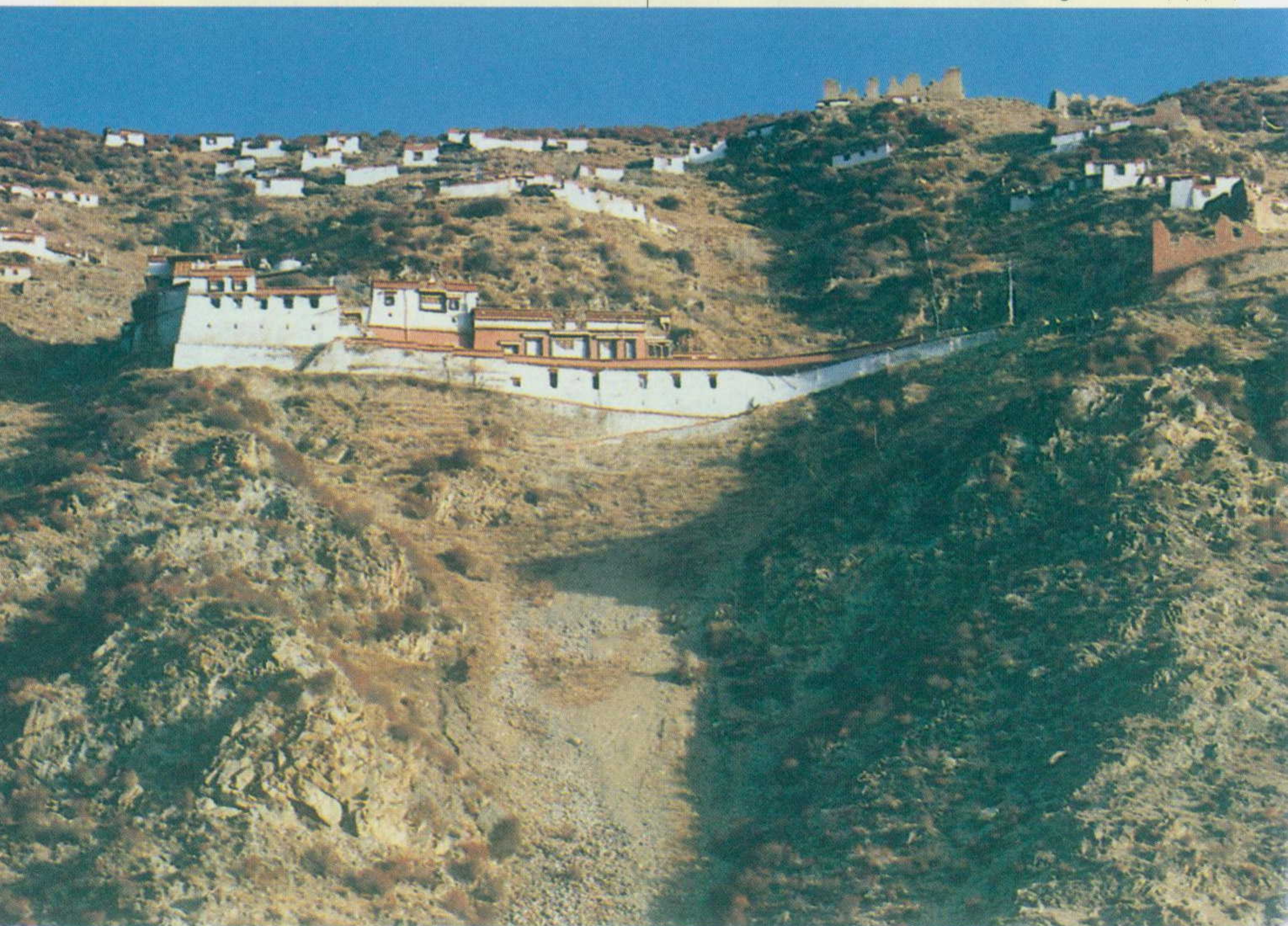
སའི་ས་ཆ་དེ་ཡིན། ལྷོན་དུས་ར་སྦྱང་
 དགོན་པའི་མཁན་པོ་འབྲོམ་སྒྲོན་པའི་བྱ་
 སྒྲོབ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་། སྦྱི་ལའི་
 དུས་རབས་18 པའི་སྐབས་ན་ལའི་བྲ་མ་
 སྦྱ་སྦྱང་བདུན་པའི་སྒྲོབ་དྲེའོན་ངག་.....
 དབང་ཆོས་ལྡན་ར་སྦྱང་དགོན་གྱི་རྟོ་ཐོག་
 ཐུར་རྩེ་བཟུང་བས་ར་སྦྱང་སྦྱ་སྦྱང་དང་
 པོར་གྱུར་པ་མ་ཟད་དེ་ནས་བཟུང་ཡང་.....

སྲིད་ཅོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱན་མཐུད་ཡོད།
 ལ་རེའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ལ་
 འདིར་ཁྱ་བྱུག་མཆོད་པ་འཆུགས་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་། ལ་བཙུ་གཉིས་མཆམས་གྱི་
 ཟླལ་ལྷར་ཕ་བོང་རི་སྐོར་ཞེས་པ་འཆུགས་
 གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་དུས་མི་ཆོགས་མང་མོ་

པོ་འདིར་འདུས་ཏེ་མཇལ་ཁ་ཁྱ་བ་དང་
 གསེལ་བ་སྦྲོན་ལམ་འདེབས་གྱི་ཡོད།
 མཆུར་ཕུ་དགོན་དང་སྤུལ་སྤུ་ཀམ་པ།
 མཆུར་ཕུ་དགོན་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
 གྱི་རུབ་ཕྱོགས་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་སྤུ་
 མཁར་ཤའང་ཁོངས་སུ་གནས་ཡོད་ཅིང་།

འབྲི་གུང་མཐེལ་དགོན་པ།

འདི་ནི་ཀམ་པ་སྐྱ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་གྱི་.....
 བཞུགས་གནས་ཡིན། ཀམ་བཀའ་.....
 བརྒྱུད་ནི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་བཀའ་
 བརྒྱུད་པའི་ནང་ཆོན་ཆེ་གས་བཞི་ཡི་ཡ་
 གྲུལ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་ཡང་བཀའ་.....
 བརྒྱུད་པའི་ཆབ་མཆོན་རང་བཞིན་གྱི་
 དགོན་པ་ཞིག་ཡིན། དགོན་པ་འདི་ནི་
 སྤྱི་ལོ་1189 ལོར་ཀམ་པ་སྐྱ་ཕྱེང་དང་པོ་
 ཀམ་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ཕྱག་བཏབ་
 ཅིང་། ད་བར་ལོ་ངོ་800 ལྷག་གི་ལོ་
 རྒྱས་ཡོད།

མཚུར་ཕུ་དགོན་གྱི་སྤྱུལ་སྐྱ་ཀམ་
 པས་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་ལོ་ཆབ་སྤྱི་དང་.....

དང་ཆོས་ལུགས་ཐད་ཤུགས་རྒྱུན་ངེས་
 ཅན་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མེས་
 རྒྱལ་ནང་ས་དང་མཇེལ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ཀམ་པ་སྐྱ་ཕྱེང་
 གཉིས་པས་རྒྱན་རིང་སྐག་པོའི་ཇིང་གེར་
 རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་བཤད་ཚུང་ཞིང་སྐག་པོའི་
 རྒྱལ་པོས་ཆེད་མངགས་ཁོང་ལ་གསེར་
 ཐམ་དང་ལྷ་ནག་པོ་ཞིག་གནང་། དེ་
 ནི་ཀམ་ལྷ་ནག་པོའི་འབྲུང་རྒྱུན་ཡིན།
 ཀམ་པ་སྐྱ་ཕྱེང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་
 སྐབས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་འབྲེལ་བ་
 དམ་ཟབ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱ་ཕྱེང་ལྔ་པ་
 ཁོང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་བྱི་ལོར་མིང་
 བྱོན་ཅུང་(1403—1423)གིས་གདན་
 དྲངས་པ་ལྟར་ནན་ཅིང་དུ་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་
 པོའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་འདས་མཆོད་ལ་རིས་
 མེད་ཀྱན་སྦྱོལ་གྱི་རིམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་
 པའི་ཡོན་དུ་“དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་
 ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་” ཞེས་པའི་འཇེལ་ས་དང་
 ཤེལ་ཐམ་གནང་ཞིང་། དུས་དེ་ནས་
 བརྒྱུད་ཀམ་པ་སྐྱ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་ལ་མཆོན་

དེ་ཐོགས་པ་ཡིན། མཚུར་ཕུ་དགོན་
 དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་རི་ཆུ་ཚང་མར་དགོན་
 པ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་རྒྱུ་མང་པོ་
 ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟོ་ཀམ་པ་སྐྱ་ཕྱེད་
 བཅུ་བདུན་པ་ནི་1992ལོའི་ཟླ་བ་དགུ་
 པར་སྤྲིད་ཁྲིའི་མངའ་གསོལ་པ་ཞིག་ཡིན།

མཚུར་ཕུ་དགོན་པ་ནི་པར་ཆོས་
 འཛུམས་རིའི་འདབས་སུ་གནས་ཤིང་
 ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་སྒོང་དུ་སྒྲིམ་སྐྱབ་
 བྱེད་ས་ཡོད་པ་དང་། ལོ་ལྟར་དགུན་
 དེའི་གཉིས་སུ་མཚུར་ཕུ་དགོན་དུ་རྒྱུན་
 གཏན་བཞུགས་འཆམ་འཁྲབ་གྱི་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ནི་དགོན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིལ་
 གཙུ་བོ་དེ་ཡིན་ལ་མཚུར་ཕུའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་
 དུས་ཆེན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན།

འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 དགོན་པའི་ཆོག་ས།

ལྷ་ས་མལ་གྱི་གོང་དཀར་རྫོང་
 ཁོངས་ཀྱི་ཞོལ་རྫོང་གཙང་པོའི་འབྲམ་དུ་
 འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་འབྲི་གུང་
 བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོན་པ་རྣམས་གཅིག་

ལ་གཅིག་འབྲེལ་གྱིས་འབྲིང་ངར་གནས་
 ཡོད།

བཤད་སྒྲིལ་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིང་བོད་
 ཡིག་གི་ཀ་མད་སུམ་ཅུའི་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་ཁག་30 ལྟག་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་ད་
 ཆ་ལྟག་པ་ལ་རྒྱག་བདུན་ཙམ་ལས་མེད།
 འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མ་དགོན་ནི་
 འབྲི་གུང་མཐེལ་དགོན་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་119 ལོར་འབྲི་གུང་པ་རིན་
 ཆེན་གྱིས་བཏབ་ཅིང་། གཡང་གཟར་
 ཀྱི་བར་དུ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བརྗིད་
 ཉམས་ཆེན་པོ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་1290 ལོར་
 ས་སྐྱ་པ་དང་འཐབ་ཅོད་བྱ་སྐབས་ཉམས་

LHASA

1 ངག་ལ་ལྷན་དགོན་གྱི་ཆོས་ས་ཆེན།

ཀྱུང་ཆེན་པོ་ཕྱིན་རུང་རྗེས་སུ་སྤར་གསོ་
 ཐུབ་ཞིང་། ད་ལྟ་དགོན་པ་ཤིལ་པོར་
 ཆོས་ཕྱེད་དགེ་འདུན་པ་300 ལྟག་ཙམ་
 ཡོད་པ་དང་རི་རྩེའི་འབྲི་གུང་དུར་ཁྱོད་
 རི་བོད་གྱི་དུར་ཁྱོད་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཤོས་
 གྱི་གས་ཤིག་ཡིན། ཕུ་རྒྱུ་འགོ་རུ་བདེ་
 གུང་དགོན་པ་གནས་ཤིང་། དེ་ནི་སྐད་
 གྲགས་རུང་ཆེ་བའི་བཙུན་མ་རྣམས་སྒྲིམ་

ཀྱག་ས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེ་གུང་
 རྒྱ་ཆེན་གྱིས་ནད་མང་པོ་ཞིག་བཅོས་ཐུབ་
 བས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འང་ཡུལ་སྒྲོར་པ་དང་
 གནས་མཇལ་བ་རྒྱ་ཆེན་ཀྱག་མཁན་བར་
 ཆད་རྒྱ་མེད། དེ་མིན་ཡར་སྐང་དགོན་
 པ་དང་། རྫོང་རྩེ་དགོན། བྲག་ཞོལ་
 དགོན། དཀར་རྩེ་དགོན་སོགས་ཀྱང་
 ཡོད་པ་རེད།

དུ་བཟུང་ནས་ཆོས་སྒྲིག་བྱུང་གི་ཡོད།
 ཡངས་པ་ཅན་ལྟ་ཁང་ནི་ཆོས་ཆེན་གྱི་
 རུབ་ངོས་སུ་གནས་ཤིང་། དེའི་ནང་
 གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་གནང་བའི་ཁྲབ་
 རྒྱུ་ཞིག་རྒྱུན་རིང་ཉར་ཆགས་བྱས་ཡོད་
 ཅིང་། ཁྲབ་རྒྱུ་དེ་གོང་མ་ཆན་ལུང་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ལ་མང་གྱུན་སྦྱང་བར་
 བཤད་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་གསེར་
 དངུལ་དང་གཡུ་བྱར་སྤྱི་ཉིག་སྤྱི་ཉིག་གིས་
 སྤྱི་ཉིག་བཏབ་ཡོད་ལ་རྒྱ་བོད་སྤྱི་ཉིག་མན་
 བཅས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་བཞི་ཡང་བཞོས་
 ཡོད། དགོན་པ་དེའི་ཡངས་པ་ཅན་ལྟ་
 ཁང་གི་མཐོ་ཆད་ལ་སྤྱི་ཉིག་བཅེགས་གསུམ་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྤྱི་ཉིག་སྤྱི་ཉིག་མཐོ་ཆད་ལྟ་

ཁང་དང་། སྤྱི་ཉིག་ལྟ་ཁང་། གསེར་
 གདུང་ལྟ་ཁང་། དགའ་ལྟ་ཁང་གི་པ་རིམ་
 རྒྱུན་གྱི་གདུང་ཆེན་ལྟ་ཁང་སྤྱི་ཉིག་ཡོད།
 གསེར་གདུང་ཁང་ནི་རྒྱུ་ཆེ་ཅོང་ཁ་པའི་
 གདུང་ཆེན་ཁང་ཡིན་པ་དང་། མཐོ་ཆད་
 ཆེན་ནང་རྒྱུ་ཆེ་ཅོང་ཁ་པའི་དམར་གདུང་
 བཟུགས་ཤིང་། དེ་ནི་སྤྱི་ཉིག་མར་དངུལ་
 གྱིས་བཞོས་རྒྱུ་ལྟ་ཁང་མ་འདྲེས་པའི་
 གསེར་གྱིས་མཐོ་ཆད་ཆེན་ཉིད་པོ་བཟུམས་
 པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ཉིག་ཁང་ནི་རྒྱུ་ཆེ་ཅོང་
 ཁ་པ་མཐོ་ཆད་སྤྱི་ཉིག་བཟུགས་གནང་
 སྤྱི་ཉིག་གྱི་བཟུགས་གནས་ཡིན་ལ་སྤྱི་ཉིག་
 ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཐེམས་སྤྱི་ཉིག་ཡང་ཡིན།

དགའ་ལྟ་ཁང་དགོན་གྱི་གཙུག་ཅོང་
 པའི་གོ་གནས་མཐོ་ཆད་ནི་དགའ་ལྟ་ཁང་གི་
 པ་ཡིན་ཞིང་། དགའ་ལྟ་ཁང་ནི་དགོན་
 ལྷགས་པའི་མ་དགོན་ཡིན་པས་དགའ་
 ལྟ་ཁང་གི་པ་ནི་དགོན་ལྷགས་པ་ཉིད་པོ་
 གཙུག་ཅོང་པ་ཡིན། གོ་གནས་དེ་ལྟ་ཁང་
 སྤྱི་ཉིག་དང་པའ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་གནས་
 དང་ཉིད་ལམ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པ་རེད།

LHASA

མེ་འདོན་པ།

དགོན་པ་ལ་ཤར་ཅེ་དང་བྱང་ཅེ་གཉིས་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་སྤྱངས་ས་
 ཡིན་པ་དང་། དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་
 རི་གཤམ་གྱི་མི་རིང་བའི་སར་ལྷ་མོ་.....
 དགོན་ཡོད།

གྲུ་ཚོགས་མང་བའི་འབྲས་སྤངས་དགོན།
གལ་ཏེ་དགའ་ལྡན་དགོན་ནི་བོད་
བརྒྱད་ནང་བསྟན་དགེ་ལྷགས་པའི་མ་
དགོན་ཡིན་ན་འབྲས་སྤངས་དགོན་པ་ནི་
ཡུབ་མཐའ་དེའི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན།
སྟོན་ ཏུས་ དགའ་ ལྡན་ ལ་ གྲུ་ བ་ 3300
དང་། སེ་ར་ལ་ 5500 འབྲས་སྤངས་
ལ་ 7700 ཞེས་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་.....

དང་། སྐབས་དེ་གྲ་པ་མི་གངས་ཁྱི་.....
 ལྷག་ཙམ་བེན་གྱི་ཡོད། དགོན་པ་དེས་
 ལྷ་སའི་རྩབ་ཚུགས་ཀྱི་དགེ་འཕེལ་དབུ་
 ཚེའི་རི་མ་འདབས་དེ་ཁབས་པར་བྱས་
 ཡོད་པ་དང་བརྗིད་ཉམས་ཆེ་ཞིང་ཡིད་དུ་
 རྒྱང་བས་དེ་ནི་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་གྲ་
 ཚུགས་མང་བའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན།

དགོན་པ་དེ་ནི་རྗེ་ཙང་ཁ་པའི་.....
 དངོས་སྤྱོད་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཟུ་
 ཤེས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་སྤྱོད་ལ་1416 ལྷན་
 ཐོག་མར་ཐུག་བཏབ་ཅིང་། དེ་དུས་
 རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གཙ་བོ་ནི་ཡག་གྱ་
 པའི་སྤྱོད་རྗེ་དང་གི་རྗེ་དང་དཔོན་ནམ་མཁའ་
 བཟང་པོ་ཡིན། འབྲས་སྤྱངས་གྱི་.....
 འཇུགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་གསལ་གྱིང་དང་།
 བདེ་ཡངས། ཐུགས་པ་བཅས་གྱ་ཆང་
 ཆེ་བ་ཁག་བཞི་དང་དེ་བཞིན་དགའ་ལྷན་
 སྤྱོད་དང་ཆོས་ཆེན་བཅས་ལས་གྱ་བ་
 པ་ཞིག་ཡིན། ཆོས་ཆེན་དེའི་ས་ངོས་
 རྒྱ་བྱོན་ལ་མེད་ངོས་སྤྱོད་གྱ་བཞི་མ་.....
 4500 ཅམ་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པའི་

མདུན་དུ་མིང་ངོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་.....
 2000ཅམ་ཡོད་པའི་རྫོག་ཅལ་བཏིང་.....
 བའི་ཐང་ཆེན་ཞིག་ཡོད། འདུ་ཁང་ནི་
 རྒྱ་སྟོན་ལ་མིང་ངོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་.....
 180 དང་ཀ་བ་183 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

འདུ་ཁང་ནང་དུ་ལྟའི་སྐྱབ་བརྟན་.....
 མང་པོ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་དཔེ་ཆ་མང་
 བ་མ་ཟད་སྟོགས་བཞིའི་གྲུང་ལྡེབས་ལ་
 ལྡེབས་རིས་དང་ཐང་གས་ཁེངས་ཤིང་།
 དེ་དག་མཆོད་མའི་འོད་མདངས་སྤར་.....
 ལས་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་དང་སྐྱོག་གྲུར་ཅན་
 ཞིག་དུ་མངོན་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོམས་.....
 ཆེན་གྱི་ཡང་ཐོག་དུ་རྒྱ་ལའི་སྤྲ་མ་སྐྱུ་ཕྱེང་
 གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དམར་གདུང་།
 རྫོང་ཁ་ཁ་པས་འཛོག་གནང་མཛད་པའི་
 དུང་དཀར་སོགས་རྩ་ཆའི་དངོས་པོ་མང་
 པོ་ཡོད།

དགོན་པའི་རྩལ་བྱང་མཆམས་སུ་
 དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཡོད་པ་དང་དེ་ནི་རྒྱ་
 ལའི་སྤྲ་མ་སྐྱུ་ཕྱེང་གཉིས་པ་ནས་ལྡེབས་པའི་
 བར་གྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན། རི་སྤྲོང་.....

དུ་དགེ་འཕེལ་དབུ་ཅེའི་ལྟ་ཁང་ཡོད་པ་
 དང་། རི་འདབས་སུ་གནས་ཆུང་ལྟ་
 ཁང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་དགོན་པ་
 འདི་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་
 དགོན་པ་ཞི་ཅིག་ཡིན། ལྟ་རྒྱར་བོད་ལྗེ་
 དུག་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུར་འབྲས་སྤངས་ཞི་
 སྟོན་འཆུགས་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དགོན་.....
 པའི་རྒྱབ་གྱི་དགེ་འཕེལ་དབུ་ཅེའི་རི་.....
 ལྡེབས་སུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྐྱབ་.....
 བརྟན་ཡོད་པའི་གོས་སྐྱབ་བཀྲམ་གྱི་ཡོད་ལ་
 ཆོས་མཇལ་པ་དང་ཡུལ་སྐྱོར་བ་མང་པོ་
 ཞིག་གཟིགས་སྐྱོར་དང་མཇལ་ཁ་ཁྱབ་ར་
 ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་འབྲས་སྤངས་གྱི་ལྟ་
 གཅིག་ནང་གི་དུས་ཆེན་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན།

སེ་ར་དགོན་ནི་རྗེ་ཙང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོའི་དངོས་སྤྱོད་ཤུག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་ལི་
 1419 ལོར་ཐོག་མར་བཞེངས་པ་ཞིག་
 ཡིན། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡི་ཤེས་
 ཀྱིས་རྗེ་ཙང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཆབ་གནང་
 རྟེན་ནི་ཅིང་ལ་གོང་མ་ཡུང་ལེ་མཇལ་
 བར་ཐེབས་པས་ཁོང་ལ་“གུ་ཤྱི་ཆེན་.....”

པོའི་” མཆན་གནས་གནང་བ་མ་ཟད་
 དཔེ་ཆ་དང་། ལྷའི་སྤྱོད་བརྟན་། ཆོས་
 གོས་གསེར་དངུལ་སྤྲུག་གནང་སྟེང་
 ཞིང་། དེ་དག་སེ་ར་དགོན་བཞེངས་
 སྐབས་བེད་སྤྱོད་གནང་བ་རེད།

ཐོག་བརྟེན་གས་བཞི་ཙམ་ཡོད་པའི་
 སེ་ར་དགོན་པའི་ཆོས་ཆེན་ནི་དགོན་.....

སེ་ར་དགོན་སྤྱོད་ཆེན་མཇལ།

པའི་ཤར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཤིང་།
 དེ་ནི་རྫོག་ཅལ་བཅིང་བའི་ཐང་ཆེན་ལྷོ་
 དང་། འདྲུ་ཁང་། ལྷ་ཁང་བཅས་
 ལས་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་རྟེན་གཙོར་རྒྱལ་བ་
 བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་བཞུགས་ཤིང་མཐོ་
 ཆད་ལ་མིང་རྟུག་ཡོད། རུབ་ངོས་ནི་
 དག་བཙམ་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན་ཞིང་།
 འདིར་དག་བཙམ་པ་བཅུ་རྟུག་བཞུགས་
 ཤིང་། དེ་དག་ཆང་མའི་གཟུང་ཞུགས་
 ལ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་
 རང་ས་ནས་བསྐྱམས་ཐེབས་པའི་ཤིང་
 བཞོས་དག་བཙམ་པ་རེ་ཞུགས་ཡོད་སྐད།
 ཤར་ངོས་ནི་རྫོག་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་ཁང་།

ཡིན་ཞིང་། དེའི་ལྷ་གྲང་གི་མཆོམས་སུ་
 བཞུགས་པའི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་
 པར་མ་དེ་དག་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་པར་
 གྱི་དཔེ་ཆ་དང་པོ་དེ་ཡིན། བྱེས་གྲུ་
 ཆང་གི་མཐོ་ཆད་ལའང་ཐོག་བཙེགས་
 བཞི་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྐང་མ་
 ཉ་མགོན་ནི་བོད་ཡོངས་ལ་སྐད་གྲགས་
 ཡོད། སྐད་གྲུ་ཆང་ནི་བྱེས་གྲུ་ཆང་ལས་
 རྒྱུ་བ་ཡོད་པ་རེད།

སེར་དགོན་གྱི་མཐའ་འཁོར་གང་
 སར་ལྷང་མས་ཁེངས་ཤིང་། རྒྱ་ཕྱན་
 ལྷང་ལྷང་དུ་འབབ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ནི་
 གནའ་སྤྱོད་མོ་ནས་སྤྱོད་ཆེན་ཁག་གིས་ཆོས་
 གསུངས་སའི་གནས་མཆོག་བྱད་པར་
 ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མཐའ་འཁོར་
 གྱི་ཤར་ལྷོ་ངོས་སུ་ཕུར་ལྷོག་དགོན་པ་
 དང་། རེ་བྱ་རྒྱུ་རིའི་ཨ་མེའི་དགོན་པ་
 གྲུ་བཞི་ལྷ་ཁང་། མཁར་རྫོང་རི་བྱོད་
 པ་ལྷང་རི་བྱོད་སྐགས་དང་། རུབ་ངོས་
 སུ་པར་བྱ་དགོན་པ་དང་། དགོན་པ་
 བཟང་། ཡ་བོང་ཁ། བྲུ་ཤེས་ཆོས་

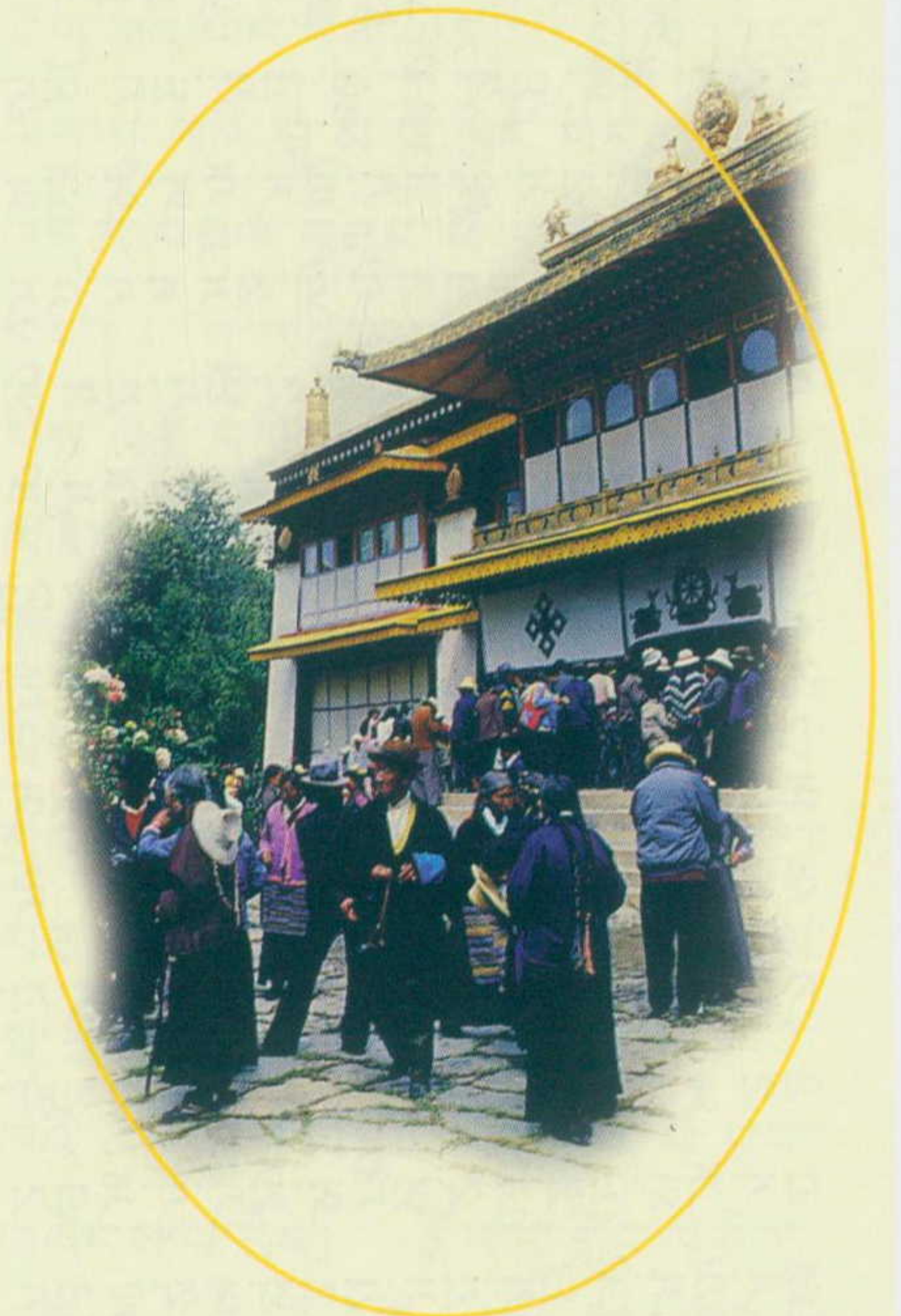
མྱེང་དགོན་པ། རྒྱ་བཟང་དགོན་པ་
སྐགས་དང་། དགོན་པའི་རྒྱབ་རིར་
རྒྱབ་ཁང་རི་བྲོད་དང་། སེ་ར་ཆོས་
མྱེངས་སྐགས་དགོན་རྒྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་
རེད།

ལྷ་སའི་དབྱི་སི་ལན་གྱི་ཕྱག་ཁང་།

ལྷ་སར་དབྱི་སི་ལན་གྱི་དགོན་པ་
གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཆེ་བ་དེ་གཙུག་ལག་
ཁང་ཤར་སྐྱོགས་སྐལ་པ་མྱེང་ཁོངས་སུ་
གནས་པ་དང་། རྒྱང་བ་དེ་གཙུག་ལག་
ཁང་སྟོ་སྐྱོགས་གྱི་རྒྱ་སེ་སྐང་ལམ་དུ་
གནས་ཡོད། ཕྱག་ཁང་ཆེ་བ་དེ་ཆིང་
གོང་མ་ཁང་ཤི་སྐབས་ཏེ་སྟེ་ལ་1716
ལ་ར་བཏབ་པ་དང་། ཐོག་མར་རྒྱ་བྱོན་
ལ་མིང་ངོས་སྟོ་མས་གྲུ་བཞི་མ་200 ལས་
མེད་རུང་སྟེ་ལ་1793 ལ་ར་ཞིག་གས་
དང་རྒྱ་བཟྱེད་བྱས་པས་ས་ངོས་རྒྱ་བྱོན་
ལ་མིང་ངོས་སྟོ་མས་གྲུ་བཞི་མ་2600
དང་། འཇུགས་སྐྱོན་རྒྱ་བྱོན་ལ་མིང་
ངོས་སྟོ་མས་གྲུ་བཞི་མ་1300 ཡོད་པའི་
ད་ལྟའི་རྒྱ་བྱོན་འདིར་འགྱུར་བ་རེད།

ཤིང་གི་སྟོ་ཆེན་དེའི་སྟེང་དུ་“དབྱི་སི་ལན་
གྱི་ཕྱག་ཁང་” ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་
ཡོད་པ་དང་། སྟོ་རའི་ནང་གི་ཕྱག་
ཁང་ནི་དེའི་གཙུག་པོའི་འཇུགས་སྐྱོན་ཡིན་
ལ་དེའི་འཇུགས་སྐྱོན་རྒྱ་བྱོན་ལ་མིང་མིང་
285 ཡོད། བྱང་ངོས་སུ་ཡ་ཏོང་གིས་
ཆོས་བཤད་ས་ཡོད་པ་དང་། མགོན་
པོར་སྟོ་ལེན་བྱེད་སའི་ཐོག་ཁང་དེ་ནི་
དབྱི་སི་ལན་གྱི་དགོན་པ་ཆེ་བ་དེའི་ཐོག་
ཁང་གཙུག་པོ་དེ་ཡིན་ཞིང་། མཆོད་
འབུལ་བྱེད་མཁན་ནམས་དུས་ཐོག་དུ་
མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆེ་ར་བྱོན་ནས་མཆོད་
འབུལ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དབྱེ་སི་ལན་གྱི་དགོན་པ་རྒྱུང་བ་དེ་
 རི་དུས་རབས་འདིའི་ལོ་རབས་ཉི་ཤུ་པར་
 ཆེ་ས་ལྷ་སར་ཆོང་གཉེར་བྱེད་མཁན་.....
 དང་། ཡུ་ཉི་མིར། ཡུ་ཏ་ཁ། ཡུ་
 རྒྱུང་ལྷ་མ་སྐུ་སྐུ་དབྱེ་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་
 གྱི་དད་ལྷན་ཡུལ་སྐོར་པ་རྒྱུས་ལྷན་.....
 མཆོད་བྱ་ཆེད་བསྐྱོར་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་
 མིན་ལྷ་སའི་བྱང་སྐྱོགས་དོག་སྒེའི་སྐྱོག་
 ཡུར་དང་རྒྱུ་སྐྱོགས་སྐྱེད་ཆལ་ལྷ་སྐྱེད་ས་
 ལ་དབྱེ་སི་ལན་གྱི་དུར་ས་གཉིས་ཡོད་པ་
 དང་། ལྷ་སར་བཅའ་སྤྱོད་དང་ཡུལ་
 སྐོར་ལ་ཡོང་བའི་དབྱེ་སི་ལན་གྱི་ཆོས་.....
 དད་པ་རྒྱུས་ལྷན་འདིར་རང་གི་དད་མོས་
 བཞིན་རྒྱན་གཏན་གྱི་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བ་
 སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གྲོང་ཁྱེར་མཐའི་ཞིང་པ་ནི་བྱ་སྐྱེད་
 ལྷ་ས་སྐྱེད་གཏོང་བར་སྐྱེད་པ་ཡོད་པ།

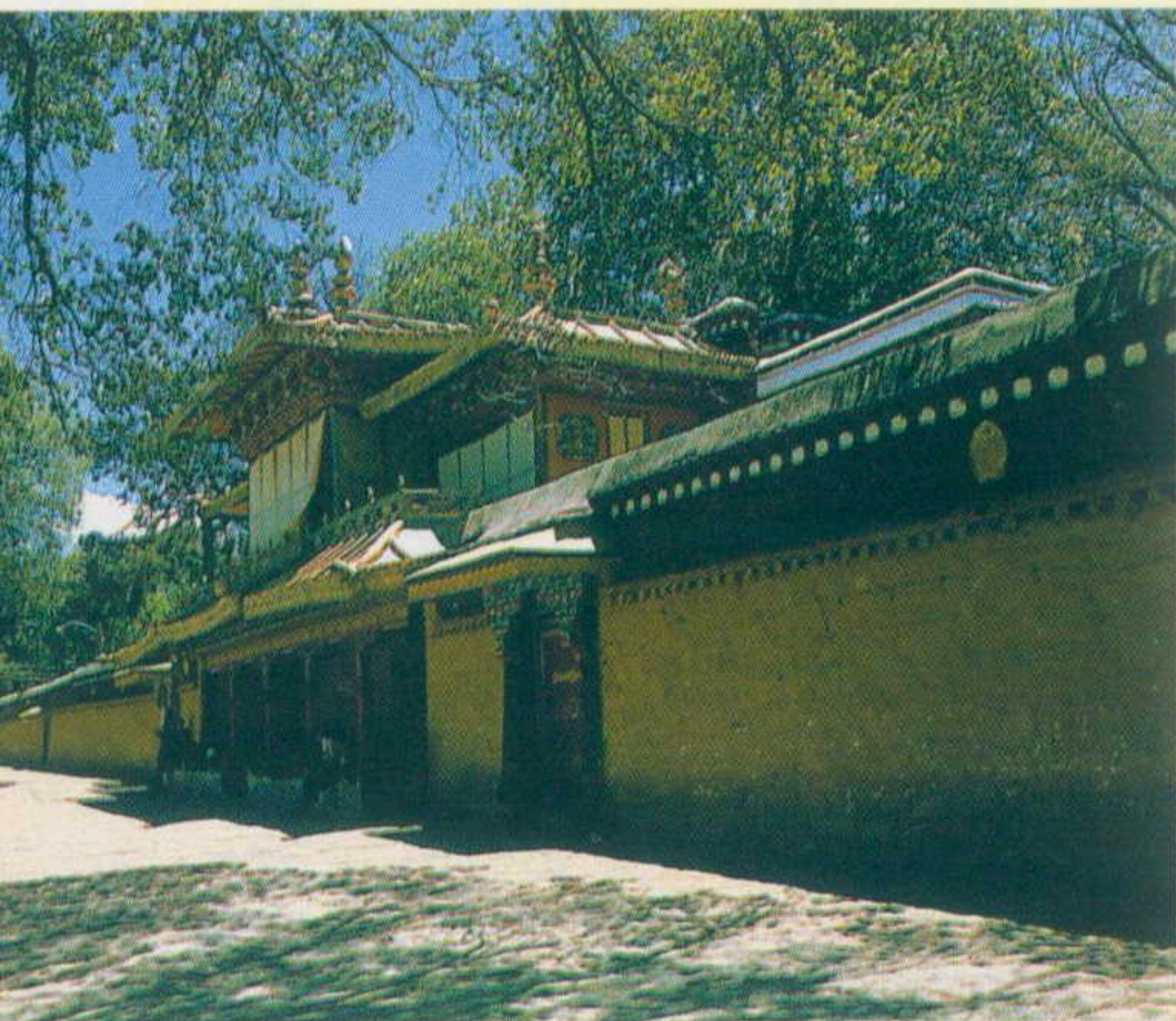

པར་རིམ་སྒྲིང་གི་གེ་སར་ལྷ་ཁང་།

ལྷ་སར་དབྱེ་སེ་ལན་གྱི་དགོན་པ་
ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་དམག་.....
དཔོན་ཀོན་ཡུས་གྱི་ལྷ་ཁང་ཡང་ཡོད།
འདི་ལ་གེ་སར་ལྷ་ཁང་ཟེར་དོན་ནི་ཀོན་
ཡུས་གྱི་བྱད་གཟུགས་དེ་གེ་སར་དང་འདྲ་
བ་ཞིག་དུ་བཀོད་འབྲི་བྱས་ཡོད་པས་མི་
ནམས་གྱིས་གེ་སར་ལྷ་ཁང་ཞེས་འབོད་གྱི་
ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1793
ལོར་ཆིང་སྲིད་གཞུང་གི་གོང་མ་ཆེན་པོ་
ཆན་ལུང་གིས་དམག་དཔོན་སྤྱུ་ཁང་ཨན་
གོར་ཁ་བདུལ་བར་མངགས་ཞིང་། དེ་
དུས་ཁོ་ཆོ་དམག་ཤུགས་ཆེ་བའི་གོར་ཁ་
ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བས་ཁོ་ཆོའི་བསམ་
པར་ཀོན་ཡུས་གྱིས་མངོན་མེད་དུ་རྟོགས་
སྦྱར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བསམ་ནས་ལྷ་ཁང་
འདི་ཆེད་མངགས་བཞེངས་པ་ཞིག་ཡིན།
ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་རིང་། མི་ནམས་གྱིས་
དགོན་ཤུལ་དེར་དད་མོས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ་
གནས་མཇལ་བ་འགའ་འདིར་ཡོང་ནས་
མོ་བཏབ་ཏེ་དཀའ་ངལ་ཇི་ཅམ་ཡོང་གི་.....

ཡོད་པ་ཐག་གཅོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་།
མི་ནམས་གྱིས་བུ་མོ་འབྲེར་ནས་གེ་སར་
ལྷ་ཁང་གི་མདུན་དུ་ཆེ་ཐར་བཏང་བས་
དགོན་པའི་མཐའ་འཁོར་དུ་བྱ་དེ་བས་ལ་
ཚོད་པའི་སྤང་རྒྱལ་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།
མཇེས་པའི་ཚོར་བྱ་སྤྲིང་ཁ་དང་སྤྱུ་ཁང་།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་ལ་སྤྲིང་ཁ་.....
མང་ཞིང་། དེ་དག་ནི་སྤྲོན་དུས་སྤྱི་.....
དྲག་ནམས་དབྱར་ཁ་གང་འདོད་དུ་ཚོད་
མོར་རོལ་སའི་གནས་ཡིན། སྤྲོན་དུས་
སྤྱི་སེར་ལ་རང་རང་གི་སྤྲིང་ཁ་ཡོད་ཅིང་།
སྤྱི་དྲག་དང་དགོན་པ་སོ་སོར་རང་གི་.....
སྤྲིང་ཁ་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་སའི་རྒྱུ་བ་.....

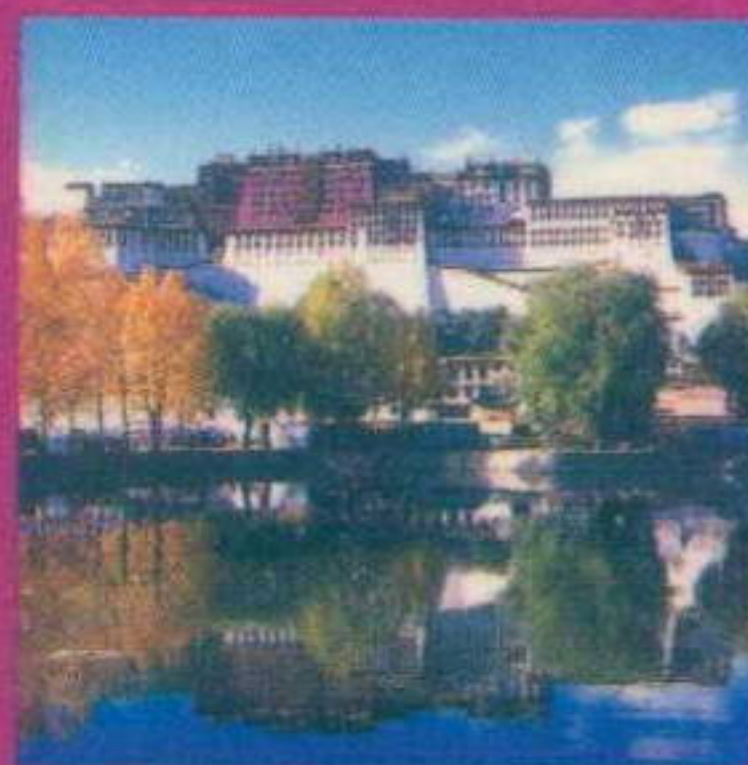
ནོར་བུ་སྒྲིང་ཁ།

ངོས་སྟོམས་གྲུ་བཞི་མ་བྲི་36 དང་།
 ཤིང་སྒྲ་མང་བ། མེ་ཉོག་ནམ་པར་བཀྲ་
 བ། སྤོ་བྲང་མཛེས་ཤིང་སྒྲུག་པ་བཅས་
 ཡོད་པའི་སྒྲིང་ཁ་ཆེན་པོ་འདི་བྲུང་བ་
 རེད། ད་ཆ་འདི་ནི་རྒྱ་ཆེའི་ཡུལ་སྐྱོར་
 པ་དང་མང་ཚོགས་རྣམས་གཟིགས་སྐྱོར་
 ལ་བསྐྱོད་སའི་སྒྲིང་དང་བཤམས་སྟོན་
 ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། དུས་ཆེན་དང་
 བྱེད་སྐྱོ་ཁག་སྤེལ་སའི་གནས་ལེགས་པོ་
 ཞིག་ལ་འགྱུར་ཡོད།

རྫོང་རྒྱབ་སྒྲུ་ཁང་ནི་པོ་ཏ་ལའི་རྒྱབ་
 ཏུ་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནི་ཏཱ་ལའི་སྤྲ་མ་སྒྲུ་
 བྲང་ལྷ་པས་སྤོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་བཞེངས་
 སྐབས་འདི་ནས་ས་འཁོར་ཆེན་དུས་པས་
 འདིར་རྒྱ་དོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་
 དང་། ཏཱ་ལའི་སྤྲ་མ་སྒྲུ་བྲང་དུག་པས་
 འདིའི་དབུས་སུ་སྒྲིང་ཕུན་ཞིག་བཏབ་
 ནས་སྒྲུ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་པས་སྒྲུ་ཁང་
 ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཐོགས་པ་ཡིན། བྱིས་
 སྒྲུ་འདིར་རྩ་ཤིང་མང་པོ་བཏབ་པ་དང་
 ཟམ་པ་ཡང་བཟོས་པས་རྫོང་ཁྱབ་སྒྲུ་ཁང་
 དེ་རྒྱུ་དེ་ཁྱེལ་གྱི་སྒྲིང་ཁ་ལེགས་པོ་ཞིག་
 ཆགས་ཤིང་། རྒྱ་སྒྲིང་དུ་བྱ་རིགས་དང་
 རྒྱ་གཏིང་དུ་ཉ་རིགས་ཏ་ཅང་མང་པོ་
 ཡོད་པ་རེད། ལོ་ལྟར་བོད་ལྗེ་བཞི་པའི་
 ཆེས་བཙུ་ལའི་ས་ག་ལྷ་བའི་དུས་ཆེན་
 སྐབས་ལྷ་སའི་མི་རྣམས་འདིར་འདུས་
 ནས་གྲུ་གཏིང་བ་དང་རྒྱ་ཁྱོ་དགར་
 རོལ་ནས་དགའ་སྐྱོད་གྱི་སྒྲུ་དབུངས་ལེན་
 བཞིན་སྤོད་གྱི་ཡོད་དོ།

ཚམ་སྤྱིག་འགན་འཁུར་པ། ཅིན་ཞོ་མེས། འབྲུག་མོ་སྤྱིད།
མཛེས་ཆ་རྒྱས་འགོད་པ། མེོ་མེེ།

ཏཱ་པ།

ISBN 7-80113-836-8

9 787801 138361 >

ISBN 7-80113-836-8/K · 212

002600